

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

hayvan

46

**Sabahat
Akkiraz**

**Panter
Emel**

**Turan
Erol**

**Selim
İleri**

**Buket
Uzuner**

**Başkın
Oran**

no:8 şen prof.

no:12 K. İskender

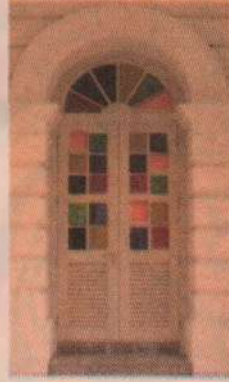
no:15 T. 2000Ziyad

no:16 R. Duran

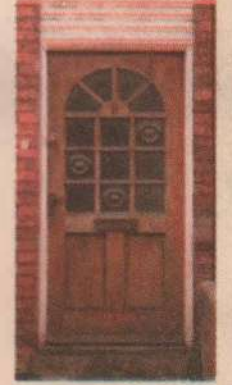
no:20 S. Akkiraz

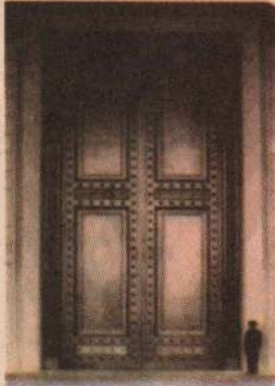
no:24 G. Batur

no:25 H. Günday

no:26 H. Turhanlı

no:30 B. Oran

no:34 N. Dilmener

no:36 S. İleri

no:38 M. Gülerüz

no:42 T. Erol

no:49 U. Baker

no:59 S. Torunoğlu

no:76 E. Baykuş

18 Şubat Cumartesi günü, "Nükleere İnat Yaşasın Hayat", "Nükleer Gelecek, Engellenecek" sloganlarıyla Beyoğlu Galatasaray Meydanı'nda bir eylem gerçekleştiren Anti-Nükleer Cephe (ANC)'nin nükleer santral karşıtı mücadelesini destekliyoruz ve dağıtılan bildiriye okurlarımızla paylaşıyoruz.

Nükleere hayır LAN!

ANC'liler, nükleer santrallerin kurulmasıyla, muhtemelen günlük hayatımızın vazgeçilmez bir parçası olacak (tabii, hayatta kalırsak!) gaz maskelerini taktılar. Nükleer santralden rant kapmaya çalışan, ağzı 'lan'lı başbakana, daha öfkeli başka 'lan'lar da olduğunu hatırlattılar.

Nükleere Hayır

Yaklaşık 60 yıldır bu toprakların iktidarlarının "devlet politikası" olan nükleer santral projesi bir kez daha gündeme sokuldu.

Bundan 6 sene önce Bıyıklıoğlu bölgesi **Akkuyu**'da yapılmaması planlanan nükleer santral projesi, hem dönemin hükümetini oluşturan partilerin rant-rüşvet çekişmeleri hem de nükleer karşıtı mücadele sonucunda iptal edilmişti.

Rusya ve Ukrayna arasında yaşanan doğalgaz krizi, Türkiye'nin

"gazı ne kadar da pahalıya aldığı" ve İran'ın nükleer gücünde ısrarlı olması gibi gündemler bahane edilerek, bir an önce bu topraklara dikilmek istenen nükleer ölüm santralleri, küresel gaspçıların bize ve yakın coğrafyamızdaki kardeşlerimize karşı sürdürdükleri kâr ve iktidar saldırıları için stratejik önemde.

**Kimseyi,
bir daha,
bir bardak çayı
hüpleterek
kandıramazsınız!**

Küresel savaş ekonomisinin vurguncuları, hayatlarımıza savaş açan ekonomilerine bu santrallerden enerji sağlayacaklar. Doğayı yok edecek kirli fabrikaları, hayatlarımızı talan edecek, göçlere yol açacak, yoksulu daha da yoksullaştıracak ekonomileri için, aynı zamanda nükleer silah deposu işlevini de gören bu santrallere ihtiyaçları var.

Anti-Nükleer Cephe (ANC), yaşadığımız topraklara yapılmaya

çalışılan nükleer santrallere karşı mücadele etme ve engelleme amacıyla örgütlenmiş bir harekettir. Çünkü nükleer saldırıyı engellemek hayatî; buna seyirci kalmakla vicdansızlıktır.

ANC'nin nükleer ölüm santrallerine karşı dağıttığı bildiri:

Hayır! Nükleere Hayır!

Yine mi geldiniz! Topraklarımızı, hayatımızı nükleer pisliklerinle kirlletmeye...

Bir enerji sorunudur gidiyorsunuz, kimin enerji sorunuymuş bu? Bu toprakları ve civar coğrafyayı gasp etmek için bütün enerjinizi kullanmadınız mı? Canlara kıymadınız mı? Kan dökmediniz mi? Ne için yapacaksınız? Soruyoruz, ne için? **Çernobil**'den dolayı **Karadeniz**'de her evden bir ölü çıkması yetmezmiş gibi, kocaman mezar taşlarını bağrımıza dikmeye cüret ediyorsunuz.

“Çernobil eskiydi, bu yeni”

Hadi ya! Çernobil ilk yapıldığında ne idi? Konsorsiyum denen, lobili gaspçı çetelerinizle, kalkınmalı masallarla insanlarımızı kandırmaya çalışıyorsunuz. Neyin kalkınmasıymış bu? Adaletsizliğin kalkınması mı?

Kurdele kesip **vatan-millet-santral** edebiyatıyla nutuk çekerken geleceğe ipotek koyan Azrail sırtıtlarınızı görmek mi? Asla! Asla! Kimseyi bir daha bir bardak çayı hüpleterek kandıramazsınız.

Önceden Akku-yu’yu pazarlarken yaptığınız gibi, elektrik kesintili şantajlarınızla insanlara illallah dedirtip, elektriğin sadece %17’sini evinde kullanan insanlara boyun eğdirmeyi mi düşünüyorsunuz?

Söylesenize, elektriğin geri kalanı nerelerde kullanılıyor, kimlerin cebini, hangi soygun düzenini aydınlatıyor! Devletler-şirketler, al gülüm ver gülümlerle insanların cebinden çaldıkları paralarla yaşamaya alışmış kudurmuşlar; şimdi nükleerle iştahlarını daha da artırıyorlar. Olaya askerî-ekonomik aklın masalları-dayatmalarıyla razı olmak, insanlığın dayanılmaz acı yokoluşu mu olacak? **Hayır, istersek engelleriz! Engelledik, yine engelleriz!** Her 4 kişiden birinin yoksul olduğu bu topraklarda, nükleer yalanlı iş-ekmek pahlavalarına insanların karnı tok. **Hiroşima ve Nagazaki’ye** atılan atom bombalarından 200 kat fazla radyasyon yayan Çernobil’den etkilenen, acı çeken milyonlar, **iş-ekmek-kalkınma masallarına** sadece gaspçıların mizah anlayışı olarak gülmez, ama öfkelenirler. Doğmamış çocuklara yazacak mektuplarımız varsa eğer, “Bu nükleer mezar taşlarını dikerken lan’lı lun’lu konuşan adamlara inandık, bizi affedin” demenin geri dönüşü ve hiçbir özrü yoktur.

Nükleer santral saatli atom bombasıdır. Ha anında patlaması için bomba atmışsın, ha yıllar sonra patlaması ve öldürmesi için

santral yapmışsın, ne fark eder! Ha İran’da yapmışsın, ha Türkiye’de; ha daha önce yapmışsın, ha şimdi, farkı nedir? Hepsi ama hepsi, yapılanlar, yapılacak olanlar, askerî yeraltı hangarlarında toprağa gömülmüş

bombalar... Hiçbirisi insanlığın ve hayatın seçimi değil, hepsi eli kanlı devletlerin, şirketlerin, iktidarların seçimi. Ama hayat bizim! Bir avuç gaspçının değil!

Zalimlerin gücüne karşı hayal gücü eyleme!

Biz, yaşları 50’nin üstünde olduğu için olası bir nükleer felaketten etkilenme ihtimali az olup da, bu nükleer belasını başımıza saranlara, nükleerci teröristlere

karşıyız. Biz nükleere karşıyız. Bombasına da karşıyız, santraline de, ondan gelecek iş-ekmeğe, güya odamızı aydınlatacak ışığa da, her yerde, her zaman karşıyız. Biz doğmamış çocuğun cephesiyiz. Biz hayatı gasp edenlere karşı özgürlüğün cephesiyiz. Biz anti-nükleer cepheyiz. Ve söylüyoruz: Asla, ama asla yaptırmayacağız!

Bilinmeli ki, en uzun yolculuklar bir adımla başlar. Haydi! Bir adım, bir adım daha! Yaşasın hayat! Nükleere İnât Yaşasın Hayat! **H**

Nükleer ‘kaza’lardan başlıklar

- Birleşmiş Milletler’in tahminine göre, Çernobil Felaketi’nden bu yana, radyasyona maruz kalan ve felaketten etkilenmiş bölgelerde yaşayan 15.000-30.000 kişi öldü. Felaket sonrasında santralin etrafında 30 kilometrelik bir alan “ölü bölge” ilan edildi ve insan yerleşimleri yasaklandı. Dünya Sağlık Örgütü, Çernobil yakınlarında yaşayan çocuklarda görülen tiroid kanseri oranlarının felaket sonrasında, normalden 80 kat arttığını belirtti.

- 28 Mart 1979’da ABD Pennsylvania eyaletinde Middletown’da Three Mile Island nükleer santralinde (880 MWe) kısmi reaktör erimesi oldu. Kaza gerçekleştiğinde santral sadece 90 gündür çalışmaktaydı. Kazadan 2 sonra, kontrolsüz radyoaktif salınımlar yapan santralin 8 km civarında oturanların bölgeyi boşaltması istendi. 2 gün içinde 900 bin kişi tahliye edildi ve maliyeti 1 milyar doları buldu. Sonradan ortaya çıkan haberlere göre sistem üzerindeki baskıyı azaltmak için santralden bilinçli olarak radyoaktif gaz salınımı yapılmıştı.

- 9 Ağustos 2004’te, Japonya’daki Mihama Nükleer Santral’inde meydana gelen kazayı, BBC, Japonya’nın tarihinde yaşadığı en büyük nükleer kaza olarak duyurdu. Kontrol yetersizliği nedeniyle Mihama nükleer santralının türbinlerinden birinden sızan 200 derecedeki buhar, 5 kişinin ölümüne, 18 kişinin yaralanmasına yol açtı.

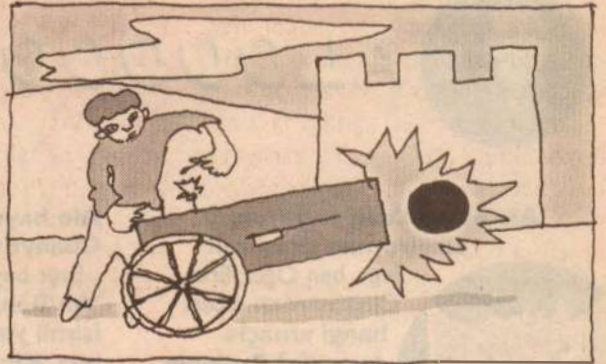
- 1992 yılında Japonya’da 20 tane önemli kaza rapor edilmiştir. Aynı yıl Rusya da uluslararası kuruluşlara 205 kaza rapor edilmek zorunda kalmıştır.

- 1999 yılındaki Tokaimura nükleer yakıt çevrim ünitesinde meydana gelen kazadan 5 gün sonra, Güney Kore’de Wolsung Nükleer Santral’inde de benzer bir kaza meydana geldi ve resmi açıklamaya göre, 22 kişi yüksek radyasyona maruz kaldı.

- 1957’de İngiltere Windscale askeri yakıt üretim tesisinde kaza oldu. Kaza” olduğu 25 yıl sonra ortaya çıkarıldı. Geniş alanlar ve çiftlikler kazadan etkilendi. Reaktör betonla doldurulup gömüldü.

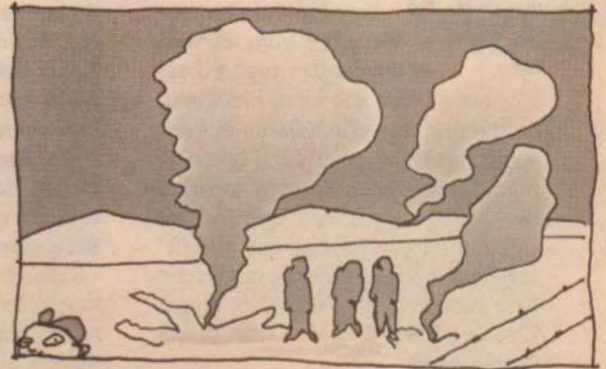
Barutu keşfetmiş ve sadece havaifişek yapmak için kullanıyordu Çinliler;

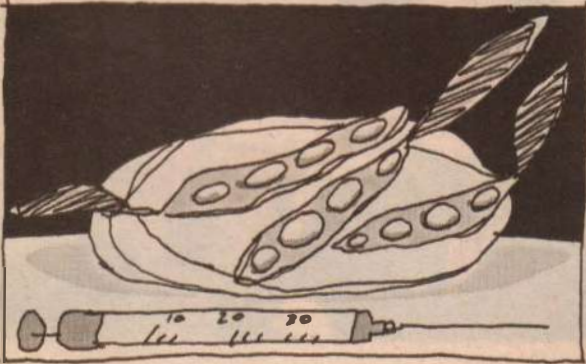
Kalktı gitti birileri Top tüfek ateşledi barutla.

Einstein bulmuştu çok büyük bir gücün Atomda gizlendiğini;

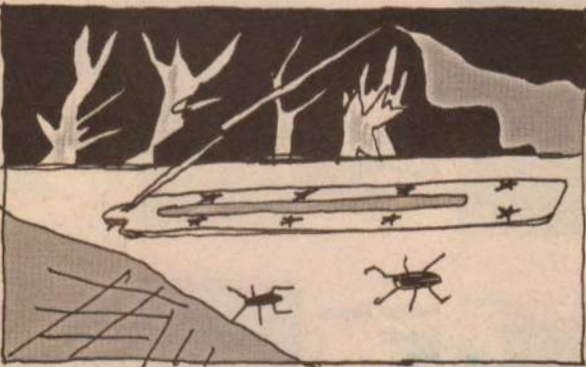
Kalktı gitti birileri bombaladı Hiroşima'yı Nagazaki'yi.

Genetiğin babası yıllarca uğraştı, daha lezzetli, daha verimli fasulyeler için, ince ince;

Kalktı gitti birileri genetiğiyle oynadı bitkilerin market raflarında haftalarca bekleyebilsin diye.

Tespah ağacı yüzyıllardır böcek öldürücü tütsü diye kullanılırdı Hindistan'da;

Birileri gitti patentini aldı bu maddenin Kalkılar Hintlinin elinden bahçesindeki ağacı kullanma hakkını almaya.

ALO00000!

hayvan'dan arıyoruz

**Alo hayvan'dan arıyoruz,
cinaïroman sitesi mi?**

- Evet, ben Oğuz Eren.

**Cinaïroman sitesi
hangi amaçla
kuruldu? Projenin
fikir babaları kim?**

- Ben eski polisiye se-
rileri toplayan bir ko-
leksiyoncuym. Bir seri-
yi sahaflardan topluyorsa-
nız, serinin kaç kitap olduğunu,
mümkünse bunların adlarını bilmek
faydalıdır. Bunu çoğu sahaf bile bil-
mez. Sitemizi hem bu açığı kapatacak
bir katalog oluşturmak, hem de poli-
siye okurlarının paylaşımına olanak
sağlayacak bir site olarak tasarladım.
Kısa sürede Metin Alparıslan, Emrah
Özen ve Barış Kılıç da katılımlarıyla
destek verdi.

İlgi nasıl?

- Ocak ayında sitenin gazetelerde
yer almasından beri, günde 150-200
kişi siteye girer oldu. Üye sayısı
400'e yakın. Ama katılım sağlayan ki-
şilerin sayısı daha az.

**Siteyle ilgili yeni projeleriniz
var mı?**

- Ocak ayında ilk tefrikamızı (Georges
Simenon/Katili Herkes Bulamaz) ya-
yınladık. Sırada başka tefrikalar var.
İlerride neler olur bilemiyorum. Bu, in-
sanların katılım sağlaması ile ilgili bir
şey. Adresimiz, www.cinaïroman.com

**Alo hayvan'dan arıyoruz,
Cüneyt Özdemir mi?**

- Evet buyrun.

**'Ah Benim Yarım Aklım'
isimli yeni bir kitabınız çık-
mış. Kitaptan kısaca bahse-
der misiniz?**

- Tabii. 'Ah Benim Yarım Aklım!'
ortasından açılan, iki kişilik bir ki-
tap. Biri düşündü, yaşadı, yazdı,
diğeri çizdi, yerleştirdi, tasarladı.
Ben aslında bir gazeteciyim. Ayşe
Bali ise reklam kökenli bir tasa-
rımci. Ben yazdım, Ayşe Bali ta-
sarladı. Bu kitap ise ne bir gazete-
ci kitabı ne de bir reklamcı...

Size göre nasıl bir kitap oldu?

- Raflarda nereye konulacağı tam
kestirilemeyen, ne işe yarayacağı
tam olarak bilinmeyen, hayli ro-
mantik bir ki-
tap oldu.

**Peki okurlar
neler bulacak
kitabınızda?**

- Hayaller, ül-
keler, insanlar,
baharlar, hayal
kırıklıkları,
umutlar, yığın-
lıklar, geziler
üzerine yazılan-
lar, çiziktirilen-
ler. İçinde Kü-
ba da var, Paris

de, İstanbul sokakları da... Yalnız-
lık da var içinde, umutlar da, ka-
vuşmalar da... Aşk da var.

**Teknik olarak basılması zor
bir kitap olmuş sanırım?**

- Evet. Ofset Matbaa sınırlı sayıda
özenle bastı. Alfa Yayınları dağıtı-
mını gönüllü olarak yaptı. Kitabın
çıktığı yayınevi, 40Haramiler ise
ticari değil, romantik bir 'girişim'.
Ben ve Ayşe Bali bu kitapla yayın-
cılık dünyasına farklı bir bakış açı-
sı getirmek istiyoruz. "Kitap ne-
dir?" sorusuna tasarım olarak ye-
ni bir cevap arıyoruz ve biz hâlâ
40Haramiler'in masum oldukları-
na inanıyoruz.

**Çok teşekkürler, iyi
çalışmalar.**

-Size de...

Bize Gelenler

Fotoğrafi Sana
Gönderiyorum
Selim İleri

Doğan Kitap

Bulut Kız
Kate
Braverman

İstiklal
Kitabevi

Kahve ve
Kahvehaneler
Ralph S.
Hattox

Tarih ve
Yurt Vakfı
Yayınları

Ters
Düşünce
Elif Sofya

Komşu
Yayınları

İyiler Siyah
Giyer
Deniz
Durukan

Everest
Yayınları

Yağmur
Başlamıştı
Nihan
Taştekin

Can
Yayınları

Hazdan Kaçan
Kadınlar
Fidan
Terzioğlu

Okuyan Us
Yayınları

Şekerleme
Yapmayın
Hayatı Yakalayın
Derya Baykal

medya+ik
yayınları

Alo hayvan'dan arıyoruz.
İlhan Nalbantla görüşecektik...

- Buyrun benim.

Sizin için gitarist-karikatürist diyorlar, nasıl oluyor bu durum?

- O eskindendi. Şimdi daha çok gitarist. Hatta sadece gitarist. Eskiden karikatürist ünvanım vardı, ama karikatürü bıraktım, müziğe yöneldim. Konservatuvar ağır bastı.

Size sosyetenin gitar öğretmeni ismini de yakıştırıyorlarmış. Doğru mu?

- Doğrudur. On yedi senedir gitar dersi veriyorum. Üç ayda gitar çalabilmeyi öğretiyorum. Zaten sloganım, 'Üç Ay'da Öğren'. Bugüne kadar öğrenemeyen öğrencim olmadı.

Gerçekten üç ayda mı?

- Tabii, dersanelerde bu süreç çok uzun olduğu

için, insanlar doğal olarak şaşıyorlar, hatta inanmıyorlar. Yalancı çoban muamelesi görüyorum. Üç ayda gitar çalmayı öğrenen yüzlerce öğrencim var benim. Belgesiz konuşmam.

Nasıl yani! Üç ay boyunca her gün her gün ders mi veriyorsunuz?

- Keşke öyle olsaydı. Koç'la, Sabancı'ya rakip olurum. Haftada bir saat, ayda dört saat, üç aylık sürede şakır şakır gitar çalıyorlar.

Ders almak isteyenler için telefon numaranızı okurlarımıza da verir misiniz.

- Tabii. 0532 246 23 03. Bu arada Cumartesi günleri Ortaköy'de Dalı Cafe'de saat 21:00'da program yapıyorum, beklerim.

Teşekkürler iyi çalışmalar.

- Size de...

Esma Eser'le mi görüşüyorsunuz?

- Evet, ben Esma.

Oyuncakçı dükkânınızda işler nasıl?

- Ticari olarak iyi değil ama işimi seviyorum. Çünkü müşterim çocuk. Bu da beni mutlu ediyor.

Bir de dergi çıkarıyor-muşsunuz?

- 'MAVI' kültür ve edebiyat alanında amatör bir çalışma. İki ayda bir, 6 arkadaş birlikte çıkarıyoruz. 350 adet basılıyor. Başmakçı dışındaki abonelerimize posta yolu ile, kasabamızdaki okuyucularımıza da bisikletimle dağıtımını yapıyorum.

Derginiz, çevrenizde nasıl bir tepki topluyor?

- Önceleri inanmadılar, önyargılar çoktu. Dergiyi görmeyenler bile eleştiriyorlardı. Küçümsediler, hatta dalga geçtiler. Ama azmimiz hiç bitmedi ve yaklaşık bir buçuk yıldır devam ediyoruz. Gücümüz yettiği sürece de devam etmeye çalışacağız.

Yumurtasıyla ünlü Afyon'un, kuş gribinden etkilenmesiyle, sizin de

derginiz ekonomik anlamda kötü etkilenmiş. Doğru mu?

- Evet. Ama biz ayakta kalmak için mücadele ediyoruz. Bunun da üstesinden geleceğimize inanıyoruz. Zaten hep maddi sıkıntılarla çıkardık Mavi'yi. İlk 7 ay bilgisayaramız bile yoktu. Elimizle yazıp, başkalarının bilgisayarlarında rica minnet hazırlamaya çalışıyorduk. Şu an matbaa masrafını bile karşılayamaz durumdayız. Ama, zaman zaman şevkimiz kırılrsa bile umudumuzu hiç kaybetmedik.

Derginize yazı göndermek, abone olmak isteyenler size hangi yollardan ulaşabilir?

- Abonelik ücreti yıllık 15 YTL. Telefon numaramız: 0272 411 2494.

Mail adresimiz: mavidergi@hotmail.com

Abone olmak isteyenlerin

bize adres ve telefon numaralarını bildirmeleri yeterli. Banka Hesap No: T.C. Ziraat Bankası Başmakçı Şubesi, 1407 2437-5001 **Kolay gelsin, iyi çalışmalar.** -Teşekkür ederim. Mavilikle kalın.

Yaşanmış
Hikâyeler
Maksim
Gorki

+1 Kitap

İşte Büyük
Birader
Uğur
Dolgun

hayykitap

Nâzım
Üstüne
Abidin
Dino

Sel
Yayınclık

Kadılar
Kitabı
İskender
Pala

Kapı
Yayınları

Uçurum
Konağı
İsmail
Doruk

Varlık
Yayınları

Cihangirde
Bi Ev...2
OKY

Doğan
Kitap

Doğmayan
Hürriyet
Alpay
Kabacalı

Engin
Yayınclık

Doğumgünü
pastası, börek,
bir buket
karanfil ve
hediye olarak
cep feneri
geldi. Klamet
yakında...

Bütün Dünya Karikatür Kriziyle Çalkalanırken, hayvanın Şen Profesörleri Ahmet İnam ve Cengiz Güleç, "Kutsallığın" Ne Olduğunu Emrah Serbes'e Anlattılar.

Bizi karikatürize etmeyin

Ahmet İnam: Hocam ne içersin. Absolute açayım mı?

Cengiz Güleç: Aç, sende nasılsa para bol.

Ahmet: Valla parayı harcıyorum harcıyorum bitmiyor. Pence-reden atmaya başladım.

Cengiz: Ne konuşalım.

Ahmet: Karikatür meselesine girelim.

Cengiz: Votkayı fincana mı koyuyorsun?

Ahmet: Kahve içiyoruz zannetsinler.

Cengiz: İyi düşünmüşsün.

Ahmet: Adımız ayyaş profesörlere çıkıyor sonra.

Cengiz: Sayende. Aslında senin bu makam odandaki dolabın fotoğrafını çekmek lazım. Profesörün dolabında benim bildiğim tez olur, kitap olur. Seninki içki deposu gibi, Yeni Rakı bile var.

Ahmet: Gündemden kopmayalım.

Cengiz: İşine gelince hemen gündeme bağla.

Ahmet: Karikatür insanın özgür olmasıyla alakalı bir şey.

Cengiz: Doğru.

Ahmet: Ben öz-

gür olabiliyorsam, dilediğimce düşünür, bunu ifade edebilirim. İnsan toplum hâlinde yaşayan bir varlık olduğu için, benim özgürlüğüm bir başkasının eksikliklerinin üzerine yönelmiş bir şey olamaz. Benim özgürlüğüm, edepsizlik, saygısızlık yapma özgürlüğü, başkalarını suçlama, ceza verme özgürlüğü olamaz. Gördün mü abi karikatürleri?

İnanmak dediğimiz şey insanların içindedir; inancın akılla ilişkisi sekizinci derecedendir.

Cengiz: Gördüm. Çok saçma, ilkel. Sana natsal bir değeri yok. Müslüman dünyasının bir mensubu olarak konuşmuyorum. Kendimi din dışı bir varlık olarak görüyorum. Yani dinle bir ilişkim yok.

Ahmet: Kültür olarak buradayız ama.

Cengiz: Evet, ben bu toplumun bir üyesiyim. Ama üyelik burada egemen dinsel anlayışı benimsemek değil.

Ahmet: Kültürel Müslümansın yani. Ben de dinsiz

Müslümanım. Adım Ahmet bir ke-re, istemesem de bu kültürün içindeyim. İnanmak dediğimiz şey insanların içindedir; inancın akılla ilişkisi sekizinci derecedendir. Ben özgürsem, inancımla özgürüm, o halde, eşitlik duygusu varsa, başkaları da inançlarını özgürce yaşamalı. İnançlarla dalga geçmek, rencide etme derecesine varırsa, tehlikeli olur, yüzyıllardır böyle.

Cengiz: Aslında bu mesele Avrupa sağıyla köktendinci Müslümanlar arasında gözükse de, bu iki ucun arasında kalan bizim gibi insanları da etkiliyor. Bu ciddi bir kırılma.

Ahmet: Ben de bu kültürün bir mensubu olduğum için kendimi çok kötü hissediyorum.

Cengiz: İnançları özgürce ifade etmek açısından meseleye baktarsak, yani sadece ilke açısından baktarsak, Danimarkalı karikatürcüye bir şey diyemeyiz. Yaşama hakkı birincil bir hak.

Ahmet: Hakkı yaşasın tabii.

Cengiz: Lafımı kesme. Düşünce ve inançlarını özgürce ifade etme hakkı, yaşama hakkının yanında ikincil bir haktır.

Ahmet: Ben de onu diyorum abi, Hakkı yaşasın yani. Hiç duymamış gibi devam et.

Cengiz: Tamam. Hristiyanlığın da kutsallığı var. Kutsallığın da kendine göre bir hiyerarşisi var. Bu hiyerarşinin alt basamağına saldırabilirsin ama tüm Hristiyan âlemi

için, İsa'ya doğrudan saldırı kabul edilemez. Kazancakis'in romanından 'Günaha Son Çağrı' filmini uyarlayan Martin Scorsese, bana göre sinema dili olarak da çok yüksek kalitede bir film yapmıştı. Ama bu film senelerce Batı'da ve Amerika'da yasaklıydı. Üstelik o film, İsa'ya doğrudan doğruya bir eleştiriden çok, onu insan yönüyle ele almak üstüne kuruluydu. Onun Tanrısal varlığıyla beşeri yönleri arasındaki çatışmaya dayanıyordu. Bu ne demek, her insan topluluğunun kendine göre kutsallığı var.

Ahmet: Mesela bizim için votka kutsaldır. Çek abi.

Cengiz: Benim de kutsallarım var. Ben de incinirim, Bektaşilikle, Hz. Ali'yle dalga geçildiğinde.

Ahmet: Mevlana'yla, Yunus'la dalga geçmek de olmaz. Sadece dini değil, dindışı kutsallıklar da var. Benim bildiğim Kant, cinsel sapkınlıkla suçlanırsa ben incinirim. Çünkü gözümde değerlidir o.

Cengiz: Hiç dokunulmaz değildir ama değerlidir. Kozmik bir haleyle. Hale doğru sözcük mü?

Ahmet: Ayla da diyebilirsin. Hale dalga demek.

Cengiz: Kozmik bir aylayla o zaman.

Ahmet: Bu Ayla kim abi?

Cengiz: Sen daha iyi bilirsin. Benim demek istediğim, kutsal olan, kozmik bir haleyle ya da aylayla çevrilidir. Bir toplumdaki kutsal değerlerin, başka bir toplum tarafından, ilkel çağdışı vb. şekilde değerlendirilme hakkı olamaz. Çünkü eleştiri akılla ilgilidir. Bir kutsiyeti, akla uygun ya da değil diye eleştiremezsin. İnanç dünyamızdaki anlamlar figürünü belirleyen kutsaldır, kültürler tarafından şekillenir. Hiçbir kültürün başka bir kültüre üstünlüğü olamaz. Teknolojik, ekonomik, askeri üstünlüğü olur, ama hiçbir otantik kültürü kendine özgü olduğu dışında belirleyen bir ölçüt; iyi kötü, modern ilkel, zayıf güçlü gibi kıstaslar olamaz.

Ahmet: Paldır küldür de olsa, o bir kültürdür. Müthiş bir şeyi ortaya çıkardı bu karikatür meselesi.

Hristiyanların ilk günah duygusundan kaynaklanan, bu suçluluk duygusunun verdiği dünyayı ele geçirme arzusu, kendinden farklı olanı yok sayması. Fransız Devrimi'nden sonra ortaya çıkan eşitlik, özgürlük, adalet... hepsinin fasa fiso olduğunu gösterdi. Adamın inanca saygısı, sadece kibarlıktanmış. Saklanılmış saldırganlık duygusunun süslenmiş bir biçimiymiş. Kesinlikle Avrupalı insan yaşam biçimi olarak o olgunluğa ulaşabilmiş değil.

Cengiz: Müslüman dünyasından gelen tepki de çok gabi. İncelmemiş, kaba saba.

Ahmet: Hıyarlık. Bir zamanlar dünya komünist, komünist olmayan diye bölünmüşken, şimdi dini açıdan bölündü ya da bölünmeye çalışılıyor. Gergin, sinirli, asabi ve her zaman bir tehlike bekleyen insan tipinin kendisinden farklı yaşayana tahammül edebilecek, ona sarılacak bir olgunluğa sahip olmadığını düşünüyorum. Yani biz teknolojiye çok ileri gitmişiz ama bir arada yaşama yaşımız çok düşük.

Cengiz: Sanki insanın bilimsel yetenekleri, teknolojiyi kullanabilme becerisi ne kadar geliyorsa, siyasal düşüncesi, bir arada yaşama becerisi de aynı oranda azalıyor.

Ahmet: Haklısın. Bu sadece dinde değil, karı koca ya da arkadaşlık ilişkilerinde de geçerli. Yani

bir arada bu dünyayı nasıl paylaşacağımız büyük bir sorun. Karikatür krizi, Aydınlanma Çağı'ndan sonra Batı'nın ettiği lafların altındaki hamlığı ortaya çıkardı. Bunun yanında Müslüman çok mu olgun, hayır. Al birini vur ötekine.

Cengiz: Topluluğun kutsalla ilişkisi içsel bir ilişkidir. Kimse bunun hesabını vermek, başkalarının da kabul edeceği akli temellere oturtmak zorunda değildir. Eğer bunu yapıyorsa, başka bir sıkıntı var. İnanıcı akilleştirmeye çalışmak, teolojinin yaptığı bu, Tanrı'nın varlığını ispat etmeye çalışmak. Kelam dediğimiz teori de bunu yapar. Felsefeden medet umar.

Ahmet: Son zamanlarda kelimacılar da değişti. Yumuşadı.

Cengiz: Kutsalla ilişkim sağlıklıysa, bu kutsala gelen saldırı incinme yaratsa bile, böyle bir defansif şiddete yol açmaz. Burada böyle bir tepki var, işte fanatizm bu.

Ahmet: Danimarka bayrağı satışları fırlamış. Millet harıl harıl yakacak Danimarka bayrağı arıyor.

Cengiz: Fanatizmi nasıl tanımlarsın. Kutsal ihtiyacını anlayabiliyim, ontik bir ihtiyaç.

İnançları nasıl sağlıklı yaşayabiliriz dediğimiz zaman, kutsala bağlanma sağlıklı değilse...

Ahmet: Ona inananmayanları öldürmek istiyorsan.

Cengiz: İşte bu fanatizmdir. Zaten kutsallık atfettiğin nesne-

Danimarka bayrağı satışları fırlamış. Millet harıl harıl yakacak Danimarka bayrağı arıyor.

nin kendini, ona inanmayanlar karşısında savunma ihtiyacı yoktur. Bu sağlıklı inanıştır. Bunun yanında İslam felsefesinde Dar'ül Harp diye, cihat diye bir kavram var. Cihat olmadan Müslüman olamazsın. Hristiyanlıkta da bu var, ama daha rafine yollardan sürüyor, daha sivilize. Ama bence İslam dünyasında cihat baskın bir figür olursa, manevi anlamda yükselemezsin. Tek tanrılı dinlerin kutsallığı, dünyevi iktidara dönüktür. Kutsal, kutsallıktan çıkar, dünyevi iktidara dönük bir araç haline gelir. Aslında bu kutsalın kendisine hakaret.

Ahmet: Tayyip'in yaptığı kabalıklar buna örnek verilebilir. AKP neden kötü bir iktidardır, çünkü kökeninde kabalık var. Böyle dindarlık olur mu, "Ananı da al git" diyor. Edepsizlikle, gabilikle dindarlık olur mu? İslam dünyası bu açıdan gaflet içinde.

Cengiz: İslamın kutsallığı adına hareket eden grupların fanatikleşmesinde de aynı kabalık var. İşin özünü kavramış bir dindar böyle yapmaz.

Ahmet: Ama bazen bütün bir kent böyle olabiliyor. Rize'de bir kilise var, papaz dolaşmaya çıkıyor. Yerel gazetede bir haber: "Kentimizde papaz görüldü". Ne yaptınız diye soruyorlar, gençler dağlara doğru kovalamış. Gerçek İslam fanatizme izin vermez. Kelimenin iki anlamı var. Biri barış, diğeri teslim. Cihat falan da var ama özü bu.

Cengiz: Dinler, ne kadar inanç alanıyla sınırlı da kalsa, dünyevi

otoriteye dönük bir yüzü vardır hep. Hz. Musa'dan beri böyle, tek tanrılı dinlerin hepsinde var. Sıkıntı bu, onun için tek tanrılı dinlere inanmıyorum. Panteistim. Bu anlamda bir Konfüçyüs, Hindu ya da Brahman daha sıcak geliyor.

Ahmet: Hindu dininde de fanatikler var.

Cengiz: Evet öyle. Sınırım mesele şu; bir dinin mesajı var, bir de onu anlayanlar var. Fanatizmin genelde onu anlayanlardan, yani yanlış anlayanlardan kaynaklanıyor. Din kurumsallaştığında işin içine pek çok alakasız yorum giriyor.

Ahmet: Din, dinmiyor. Dingin olması lazım, ulan din artık ya, biraz dingin ol. Böyle dedikçe azıyor. Dinlemekle de ilgili, din, dinlemiyor, saldırıyor.

Cengiz: Dört bin yıllık tarihinde tek tanrılı dinler, şiddeti ehlileştirerek iddiasıyla yola çıksa bile, bütün dinlerin derdi, kaotik evrene bir düzen getirme olsa da, hiçbir tek tanrılı din şiddetten arınamaz, sorun burada.

Ahmet: Absolute'u tazeleyeyim mi?

Cengiz: Tazele, dilim damağıma yapıştı konuşmaktan.

Ahmet : Puro da veriyim mi abi?

Cengiz: Sen yavaş yavaş cimrilikten kurtuluyorsun. Bayağı para veriyorlar demek televizyondan.

Ahmet: Yok abi, ben üstüne para ver-

dim televizyona çıkmak için. Hanımın bileziklerini bozdurduk.

Cengiz: Bu purolar, votkalar nereden geliyor.

Ahmet: Sen hediye etmiştin ya geçen yıl, onları veriyorum.

Cengiz: Yahu Ahmet, insan bir parça değişir ya, otuz yıldır yerinde sayıyorsun.

Ahmet: Şunu demek istiyorum, meşruiyet kutsallığın temelini oluşturuyor. Hani dünyevi iktidar diyorsun ya, onunla bağlantılı.

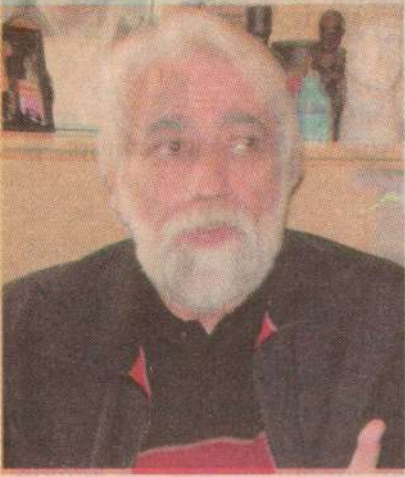
Cengiz: İşte İsa bunun iddiasında değildi, dünyevi iktidardan vazgeçti, çünkü koca Roma vardı önünde, rekabet edemezdi. Pagan inançlarından uzaklaşmaya itirazı vardı. Bir bakıma anti-kapitalistti. Osmanlı sultanı da aynı şekilde egemenliğinin meşruiyetini Allah'ın yeryüzündeki halifesi olmasından alıyordu. Allah bu âlemi nasıl bir düzen içinde kurduysa, "O düzenin benzerini bu dünyada, ey Osmanlı tebaası ben size sağlayacağım" diyordu. Bu iddia, yani dünyevi iktidarı meşrulaştırma, bu noktada kutsala ilişkindir.

Ahmet: Hayatı kutsayarak yaşıyoruz. Her şey kutsal, tiyatroya gidiyorsun, tiyatro kutsal bir sanattır deniyor. İtfaiyeye gidiyorsun, su sıkamak kutsal bir görevdir deniyor. Bu ne ya, hayatımızda kutsal olmayan, ladinî bir şey kalmamış.

Cengiz: Dünyada eleştirilemez, sorgula-

Rize'de papaz, dolaşmaya çıkıyor. Yerel gazetede bir haber: "Kentimizde papaz görüldü".

namaz, dokunulamaz hiçbir şey yoktur. Bunun içine kutsala ilişkin alan da girer, ama oradaki eleştirinin de bir adabı vardır. Gabice olmaz. Toleransı Türkçe'ye hoşgörü olarak çeviriyoruz, doğru değil.

Ahmet: Tahammül, müsamaha demek lazım. Tolere etmek, demek, aman ne kadar hoşsun demek değil. Yunanca'da sözcük kökü "télein"den gelir, kaldırmak, yük taşımak demek.

Cengiz: Çünkü ne kadar inkar etsek de farklı olanın varlığı bir yüküdür. Hoşgörü bir büyüğün çocuğu, üst olanın astın kabahatini hoş görmesi gibi, üstünlük atfeden bir kavram. Toleransta bu üstünlük yok. Hoşgörüde hiyerarşi var. Ayrıca aynı kökten gelen "télos" da vergi demek.

Ahmet: Vergilendirilmiş kazanç kutsaldır sözü de buradan geliyor herhalde.

Cengiz: Vergilendirmek, yurttaş kavramına bitişiktir. Roma'dan beri böyle.

Ahmet: Abi, vatandaş kafakola almak için söylemiş olmasınlar bu sözü. O zaman nikah dairesinden geçmiş her düzüşme de kutsaldır diyelim.

Cengiz: Ben de seni ciddiye alıp cevap veriyorum ya, suç bende.

Ahmet: Tolere etmek, dişimi sıkarak bununla yaşayacağım, ısırmayacağım demek.

Cengiz: Bütün topluluklar etnosantiriktir. Kendi değerleri birincildir, vazgeçilmezdir, hatta evrenselidir. Sağlıklı değil, onaylanamaz ama böyle bir vakıa var. Benim kültürel varlığımdan farklı olan bir tehdittir.

Kendiliğinden tehdit olmasa bile, bu eğilimden ötürü tehdit olarak algılanır. Her bireyde, her toplumda bu toleransı göremezsin.

Ahmet: Sence medeniyetler mi çatışıyor?

Cengiz: Hayır, esasen ekonomik olan bir çatışma dinsel bir çatışma olarak gösteriliyor. Medeniyetler çatışması, Batının temel ekonomik yüzünü, yani kapitalizmi global ölçekte yaygınlaştırma, meşrulaştırma isteğini kamufle etmek için uydurulmuş bir şey. Bu isteği ideolojik olarak kamufle etmenin en uygun yolu, dünyadaki çatışmaları medeniyetler çatışması olarak göstermek, ya da yoksa bile böyle bir çatışma çıkarmak. Asli olan ekonomik sömürünün gizlenmesidir. Ama sadece bunu söylemekle de tek başına bütün bu aktüel çatışmaları açıklayamıyorsun. Bu da kaba bir ideolojik tavra dönüşebiliyor. Bazen üstyapıdaki bu kültürler arası çatışma da pek tabi olarak ekonomik altyapıyı etkileyebilir. Sömürüye hizmet edebileceği gibi onu durdurabilir. Tabii bu Danimarka bayrağı ısmarlayarak olmaz.

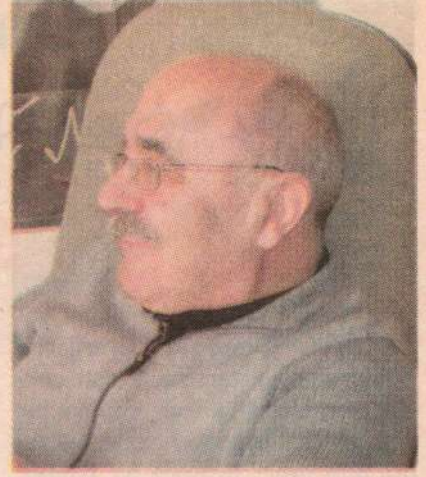
Ahmet: Ben de dört beş tane ısmarladım. Bir yerde esnaf Danimarka bayrağı bulamayınca PVC'den kendisi yapmış, ama yakamamışlar. PVC yanar mı? İnsan çok üzülüyor bunları görünce. Danimarka'dan benim çok sevdiğim ve kutsiyet atfettiğim bir düşünür çıkmıştır, Kierkegaard. Kirkego diye okunur, kilise bahçesi demek. Danimarka'dan müthiş güzel insanlar çıktı.

Cengiz: Bunlar Danimarka sağı.

Ahmet: Hâlâ hayatın bir karikatür olduğunu, karikatürleştirerek yaşanabileceğini öğrenemedik. Çünkü o karikatür diye yaptıkları şey, karikatürün karikatürü. Yani karikatürün anlamlarından biri de bozma, çarpıtmadır. Adamin karikatür diye yaptığı şey, incelikten yoksun, deforme edilmiş bir şeyi deforme ediyor.

Cengiz: Yani bizi karikatürize etmeyin kardeşim.

Ahmet: İslam dünyasında iki uç tip var; bir tanesi çok uyanık,

AB'ye girmeye çalışan, kravat takan, ama içlerindeki hesabılığı yenemedikleri için İslam'ın inceliğine vakıf olamamış tipler. Bir de tamamen dünyayla ilgisini kesmiş, kendi içine gömülmüş, hayatındaki bütün problemleri İslam'la açıklayan tipler. Çok çirkin bir şey, İslam kendini çok kaba bir biçimde yaşıyor. Erbakan çok kaba bir adamdı. Mühendis olmasından kaynaklanan hesabılığı vardı. Tayyip de onun yetiştirdiği daha halkın içinde bir çıraktır. O da bu kabalıktan kurtulamadı. İslam dünyası bu hâlde oldukça hiçbir kurtuluş yok, daha böyle nice karikatürler olacaktır. Bizim fanatikler başka ülkelerin bayraklarını da şimdiden alsınlar o zaman. Habire bayrak yaka yaka yerimizde sayıyoruz.

Cengiz: Birileri Danimarka'da Türk bayrağını yaksa, ortalığı ayağa kaldırırdık. İşte fanatizmin esası bu, senin kutsal saydığın bir şeyler olabileceği gibi, başkalarının da kutsallıkları olduğunu düşünmemek. Bir fanatizmi başka bir fanatizmle bastıramazsın. Bir dini başka bir dinle, bir milliyeti başka bir milliyetle eleştirmeye kalkarsan bir adım ilerleyemezsin.

Ahmet: Bayrak yakmayalım ya, kalbimizi yakalım. Yani yüreğimizi dağılayalım, biz kimiz diye hesaba çekelim kendimizi. Bayrak yakacağımıza kıcımızı yakalım, çükümüzü yakalım, kendimizi yakalım ya, kendimizi yakalım! Ruhumuzu yakalım, tazeleyelim ve küllerinden yepyeni bir şey çıksın ortaya. İhya böyle bir şeydir. ■

Kers Takla küçük İSKENDER

sex'n dirt

Orwell'la ilgili bir kuşak mı yetiştirdi: Orwell'in uyarılarını önemsemeyip, tersine, dikkat çektiği acımasızlığı kriter edinen bir kuşak?! 'Bizi uyarma hocam, bu zaten bize uyar!' formatlı bir kuşak?! 1984 doğumlu olanların (ne yazık) böyle bir yazgıya boyun eğeceklerine onu boyun bağı edinip gururla medeniyet seviyesine taşımaları ve kayan boyun bağlarını zaman zaman ayna karşısında düzeltmeleri, yerine oturtmaları, aynı ayna karşısında kendilerine bakıp kendilerinden geçmeleri, bu 'enfes' tablonun ressamıyla ya da ressam komitesiyle hiç mi hiç hesaplaşmamaları, hesabı 'alman usulü' ödemeyi kabulleyip rezaletten 'ben de ne kopartsam kârdır' hadisesine kafadan dalmaları, sex'n dirt'ün iki kavram üzerinde (hep seks hep kir) ayakta durduğuna ve duruşuna ezik şehirden çocuk efsanelerine fon teşkil eden müzikler eklemelerine işaret değil midir?! 'Ağlamayan çocuğa süt, meme ve kuku vermezler' alışkanlığını bir akışkan yapıp, üstelik bir de salya sümüge çevirip bir sonrakilerin üzerine saçmalarına ve bununla tanınip ve bununla övünüp ve bununla geçinebilmelerine karşın rahatsız olanların ise batı kaynaklı bir sex'n dirt sorumsuzluğuna sığınmaları, Türkçe'nin en has kelimelerinden sayılabilecek olan, Halt mıdır?!

Elbette seks güzeldir; hatta çok güzeldir. Sevdiğinle, sevmediğinle, kaçamağınla, rastlantısal olanla, punduna getirilenle seks daima muhteşemdir. Kir de öyle! Kir, hatıranın ta kendisidir. Kir, birikimin ta kendisidir. Kir'i pasla karıştırmamak lazım. Pas, işleyişi aksatır. Kir ise, işleyişin kanıtıdır. Temiz, masumdur. Çünkü, iyi/kötü hiçbir boka karışmamıştır. Nötrleştirmeye yönelik elektro-

**Bazıları
kuş tüyü
yastıklarda uyur,
bazıları
kuş gribinden
ölür.**

şoklarla dolu bir hayatın kaçınılmaz nimetleri arasında vurdumduymazlık, lakaytlık gibi özenle önem kazandırılmış, sığığa sadık davranış biçimleri vardır; altın değerindeki sükût'a gönülden bağlı insanların teneke kadar değeri yoktur aslında. Her gelişim seslidir. Her gelişimin kendine has sesi, gürültüsü, uğultusu, bazen de bütün bu şamatasının bir ahengi olacaktır. Olmuştur. Kimi zaman sloganları, kimi zaman ideolojisi, kimi zaman felsefesi, kimi zaman da şarkıları, şiirleri, türküleri eşlik etmiştir gelişime. Sex'n dirt'ün volüm eksikliği sesinin kısılmasına, ağzının kapatılmasına bağlanamaz. 'Ağzı olan konuşuyor' denilen bir ülkede konuşmamak, ancak bir seçimdir. Bilinçli bir seçimdir. Bu seçimden de yalnızca birey sorumludur. Sex'n dirt'ün volüm eksikliği'nin nedeni bu sorumluluktan kaçınması, çoğunluğun bulunduğu karanlık bölgede karanlığın kaymağını yemeyi daha akıllıca, da-

ha tehlikesiz bulmasıdır. Reich'in Dinle(yen) Küçük Adam'ıyla Orwell'in Big Brother'ı ne kadar reddederlerse reddetsinler, aynı ailenin mensuplarıdır ve aynı ailenin çıkarlarını gözetmek için birbirlerine katlanmayı göze almışlardır. Kurumsal dengelerin korunması, basit görünen bayağı bir kurumun, mecazi ailenin içindeki çatışmaların geçirtilmesiyle başlayacaktır. Anlaşma, buna dayanır. Sessiz dursan, sesi çıkanları yönetme şansı sana da verilebilir. Böyle bir seçenek, kimileri için çok çekicidir. Çünkü, mutlak iktidarın yolu buradan geçmektedir. Sex'n dirt'ün konuşuyor gibi yapıp da hiçbir şey dememesi, demek istemesi bundan kaynaklanır. Korkudan, endişeden çok, iktidar olma hırsı. Sürü melerken çoban köpeği havlamaz. Hobi olarak solculuğu seçmiş popçuların on yedi yaşında idam edilen gençlere şarkılar yazdığı bir memlekette sex'n dirt'ün ne anlama gelebileceğini tartışmaya açmak bile marjinallik sayılabilir. Bazıları dağlarda gerilladır, bazıları ise vadilerde kurt. Bazıları masa başında gamze boşluklarını dolduramayacak aşk romanları yazar, bazıları sokaklarda sevdiğini haykırır. Bazıları kuş tüyü yastıklarda uyur, bazıları kuş gribinden ölür.

Bazıları hep terkeder, kaçar gider; bazıları hep terkedileceklerini bile bile yaşar gider. Bazıları bilim adamıdır; bazıları film adam, bazılarıysa fil adam. Bunca adamın arasında adam gibi yaşamak ise her şeyden önce 'ne yaptığını, ne yapacağını' bile bile adım atmakla koşuttur. Yoksa seksen dört olmuş, sex'n dirt olmuş, farketmiyor; onlar kafasına göre takılıyor; galiba en fazla 's.ksen g.t' olmuş olanlardan korkacaksın. ■

Dingbat

Cemil Cahit
cemilcahityavuz@yahoo.com

Yolun açık olsun...

Spora ilgi

Ölü doğa

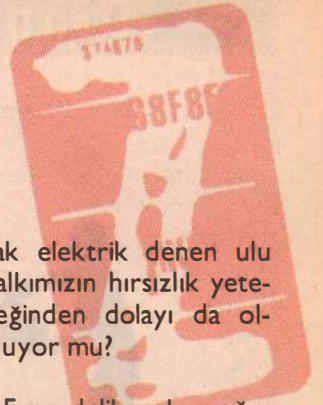
Tehlikeli pozisyon

İkinci bahar

Üstüne alınmak

SEYİT ALİ ARAL

☐ Ardahan'ın Damal ilçesi el yapımı bebekleri ile tanınmış. Kültür ve Turizm Bakanlığı sipariş verip parayı ödemediği için üretim durmuş. Deli kuyuya taş atar minvalinde, bölgedeki Alevi nüfusun yoğunluğu böylesine bir hataya sebep olabilir miymiş ki?

☐ Bir Papaz katledilmiş, Belediye başkanı gazetecileri dövdürmüş, Başbakan malum, kadın gazeteciler taşlanıyormuş, internet sohbeti cinayete dönüşüyormuş, bu topraklarda her şey, herkese, her yerde, öfke ve linç sebebiymiş.

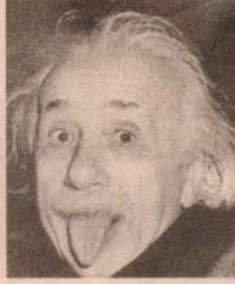
☐ ABD dünyanın her yerine nükleer saldırı kapasitesine sahip tek ülkeymiş.

☐ Ortadoğu'da tek nükleer silah sahibi ülke İsrail'miş.

☐ Muğla Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün bereketli ağaç, bağ bahçe dolu toprakları, Bod-

rum'un Gökova kıyılarındaki hazine arazileri turizme, dolayısıyla yapılaşmaya açılacaktı. İleride çocuklarımızdan suntu-ru küfürler yiyecekmişiz.

☐ Ayıp bir şey biliyorum ama söylemek istiyorum; milletvekillerinin evleri soyuldu-

ğunda seviniyorum. Üzgünüm...

☐ Fransız savunma Bakanı Michaelle Marie, Fransa'yı terörle tehdit eden ülke merkezlerini nükleer saldırı ile vurabilirmiş. Aferin Michaelle, kulübe hoş geldin.

☐ Kofi Annan, "Karikatür krizinden sonra, Ebu Gureyb'e ait yeni açıklamalar büyük bir talihsizlik" demiş. Haklı aslında, ama nedense Amerika'nın beyaz başlı kartal şeklindeki talih kuşu, hep Irak Halkı'nın başına konuyor, piyangodan da hep ölüm çıkıyor.

☐ Başbakan'a bir kutu Unakitan marka pastörize yumurta akı atılsa, hapse atarlar mı?

☐ ABD İran'daki santralleri vurursa, on binlerce kişi ha-

yatını kaybedecekmiş, oluşacak radyo aktif bulut da tüm yarım adayı ölümle taçlandıracaktı.

☐ Üçüncü Dünya Savaşı'nın nasıl yapılacağını bilemiyorum, ama dördüncüsünü tahmin edebilirim; taşlar ve sopalarla (A. Einstein).

☐ Bir mezrada on bir kişi kurşuna dizilmiş bundan on üç sene önce. Kaba dayak, soğuk su, cop yalatma, kızgın teli dile bastırma... Yer Adana Askeri Cezaevi, çatışmalar ve faili pek meğhul olma-

☐ "Ben Türkiye'ye telkin işitmeye değil, telkin vermeye geldim" (Hamas lideri).

☐ ABD Filistin'e verdiği elli milyon doları geri istiyor ve yardımları kesiyormuş. AB de belki öyle yapacaktı, bu kadar basitmiş; ya istedikleri kıvama gelirsin ya da ilerle kardeşim. Halk olarak kimin neyi seçtiği ve nasıl yaşamak istediğinin önemi yokmuş. Tek onların çıkarları varmış.

☐ Sen hiç gördün mü üç kulaklı bir adam, olur mu hiç üç kulak, dön de santrale bak hey! (Bir çocuk şarkısı)

☐ Nükleer santral hikâyesi bir yana, Karadeniz'e atılan, hani üzerinde geldiği memleket, li-

cesareti hiçbirimizde yok muymuş?

☐ Nükleer santralimiz olacak, elektrik üretecek ve her şey kirlenecek. Aslında tüm bu zırvalık, devletin enerji politikasının ol-
mamasının yanı sıra, ka-

man ve her tür bilgi ya-

zan zehirli variller hepimizi ne kadar ilgilendirirmiş ki?

❏ Ebu Gureyb ve Guantanamo'da mahkumlar hariç, herkes çok mutluymuş. İşkenceciler gerçekten içten bir biçimde gülümsüyorlarmış, bunu ruhbilimciler söylemiş. İnsanların yaptığı hiçbir şeye şaşkırmamak gerekirmiş artık.

❏ Karikatür krizi malum, ölümler, yakılan kiliseler, yeni düşmanlık tohumları. Yetmezmiş gibi; Almanya'da bir karikatürist bu sene ülkesinde yapılacak dünya kupasıyla ilgili karikatüründe, İran milli takımını intihar bombacısı olarak resmetmiş, onlar da arada kaynamış gitmiş. Ama sahada görüşeceklermiş.

❏ Almanya'da Türkler, evleri dışında Türkçe konuşamayacak. Hollanda da öyle. Avrupa İnsan Hakları Genel Bildirgesi'nin 'kişinin ifade özgürlüğü' diye bir maddesi varmış bir zamanlar, ama Avrupa devletlerinin asimilasyon ve ırkçılık adlı refleksleri kuvvetliymiş.

Kedi isimleri

Erkek: Basur

Dişi: Ossur ❏

TARIK 2000 ZİYAD

15 Şubat Çarşamba

Evdeki Eşyaların Tarihi

12-14 Mart 2004. II. Üsküdar Sempozyumu Bildiriler Cilt I ve Cilt 2.'nin sonunda fotokopisi bitti. 685 sayfa. Eski fotokopi makinasının çakıp sönen gözlerime çarpan ışığı söndü. Sonunda. Necati ağbi geldi. Yüzüme baktı. "Geçmiş olsun. Bugün erken çık" dedi. Yüzümü yıkarken gözlerimin kırmızı olduğunu gördüm. Dükkandan çıktım. 16:10. Müthiş güzel bir kar yağıyordu. Döne döne. Lapa lapa. Belediye'nin yanından geçtim. Selamsız Yokuşu'nu çıktım.

Eve geldim. Komşu şişman teyze, halam ve Mithat Ağabey'in kızı salonda sohbet ediyorlardı. Mutfaktan kendime çay koydum. Odama geçerken kulağıma çarpan kelimeleri mırıldandım. "Karikatür krizi, küfürlü konuşmak, emekli vergi iade fişleri son günü". Masamdaki defterimi açtım. Üzerinde 'Evdeki Eşyaların Tarihi' yazan. Yazmaya başladım. Küçük üçgenler, oymalı büyük kristal kül tablası: Kare şeklinde. Altı yaşında. Halam Beykoz Paşabahçe'den almıştı. Bir akrabamıza düğün hediyesi. Vermeye fırsatı olmadı. Düğün iptal oldu. Bizde kaldı. Şişman teyzenin torunu iki sene önceki kurban bayramında düşürdü. Bir ucu biraz kırık. Halam salondan kül tablasını benim odama getirdi. Masamda defterin yanında duruyor. Yazın sabah 11:00 güneşinde tavana ışık yansıtıyor. Çayımı bitirdim. Çıktım. 19:30. Dişçi Bülent'e gittim.

Ortaçağ İtalyan dilenci şarkıları

Son müşterisi gittikten sonra çıktık. İskeleyden motora bindik. Motor denizin ortasındaiken yarı seyrek karda, tam önümüzde Boğaz'dan geçen büyük, yarı karanlık geminin resmini çekti Bülent. Dijital yeni aldığı kamera ile. Beşiktaş'ta motor iskelesinin yanındaki Café'de çay içtik. Uzun uzun Tigana ve yeni aldığı oyuncularla konuştuk. Bana Ser-gen'in bir posterini bulacağına söz

verdi. Bir hastası tanıyormuş Ser-gen'i. Kalktık. Üsküdar motoruna bindik. Uzaktan gelen büyük vapura yol vermek için motor açığı değiştirdi. Sulu karda. Bülent yine fotoğraflar çekti. Üsküdar'dan, çok üşüdüğümüz için taksikle Zeynep Kamil'deki evlerine gittik. Annesi ile biraz sohbet ettim. Yemek yedik. Yukarı kattaki bilgisayarına resimleri yükledi Bülent. İzledik. Ekranın alt yarısında devasa bir siyah gemi silüeti ve hemen arkasında/üstünde sarı ışıkları ile uzaktan

Tam kitabımı yazmaya başlayacaktım. Halam seslendi.

Dolmabahçe sarayı. Ayrıca resmin tümünde beyaz küçük kar benekleri. "Resim çok güzel" dedim. "Makine güzel" dedi Bülent gülererek. Bu arada bana bir CD dinletti. Yeni aldığı. CD'nin kapağında şunlar yazıyordu. "Italie. Chants de Mendiants. Matteo Salvatore."

Gitarla bir adam şarkılar söylüyor. Bülent "Eski İtalyan dilenci şarkıları" dedi. Çok güzeldi. Biraz bira içtik. Lafladık. Çıktım.

Vişne çürüğü kadife perde

Eve geldim. 23:20. Halam, şişman komşu teyze ve Mithat Amca'nın kızı salonda TV'deki açık oturumlar arasında zap yapıyorlardı. Odama giderken kulağıma bazı kelimeler çalındı. "Karikatür krizi, küfürlü konuşmak, emekli vergi iade fişleri son günü". Tam kitabımı yazmaya başlayacaktım ki. Halam seslendi. "Seni arıyorlar" diye. Ahizeyi alırken halamın yarı buruşmuş yüzünden nişanlığının aradığını anladım. Nişanlığım uzun uzun konuştum, bu saatte bile şirkette olduğundan işlerinin yoğunluğundan şikayet etti. "Daha önce arayacaktım ama ancak vakit buldum. Eve gitmeden arayayım dedim" dedi. "Sen naaptın bugün" dedi. "Hiç" dedim. "İşe gittim. Şimdi de kitabımı yazıyorum". "Yarın yine arayım" dedi. Telefonu kapattım. Defterime döndüm. 'Ağır vişne çürüğü kadife perde' yazdım. İki nokta üst üste koydum. Salona gittim, halama perdeyle ilgili sorular sormak için. ❏

Karikatür krizi, esas olarak dini bir hadise değil. Batı ile Doğu arasında farklı değer yargıları var. Din sözcüğü ile mizah kelimesi, Arapça, Farsça ve Türkçe'de aynı anlama gelse de, bu iki sözcüğün İngilizce-Fransızca-Almanca pratik anlamları bizimkinden çok farklı.

Orda özgürlük, burada günah

RAGIP DURAN

✓ Hazreti Muhammed'in karikatürlerinin, bazı Batı ülkelerinin gazetelerinde ısrarlı bir şekilde yayınlanması, önemli bir gelişmenin iyice su yüzüne çıkmasına neden oldu. Olayın, tabi ki bir çok boyutu var. Mesele, bence, esas olarak dini bir sorun değil. İnanca, inançlara saygı, meseleyi ne anlamaya ne çözmeye yarıyor.

✓ Komplo teorilerine, Batı'nın kişikirtme tezlerine pek rağbet etmiyorum. Önce Danimarkalı karikatürcülerin, sonra da, aslında mizah ve çizgi düzeyi, kalitesi öyle pek de yüksek olmayan tartışmalı 12 karikatürü yayınlayan gazete yöneticilerinin mantığını anlamaya çalışmak gerek.

11 Eylül sonrası dünyada güç kazanmaya başlayan Doğu ve İslamiyet karşıtı rüzgarın etkisi söz konusu herhalde. Batılıların, Haçlı Seferle-

rinden bu yana tasavvur ettikleri Doğu imajının da etkisi olsa gerek. Ama başka boyutları da var işin...

✓ Batı'nın gerçek Doğuyu pek iyi tanımadığı, anlamadığı, kabul etmediği eskiden beri bilinir. Ama aynı şekilde Doğu'nun da Batı'yı öyle pek derin ve ayrıntılı bir şekilde tanıyıp, bildiğini öne süremeyiz. Türkiye'de kaç kişi gazete okuyacak, mektup ya da makale yazacak kadar yabancı dil biliyor? Kaç tane ciddi ABD ya da Avrupa uzmanımız var? Hristiyanlığı, Katolikliği, Protestanlığı popüler ya da akademik düzeyde gerçekten iyi bilen kaç aydın, kaç uzman var? Basamaklıpların ötesinde, Batı'nın değerlerini ne kadar biliyoruz?

✓ Cengiz Aktar, Vatan gazetesinde yazdı: Din, Batı toplumlarında özellikle İskandinav ülkelerinde ve

mesela Fransa'da, bugün Türkiye'de taşıdığı önem ve ağırlığa sahip değil. Din, dini konular, Tanrı, Peygamber ve Azizler bu ülkelerde olsa olsa kültürel bir fantezi olarak algılanabiliyor önemli bir toplum kesimi tarafından. Kopenhag'da mesela kimse işini gücünü bırakıp Cuma'ya gitmiyor. İsveçliler, Arafat'a çıkıp Şeytan taşlamıyorlar, torunlarına da zenzem suyu getirmiyorlar. Pazar günleri Fransa'da kiliseler terk edilmiş kasaba görünümünde. Batı dillerinin çoğunda, bizdeki kadar Allah'lı, dinli, sözcük ve deyim yok. İnşallah, Maaşallah katsayısı Edirne'den doğuya giderken artıyor. Mesele salt inanç düzeyinde değil. Batılıların günlük yaşamlarında da, Doğu'daki kadar din ve dinsel etki yok. Batı'daki ya da Batı'daki dinde, dinsel pratiklerde bizdeki kadar tabu da yok. Özel hayata verilen önem nedeniyle ve gerçek anlamdaki laiklik

sayesinde, kimse kimsenin dinine, Tanrısına, Peygamberine bizdeki gibi karışmıyor.

✓ İşin bir de mizah yanı var. Batı ile Doğu'nun mizah anlayışı ve mizahi istiaab haddi farklı. Kimle, neyle, nereye kadar dalga geçebilirsiniz? sorusuna Batılı ve Doğulu farklı yanıtlar veriyor. Tabularımız farklı. Yoksa Batı, Doğu'dan daha iyi değil.

Batı'da Hazreti İsa ve Hristiyanlık ile, Vatikan ya da Papa ile galiba 2006 yıldır ama belki de esas olarak 1789'dan beri, bizdekine oranla rahatça gırgır geçilebiliyor. Bu durum, Batı kültürünün bir özelliği. Doğu'ya da, Doğululara da bu durumu, bu tutumu ancak gözlemek bir ihtimal de saygıyla, olgunlukla karşılamak düşer. Onun tutumu bu, Doğulu, Müslüman hemfikir olmasa da durum bu! Kalkıp şikayetçi yurttaşın annesine olur olmadık sözler eden Başbakan Erdoğan'ın yaptığı gibi, 'Biz Hazreti İsa'ya hakaret ettirmeyiz!' demenin hiç bir anlamı yok. Sen din polisi misin? Ötekinin kutsalını da mı sen tayin edeceksin?

✓ Batı ile Doğu arasındaki ilişkilerde bir 'Oryantalizm' sorunu da var tabi ki... Bu konuda www.bianet.org'da 'Basın Özgürlüğü ve Oryantalizm' başlıklı bir yazı yazdım. Güçlü olan kendi değer yargılarını ötekiye kabul ettirmeye çalışıyor. Mesela Fransız Libération gazetesinden bir meslekdaşımın, 'Siz basın özgürlüğünü savunmak için bu karikatürleri neden yayınlamıyorsunuz? Bu konuda ortak bir mesleki-akademik toplantı yapalım' önerisini kibarca geri çevirdim. Çünkü bu karikatürlerin birinci elden bir basın özgürlüğü öznesi olduğunu düşünmüyorum. Karikatürlerde şiddet var, daha çok da Müslümanlara karşı ayrımcılık var. Ama ben, Batı basınının bu karikatürleri yayınlamasını kabul etmesem de, anlıyorum. Sen, tamam yayınlatabilirsin, ama beni neden yayınlamaya teşvik ediyor, hatta zorluyorsun? Bu ne menem basın özgürlüğüdür ki? Düşünce, ifade, basın özgürlüğü olsun,

diğer tüm özgürlükler insanlar, toplumlar, halklar, devletler arasında çatışma ve kan çıkarmak için alet edilememeli. Aksine, özgürlük, dostluk, dayanışma, uyum ve karşılıklı anlaşmayı teşvik edecekse, güçlendirecekse bir anlama, bir değere ve bir öneme sahip olur özgürlükler.

✓ Dikkat ettiniz herhalde, ABD ve İngiliz medyası bu karikatürleri yayınlamadı. Neden ve gerekçeleri farklı. ABD, tüm gelişmişliğine rağmen, Kıta Avrupası'nın geçirdiği devrimci kültürel aşamaları henüz aşmadığı için, ulusunun nitelikleri itibarıyla da, dinle henüz modern anlamda kopma sağlayabilmiş bir devlet değil. Çokuluslu, çoketnili, çokdilli ulusu birleştiren önemli bir harç din, ABD'de. Boston'da iken bir Pazar sabahı gözlerime inanamamıştım: Sokaklar ve kiliseler şık giyimli insanlarla tıklım tıklım dolmuştu. İstatistikler de yeteri kadar bilgi veriyor insana: Amerikalıların yüzde 90'a yakını, Tanrı'ya ve dine inanıyor, haftada en az bir kez kiliseye gidiyor, yüzde 70'inden fazlası da ölümden sonra yaşama (Born again) inanıyor.

✓ Bu aralar başı İslam dünyası ile dertte olan ABD, bu karikatür krizine bu nedenle de bulaşmak istemedi ayrıca. Hem sonra sen Guantanamo'da, Ebu Gureyib'de Kur'an'a ve Müslümanlara yeteri kadar fiziki

şiddet uyguluyorsan, bir de oturup karikatür vasıtasıyla İslamiyete çamur atmana gerek yok.

✓ İngiltere, ABD'ye oranla daha seküler bir toplum olmasına rağmen, 'puritaine' ve 'pudique' bir toplum olarak, ayrıca İslam Dünyasını Amerikalılardan çok daha iyi tanıyan ve bilen bir devlet olarak, karikatür hadisesine girmemeyi, bilinçli ve kasıtlı olarak tercih etti.

✓ Medeniyetler Buluşması adı altında arabuluculuk rolüne soyunan Türkiye gerçekten çok talihsiz bir ülke. Bütün dünyada şiddetli protestolar sürerken, Trabzonlu gencin marifetiyle Türkiye, bir Hristiyan'ın, üstelik Katolik bir din adamının kasten öldürüldüğü tek ülke ünvanını aldı. Bu Trabzon cinayeti de üzerinde ayrıca ve ayrıntılı olarak durulması gereken bir hadise...

✓ Harvardlı profesör Samuel Huntington'un ellerini oğuşturduğunu görür gibiyim. İslam dünyasında şiddet içeren, dolayısıyla orantısız, kontrolsüz tepkiler karikatür çatışmasının ekmeğine yağ sürüyor.

✓ Türkiye'de Karikatürcüler Derneği beylik sayılabilecek bir bildiri yayınlamış da, bizde çok sayıda mizah-karikatür dergisi çıkar, ama hiç birinde şöyle esaslı, dişe dokunur ne bir yazı, ne bir karikatür görebildim.

✓ Nasreddin Hoca, dinin ya da toplumun baskısından çekinir miydi? **h**

**Karikatürlerde
şiddet var,
daha çok da
Müslümanlara
karşı
ayrımcılık
var.**

Destansı Çanakkale Savaşı'nın 91. yıldönümünde Çanakkale Savaşı denince kadın yazar ve çizerlerin akıllarına ilk gelenleri sorduk...

Çanakkale Savaşı deyince

Buket Uzuner

Gencecik umutlar

Çanakkale denince aklıma ilk düşenler; Gelibolu romanıyla ilgili çizimler oluyor doğal olarak. Hayatımın beş yılı, yollar, uyku tulumu, gelincik, Conk bayırı, Anzak köyü, Eceabat pansiyonları, Küçük Anafartalar köyünün halkı, Emine Helvacı nine ve ailesi, Yeni Zelanda Konsolosluğu, çakıl taşları, füyünerler, siperler, kabuslar, savaş müzeleri, toprakta uyuyan genç ve yakışıklı Mustafa Kemal, gemisinde günlük yazan ipek pijamalı Sir Ian Hamilton, kıskanç ve huysuz Enver Paşa, Çanakkale'ye gitmek için bazen para, bazen oğluma bakıcı bulma mücadelesi, okumam gereken kitaplar, hüznün, kaybolan gencecik umutlar, Gelibolu'nun ayazıyla çarpılmalar, bahar, Akdeniz, Milli Park... Müthiş güzel bir doğa ve karmakarışık, canlı, çarpıcı, çok hüznünlü imgeler...

Nihal Bengisu

Büyülü güç

Çanakkale deyince aklıma ilk olarak Anafartalar ve Conkbayırı kelimeleri geliyor. Sekiz ay sürmüş ve onca zorluğa rağmen zaferle sonuçlanmış; dolayısıyla Balkan savaşı mağlubiyetinden sonra Osmanlı'ya 'iyi gelmiş' bir zafer. O kadar büyük ve karma bir orduyu

Çanakkale önünde dize getirmek elbette onurdur Türk tarafı için. Fakat o büyük ordunun o 'karma' kısmı da ilginçtir. O kadar alâkasız bir insan yekunu çarpışmıştır ki Çanakkale'de; mevzuyu apokaliptik bir cinnet tablosundan burun farkıyla ayıran tek şey 'maneviyat'tır. Çanakkale üzerine çekilmiş tek film olma özelliğini hâlâ sürdüren Gallipoli'de şöyle bir sahne vardır. Kahramanlarımızın -ki biri Mel Gibson- eline Türk tarafından iki esir düşer. Gündüz savaştıkları, geceleri ise cephe gerisinde okudukları Kur'anın sesini duyup ürktükleri 'düşman' esirlerini herkes korku ile karışık bir heyecan ile görmek istemekte... Bakarlar ki iki normal adam, tümüyle normal! Karakterlerin tepkisi şu olur: Bunlar cüceymiş yahu! Zavallı Yeni Zelanda'lılar ve Avusturalyalılar kendi vatanlarından binlerce kilometre uzakta öylesine cehennemi bir direnç ile karşılaşırlar ki, rakiplerini insan üstü/ötesi yarı dev mahluklar gibi tahayyül etmişler ve hatta gece okudukları Kur'an'ı da 'büyü' zannetmişlerdir. Türkleri hâlâ Çanakkale hikâyelerine bağlayan etmen düşman safını endişelendiren bu 'büyü'de gizli olsa gerektir: İnanç, sabır, dua ve dirayet...

Nevval Sevindi

Şehitlerin bağrından yol geçer

Çanakkale'ye gidiveriyor aklım. Şehitlerini unutan bir milletin 1974'te milli park ilan edilmesiyle akla gelen Çanakkale... Anzakların ilgisiyle uyandığımız, şehitlerimizin gözyaşlarını göremediğimiz diyar. Tarihimizin ve kültürümüzün en parlak sayfasını nasıl gömdük biz betonların altına? Bomba Sırtı denen, savaşın sembolü olmuş yere, siperlerin birbirine sekiz metre yaklaştığı bu olağanüstü 200 metrelik siper kuşağının üstüne otopark yapanların cahilliği kalbimde ateşler yakıyor. İlk şehitlerimizin gömüldüğü bu alanda arabasını bırakarak, sembolik (yani altı boş) şehitliğe gidenlerin anlam yoksunluğu her şehidi acaba neresinden vuruyordur? İngilizlerin savaşta ele geçirmek için canhıraş savaştığı ve bizim vermediğimiz Alçıtepe'miz bugün çitle çevrili. Bağ yapmışlar şarap üretmek için; çünkü özel sektöre kiralanmış. Şehit kanı ne kadar kırmızı olur acaba? Barış Parkı Projesi'nde yol genişletme, betonlama faaliyetleri motorlu araçlar için cazibeler yaratma hevesi doluduz. Kaybettiğimiz ruhu kazanmak için birkaç kilometre bile yürümekten üşenenlerle nasıl olacaksa... Yanlış yazılar, bilgiler, rakamlar, heykeller, İngiliz tüfekleri tutan askerlerimiz, yazıtlar turistik bir yere yakışacak özensizlikte. Oysa şehitler eğlence turizminin aracı değildir! Savaşı kaybedenler, ağız dolusu "gavur" denilenler 1922'de gelip ölülerinin mezarlarına, kemiklerine sahip çıktılar. Yazlık konutların, kooperatiflerin mutfak pencereleri mi bakar acaba bu tepelere? Biz ne zaman sahip çıkacağız kültürümüze, bizi besleyen, saklayan toprağımıza? Tarlalarımıza daha ne kadar düşünmeden evler, yazlıklar, fabrikalar dikeceğiz? Sonra kanserden, cehaletten ölüren ardımızda "beton hayatlar" bıraktık diye mi övüleceğiz? Acılar, sessiz çılgınlıklar hâlinde bir kandil gibi gök kubbede asılı kalmaya devam edecek...

Meral Onat

Racon ve ruh

1915 annelerine inanamıyorum. En sevdiklerini, dünyanın saldırganlıkta en becerikli donanmalarına karşı koymaya yolladılar. Bir iki geri zekalı ittihatçı ve mason Şeyhülislam'larına hiç gücenmeden... Yaşanmış yüz binlerce hikâyeden bazılarını yakında yayınlanacak Çanakkale Savaşı konulu kitabımda çizdim. Her ülkeden yüz binlerce oğul, politikacıların planlayıp uyguladıkları bir oyunda öldüler. Çanakkale'de kazanılmış bir zafer var mı, varsa hangi anlamıyla zafer. Sadece şehit olanların kazandığı, geride kalanların her geçen zaman biraz daha kaybettiği bir zafer... Seddülbahir, Suvla veya Anafartalar'da hiçbir zaman Kızılhaç çadırlarını, hastane gemilerini, yaralı gemilerini hedef alan atışlar yapılmamış, zehirli gaz kullanılmamış, gelen misafirlerin su kaynakları zehirlenmemiş. Geriye dönen Avrupa'lılar Irak'taki, Ebu Gureyb'teki torunlarına bu delikanlılığı öğretmediler. 100 yıl geçti, savaş esnasında nelerin yapılabileceği değil, nelerin yapılamayacağı ile ilgili 1915 gençlerinin yazdığı, dünyaya ibret olacak biricik destan havada kaldı. İtilaf Devletleri Kumandanı Hamilton, Imroz adasında ikamet edip, savaşı uzaktan yönetirken, Atatürk tam ortasında... Racon'sa, racon... Fotoğraflarındaki; omuza atılmış siyah baba paltosu değil, Memati'nin yeşil camgözleri değil. Kendisi; ölüme yakın, ama gözlerinde saldırmaya gelen oğullara bile hissettiği baba duygusu. "Onlar bizim bağrımızdadır. Öldüreceğiz diyenlere karşı savaşılabiriz. Ama milletin hayatı tehlikeye düşmedikçe savaş bir cinayettir" diyor. Çanakkale'de bütün dünyanın kazanmış olduğu ama kıymetini bilmediği zafer, racon ve ruh budur...

Hayatımızı deyişsiz bırakmayan türkülerin sultanı Sabahat Akkiraz, hayatını, türkülerini ve geleceğe dönük projelerini Hilal Beyazıt'a anlattı.

Yüreği türkü çığırın kadın

Türkü okumanın yanı sıra farklı çalışmalarda da imzanızı görüyoruz. Bu buluşmalar bir gelişki yaratıyor mu?

- Ben genellikle türkülerini, türkü formunda okuyorum. Ayrıca türkü söylemeyi de çok seviyorum. Fakat şimdi Sivas'ta kaybettığımız şair Metin Altıok'un 'Kavaklar' adlı bir şiirini seslendiriyorum. Bu benim için çok önemli. Biliyorsunuz daha önce Sezen Aksu da bu eseri seslendirmişti. Farklı ça-

lışmalar deniyorum; şimdi DoubleMoon'un bir projesi var elimde. Türkü formatında olmayan lki beste geldi. Yakında onların kayıtlarına başlayacağız ve değişik bir çalışma ortaya çıkacak. Biz bunlara 'ara çalışması' diyoruz. Mercan Dede ve Orient Expression'la yaptığımız çalışmalar da böyleydi. Sanatçılar

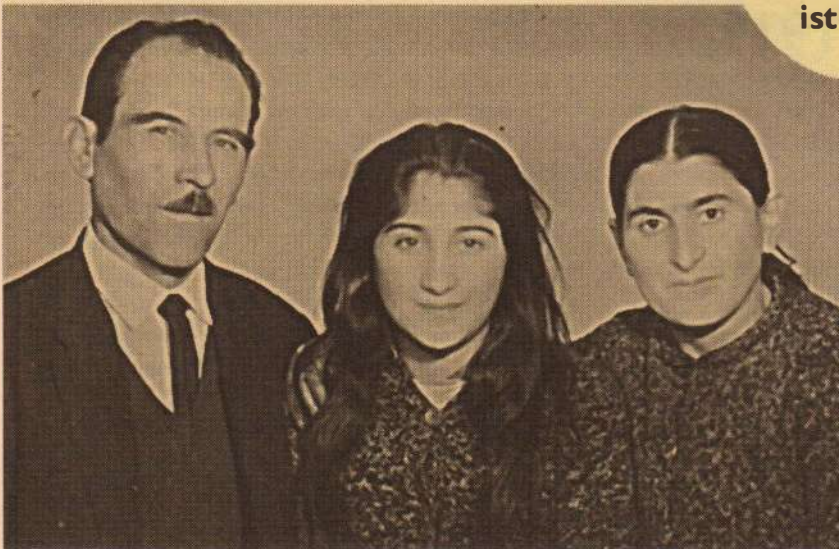
zaman zaman böyle ara çalışmalar yaparlar.

Gençler ister caz, ister pop, ister rock dinlesinler ama türkü formunu da bilsinler isterim.

Mercan Dede ile yaptığınız çalışmadan sonra özellikle türkü dinlemeyen genç kuşak türküyü tanıyarak, size ulaşmış oldu.

- Bilemiyorum, o, gençlerin bilgisi dahilinde. Ben Almanya'da büyüdüm. Orada; caz da dinledim çigan da, paca de lucia da dinledim.

Ama, ilk öğrendiğim kendi Anadolu müziğimiz olan türkülerdi. Çünkü bizi anlatıyordu. Gençler türkü formunu bilsinler isterim. Dedğim gibi türkü onları da anlatıyor. İster caz dinlesinler, ister pop, isterse rock dinlesinler, mutlaka türkü de bilinmeli. Kendi kültürümüzde halk müziğimize öteden beri kır müziği, çoban müziği dendi. Entelektüellerimiz başta olmak üzere halk müziğimiz gençlere özendirilmedi. Müzik dili evrensel bir dil. Ben Kızılderili halk müziklerini öğrenmek istiyorum.

rum. Dillerini bilmiyorum ama Kızılzilleri ezgileri de tıpkı benim Anadolu'da dinlediğim ezgiler gibi birçok şeyi alıp götürüyor içimden. Çünkü müzikte dünya insanıyla bir paylaşım var. Tabii burada sunumun da önemi büyük. Çok görkemli bir sunuş gerekiyor. Halk müziğinde de orijinaliyle, otantikliğiyle bir ahenk olmalı. Bir Neşet Ertaş dinliyoruz, mükemmel gırtlığa sahip, nefis çalıyor ve okuyor, bize o hazzı verebiliyor. Ama başka bir arkadaş bu tadı bize veremiyor. Onun gençlere aktarımında belki bir zayıflık olabilir. Sevmeyebilir gençler onu. Mahsun-î Şerif'in o lezzetini, o tadını ben de okumama rağmen, ancak Mahsun-î'de buluyorum. Gelecek nesillere türkü aktarımı olmayacak mı diyeceksiniz. Olacak tabii ki; bize kadar gelen bu güzel tarihi doğru aktaracak kişiler sayesinde olacak.

Türkü söylemeye nasıl başladınız?

- Bizim geleneğimizdeki müzik kültürü son derece bizi ilgilendiriyor. İnancımızda da müzikle yakınlığımız var. Bunun dışında ailemizde okuyan, çalan ozanlar, aşıklar var. Sümbül, annemin halasının oğlu. İbadetimizde, geleneğimizde var olan güzel bir kültüre gözümüzü açıyoruz. Öteden beri derler; "bu ailenin kadınlarının sesi güzel" diye. Çok küçük yaşında plak yapmışım. Babam; "Daha büyüsün. Aklığınızda yetişkin insanın yapacağı şeyler bunlar" dedi o zamanlar. Daha sonra Almanya'ya gittim. Biraz okulla haşır neşir oldum, ama aklım hep müzikteydi. Müzik öğretmenim ders aralarında bana türkü söyletirdi; "hadi kızım bir türkü söyle de nefes alalım" derdi. Toplumun içinde, kalabalıkta şarkı söylemeyi, sahnenin heyecanını böyle yendim. Ailede ozanlık geleneği olduğu için sabahlara kadar onların muhabbetlerinde bulundum. On üç yaşında olmama rağmen benim için çok da iyi oldu. Ozanlık geleneğinden aldığım terbiye bana çok şey kazandı. Bizim kültürümüzde 'cem

havaları' var. Sazla çalınır, çok çeşitli deyişler ve kasideler söylenir.

Cem'de bulundunuz mu peki?

- Alevî olup da 'cem'e girmek mümkün mü. Semahları, kasideleri var. Ozanlık geleneği ise çok özel bir öğretiler. Benim son halkasını yakaladığım, 'aşık ağzı' dediğimiz form için, anlatımınızın çok güçlü olması gerekir. Melodiy-le bire bir, üst üste oturması lazım. Nefes alışları bile farklıdır. Ancak bir nefeste dört mısrayı okuyabilirsiniz.

Müzik eğitimi gerekli mi?

- Ben konservatuvara gitmedim ama Ankara Radyosu'ndan rahmetli hocam Mustafa Özgül ile solfej, makam ve ağızları çalıştık. Müzikte kulağın sağlam olması ve yetenek çok önemli. Nota bilmek müziğin alfabesi sadece. Ama kabiliyet yoksa, ses güzel değilse, sağlam kulak yoksa, sadece müzik öğrenilir, müzik öğretilir. Notaya bağımlı olarak şarkı söylemek yorumu etkiler. Şarkı söylerken oradaki kalıba tabi kalırsanız, duygularınızı katmakta zorlanabilirsiniz. Ha, diyeceksiniz ki özünü bozuyor musunuz? Tabii ki; ona da dikkat ediyorum. Şarkı söylemek duygu işi, hissetmek çok önemli. Ağlaya-

caksa ağlatması, gülecekse gülmesi lazım. Örneğin; Neşet Ertaş'ın, Aşık Veysel'in konservatuvara mı gitmişliği var. Onlar müzik eğitimi almadılar ama bugün koskoca, dev gibi ozanlar. Tabii ki söylediklerim yanlış anlaşılmasın, müzik eğitimi almak önemli ama aynı zamanda yetenek de öyle.

Anadolu'dan hâlâ besleniyor musunuz?

- Her yıl Ağustos ayı geldiğinde köye gidiyorum. Hatta bu sene belgesel çekeceğiz. Gittiğimde hem derlemeler yapıyorum, hem de oradakilerle sohbet ediyorum. Hâlâ büyüklerimiz, akrabalar var. Tatilimi oralarda geçiyorum. Ve hâlâ keşfedilmemiş bir hazine var. Eğer türkü derlemeye Totkat'a, Malatya'ya gittiysem, oradaki aşıklara, ozanlara, dedelere ulaştığımda oradaki insanlarla da konuşuyor, misafir ediliyorum. Müzik dışında yemekleri, kıyafetleri, bashedindeki yazmaları, hikâyeleri, masalları olsun... her konuda bilgi ediniyorum ve insanlarla bir paylaşımım oluyor. Mesela, Hidrellezde Van'a gittiğimde öğrendim ki; sabaha karşı gençler makaralarını gittiği yere kadar çekiyor ve makara ne kadar tez biterse o kadar çabuk evleniyorlar. Buna benzer nice hikâyeler var.

Müzik öğretmenim ders aralarında "Hadi kızım bir türkü söyle de nefes alalım" derdi.

Dünyanın birçok yerinde konserler veriyorsunuz. Nasıl tepkiler alıyorsunuz?

- Anadolu müziği çok sihirli, yurtdışında çok beğeniliyor. Dünya festivallerinden bana gelen davetlere cevap verdim. Ta Brezilya'ya kadar gittik. Kendi sazlarımızla, kendi rengimizle kıtalar ötesine kadar ulaştık. Hollanda'da Jasperina De Jong ile beş konserlik dostluk gecesi yaptık. İnanın davulla, zurnayla beraber halay çektiler. Bizi çok beğeniyorlar ve seviyorlar. Onlara çok otantik geliyoruz. Bizden çok etkileniyorlar. Yine birçok yerden davet aldık. İsveç'e gideceğiz. Dünya müziğinin içinde Anadolu müziğinin büyük bir yeri var. Yedi bölgemiz ayrı ayrı çok zengin birer miras. İnşallah elimizden kaymadan bu mirası kayıt altına alıruz.

Cem havaları dedelerimiz ve zahirler tarafından yapılır. İki deyiş, üç türkü söylemekle alevi müziği yapıyorum diyemeyiz.

Repertuarınızda alevi müziği çoğunlukta mı?

- Ben daha önceki bir röportajımda söylemiştim; "sanatçılar alevi müziği yapamaz" diye. Yapamıyorlar da zaten. Cem havaları dedelerimiz ve zahirler tarafından yapılır. Bu da binlerce yıllık bir müzik kültürü. İki deyiş, üç türkü söylemekle alevi müziği yapıyorum diyemeyiz. Ben kendi albümlerime de iki tane deyiş koyuyorum, bu alevi müziği yapıyorum anlamına gelmez.

Gördüğünüz semahlar, bale gibi bir şey. Onlar semah değil ki. Benim söylediğim parçalar da; ozanların, aşıkaların söylediği protest üç beş parçadır. Asıl 'cem'de yapılan müzik sır gibidir. Cem'de yapılan melodileri çalmıyorlar. Biz bile 'cem'e giremiyoruz, sadece kapıdan bakıyoruz.

Feyzaldığınız isimler var mı?

- Yaşarken ulaşabildiğim ozanların, aşıkların yanında severek bulundum. Aşık Daimî, Feyzullah Çınar, yakın zamanda kaybettiğimiz Aşık Mahsun-î. En çok da içlerinde Davut Sularî'ye hayranlık duymuşumdur.

Çünkü; sesini en mükemmel ve otantik şekilde kullanan, dünyadaki beş büyük müzisyenin içindedir. Ve bu ozan bizim topraklarımızda yaşıyor ama kimsenin haberi yok. Onun sesi beni çok etkiliyor. Gırtlak figürlerimiz benzediği için ondan çok parça okudum. Ozanlık geleneğinde, her şeye sevgiyle bakmak vardır. Her şeyin sesini algılayıp, müziğine yansıtıyor. Ben de bu geleneğin otantik hâlini ne kadar alıp aktarabilirim, ona gayret ediyorum.

Başka bir sanat dalıyla ilgileniyor musunuz?

- Bolca kitap okumaya çalışıyorum. Sevdiğim ve hikayelerini dinlemek istediğim insanlarla buluşuyorum. Kitap okuyarak kafamdaki soruların cevaplarını bulabiliyorum. Bektaşî geleneğinde, kendisi dışındakileri tanıma arzusu ile hareket ediyorum. Geçenlerde bir dergi için röportaja gelenlerle konuşurken; sinemadan, televizyondan konu açılmıştı. Dedim ki; "sanki yeni bir şeymiş gibi kitaplardan masal okuyup çocukları uyuturlar ya, benim de çocukluğumda büyüklerimiz bizlere masallar anlatırlardı. Daha güzel uyurduk". Bu söylediğim kısa cümleyi o dergi yazınca, bu sefer anneler; "bize de anlat bu masallardan" diye tutturdu. Masal kitabı yazmamı istediler. Ben de hatırladığım birkaç masalı yazıp yolladım. Kitap yazmaya zaten vaktim olmuyor. Ama böyle zorlamalarla bir şeyler ortaya çıkıyor. Bir ara Anadolu'da kadınlarımızın kullandığı o yazmalara, tülbentlere işlenen oyalara merak sarmıştım. Ama baktım buna da vakit ayıramıyorum, yine müziğime yoğunlaştım. Güzel bir kaynak bırakmak istiyorum. Son albümümde de yaklaşık sekiz dakikalık bir parça yer alıyor (*Türkü senfonisi diyorlar ama ben o parçaya seyran diyorum*). Önümüzdeki sene için dünya turnesi projemiz var. Yaklaşık altmış konserden oluşacak. Dünyayı türküyü tanıştıracak ve bir ilki gerçekleştireceğiz. Biz Türkmen geleneğinden geliyoruz, benim ebem doku-

macı. Bana kalsa, o figürlere başlamak istiyorum. Filiz Otyam'ın yaptığı gibi. Denedim, fakat o ipliklerden gelen tüyler boğazıma yapıştığı için bana zarar verir diye geri durdum.

Ozanlık geleneğini aktardığınız, yetiştirdiğiniz birileri var mı?

- Çeşitli kurslar bu amaçla açılıyor ama aktarıyorlar mı, aktarmıyorlar mı orasını bilemem. Beni kimse yetiştirmede, sadece ozanlık geleneğinde bulunarak, onlardan feyiz alarak yetiştirdim. İleride bu projelerim bittiği zaman, gerçekten ozanlık geleneğinin hemen hemen son noktasını yakaladığım için, kaybolmasına göz yummadan gençlere aktarmak istiyorum. Eğer ona gü-

cüm yetmez ise, kitap olarak bırakmak istiyorum. Çünkü çok farklı tekniği var. Uzakdoğu felsefesinde farklı teknikler var. Mesela doğru nefes almak gibi yöntemler. Bunlar, bizim Anadolu'da da bildiğimiz ve kullandığımız teknikler. Ara sıra çeşitli yerlerde bu teknikler üzerine gençlerle sohbetlerim oluyor. Bizim müziğimiz, dünyanın belki de en zengin altyapıya sahip müziği. Buna Arap müziği de dahil, ki onların müziği çok ritmik olarak biliniyor ama üç mezürden sonra kendisini tekrar etmeye başlıyor. Oysa bizim müziğimizde böyle bir tekrar söz konusu değil. Tek eksikliğimiz tanıtım diye düşünüyorum. Türküyü hep kır, köy müziği olarak tanıttılar. Türkü dinleyenler

Yahu! Kadınların saçlarını niye yolduruyorsun babam sen! "Saçlarından tel getir" desene.

olarak biliniyor ama üç mezürden sonra kendisini tekrar etmeye başlıyor. Oysa bizim müziğimizde böyle bir tekrar söz konusu değil. Tek eksikliğimiz tanıtım diye düşünüyorum. Türküyü hep kır, köy müziği olarak tanıttılar. Türkü dinleyenler

utandırıldığı için, açıkça dinleyemez hâle geldiler. Şimdilerde yenilikler deniyorum. Bu yenilikler beni de mutlu ediyor ve dinleyicilerimden de beğeni topluyor.

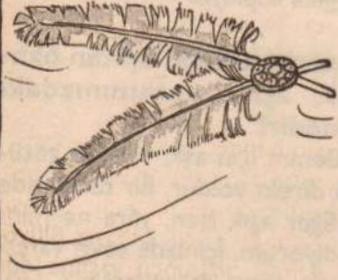
Hep türkülerdeki aşktan bahsettik, aşkın yaşamınızdaki yeri nedir?

- Benim için aşk, Hak'ka götürecektir direkt yoldur. Bir türkümde de, "Eğer aşık isen, yâra ne minnet" diyorum. İçinizde sevgi varsa; ağacı da, kuşu da seversiniz. Gönül gözüdür bu. Güzel olanı ya da bir şeyin güzel görünmesi gerektiğini bilirsiniz ve bu güzelliği seversiniz. Bu doğal olarak içimizdeki güzelliştir. Türküler de hayat gibidir. Sevgi özel olduğu için, sevginizi güzel olana sunarsınız. Diyelim ki, bir konserde, karşımda beni dinleyen beş bin kişi var. O kalabalığın arasından birisinin duruşu, ifadesi beni etkiler ve ona söylerim türkülerimi. Tokat'ta arabaların bile ulaşamadığı bir dağ başına gidiyorum konser. Yolun en az on beş kilometresini yürüyor ve orada yaşayanlara türküyü okuyorum. İşte bu, türküyü ve insan aşkıdır.

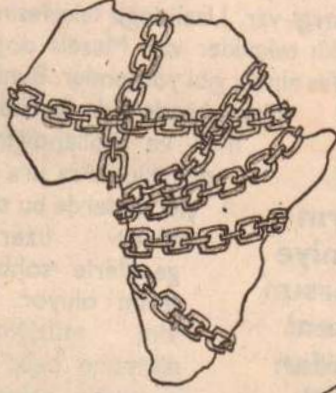
Dünya Kadınlar Günü ile ilgili bir mesajınız var mı?

- Ben de kadın olduğum için hepsiyle aynı yerdeyim, onların içindeyim. Onlar öteden beri en kadim dinleyicilerimdir. Konserlerimde salona girdiğimde, izleyenlerin yarısından çoğu kadındır daima. Ben bunu, bir gün olarak değil de, her gün kadınlarımız içindir diye düşünüyorum. Bizim kadınlarımız vefalıdır. Çok özel bir yere ait olmaları gerekir. Günümüzde bazı şarkılarda nereye varacağı hesaplanmayan sözler var. Mesela birisinde; "saçlarından yol getir" diyor. Yahu! Kadınların saçlarını niye yolduruyorsun babam sen! "Saçlarından tel getir" desene. Oysaki halk kendisini, derdini, sevgisini çok güzel bir dille anlatır. Türküler de zaten bu anlatımlardan beslenir. Bu güzel cümlelerin yapısını bozmamak gerekir diye düşünüyorum. **h**

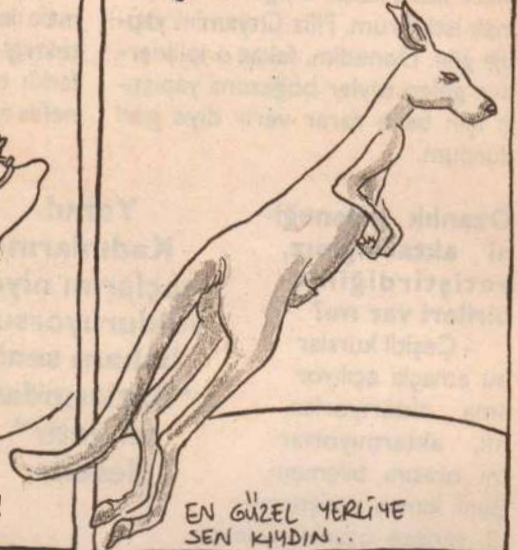

EN KANLI SÜSÜ KEMERİNE
SEN TAKTIN..

EN KALIN ZİNCİRE KİTAYI
SEN VURDUN..

(kanguru: "yabancı git")

EN GÜZEL YERLİYE
SEN KİLDİN..

EN BÜYÜK BOMBAYI
SEN ATTIN..

EN GENİŞ MEZARI
SEN KAZDIN..

EN KARANLIK DELİĞİ
SEN AĞDIN..

DUMAN İŞARETİ
DİYOR Kİ: BEYAZ ADAM
ŞİMDİ DE OKTADOĞUDAY
MIŞ.. UGH!...

GÖRÜNEN O Kİ; ÜÇ BEYAZ (UN, YAĞ, FEKER)'DAN ÖNCE,
SAĞLIĞA ZARARLI SEN VARSIN...

29 Şubat 2008, İstanbul
Saygıdeğer babacığım...

Yadigâr

Yoklama
Vardiyaları
.....
HAKAN GÜNDAY

Otuz yıl önce doğmasına neden olduğunuz ve güneş aydınlığının umutlarla adını Yadigâr koyduğunuz oğlunuz, bir kez daha varlığınıza muhtaç duruma düştü. Saç tellerinizin her birine usanmadan ak düşürmüş olan beni büyüten ellerinize ihanet edip kendimi küçülttüm. Bir babanın oğluna verebileceği bütün imkânları ayaklarıma kapatarak sundunuz. Beni sevgiden inşa edilmiş bir kuvvete yetiştirip, ruhumu cüce bıraktınız. Ancak sanmayınız ki size kızgıyım. Anneciğime “Çocuğumu doğur” dediginizde, benim geleceğimi bilemezsiniz. Tek arzunuz, bir çocuk sahibi olmaktır. Kendi çocukluğunuza benzeyen ve en fazla; düştüğünde dizini kanatan, haylaz ama zeki bir çocuk. Ama olmadı. Dünyaya ben geldim. Dünyanın sonuna benzeyen bir çocuğa babalık etmek zorunda kaldınız. Yaşlara batırılmış gözlerinizin önünde bütün yeteneklerimi harcarıp, sayenizde sahip olduğum bütün bilgileri rüzgâra bıraktım. Acınıza kayıtsızlığımın nedeni sevgi eksikliği değil, hayal fazlamdı. Kendi evinde kaybolacak kadar hayalperver bir çocuğun babası olarak bana katlandınız. Ancak bir kâğıt bile en fazla yedi kez katlanabilirken, siz defalarca, ipek bir mendil gibi yaralarımı temizlediniz.

On sekiz yaşında evden kaçıp Senegal'e gittim. İki ay sonra döndüm. Bana “Neden?” bile demediniz. Hayata kaldığım yerden devam etmem için damarlarınızdan gelen her çabayı sarf ettiniz. Yokluğumda hissettiğiniz acıdan söz etmeyerek, insanın atasının melekler olduğuna beni inandırdınız. Grenoble Üniversitesi Hukuk Bölümü'nde öğrenim gören tek yabancı öğrenci olarak size yılda yirmi bin dolar harcattım. İkinci yılmda üniversiteden kovulacağımı anlamanızı sağlayan sınav sonuçlarımı görünce sahte evrak hazırlayıp, İstanbul Üniversitesi'ne yatay geçiş yapmamı sağladınız. Oysa o

güne kadar hayatınızdaki tek yolsuzluk, bir alışveriş otoparkında engelliler bölümüne park etmekte. O gün de annem kardeşime hamileydi. Dört yıl devam ettiğim ancak sadece üçüncü sınıfına yüklebildiğim Hukuk Bölümü'nden ayrılıp iş hayatına atılacağımı açıkladığımda nabzınızın yavaşladığını duyabiliyordum. Ancak “Neden?” demeyeceğinizi de biliyordum. Çünkü bana daima bir yetişkin gibi davrandınız. Oysa ben hep çocuğunuz olarak kaldım.

Birçok aile için servet sayılabilecek miktardaki parayı, iş hayatımı desteklemek için verdiniz. Bense iki yıl içinde iş hayatımı öldürdüm. Tefecilere olan borçlarımı ödemek için, vefatınız hâlinde veraset vergisi ödememek için üzerime geçirdiğiniz evi, sizden habersiz sattım. O evde yaşıyordunuz ve bu haberi sokakta bile yan yana glemeyeceğiniz, yasadışı işlerden hayatını kazanan insanlardan aldınız.

Ve o gün benden vazgeçtiniz.

Sevgili Babacığım, iki yıldır sesinizi duymuyorum. İki yıldır babasız yaşıyorum. İki yıldır babasız ölüyorum. Ancak otuzuncu yaşıma dūn girdim ve bir erkeğin hayat vermek için değil, hayatta tutmak için baba olması gerektiğini hatırlatmak isterim. Sürdürdüğüm hayat gereği yedi bin YTL'ye ihtiyacım var. Sürdürdüğüm hayat gereği, sizden başka, para isteyecek kimsem yok. Yedi bin YTL'yi vermeyi kabul ettiğiniz takdirde bir çocuk sahibi olduğunuzu unutabilir ve hayata karşı borcunuzu ödemiş olursunuz. Soyunu sürdürmek isteyen herkesin ödemesi gereken bir bedel vardır. Ancak her şeyin sonuna geldik. Bu son taksit. Özel bir sağlık sigortasına son bir prim yatırdığınızı varsayın. Vicdanınızın boşluğu huzur getirecektir. Huzur da uykuyu. Uyku da akıl sağlığını. Bir daha, ad benzerliği dışında adımı duymayacaksınız. Toprak kadar doğal ve aşk kadar zevkli bir eylemle edindiğiniz çocuğunuzun bir yetişkinliğe dönüşmesi için sadece yedi bin YTL gerekiyor.

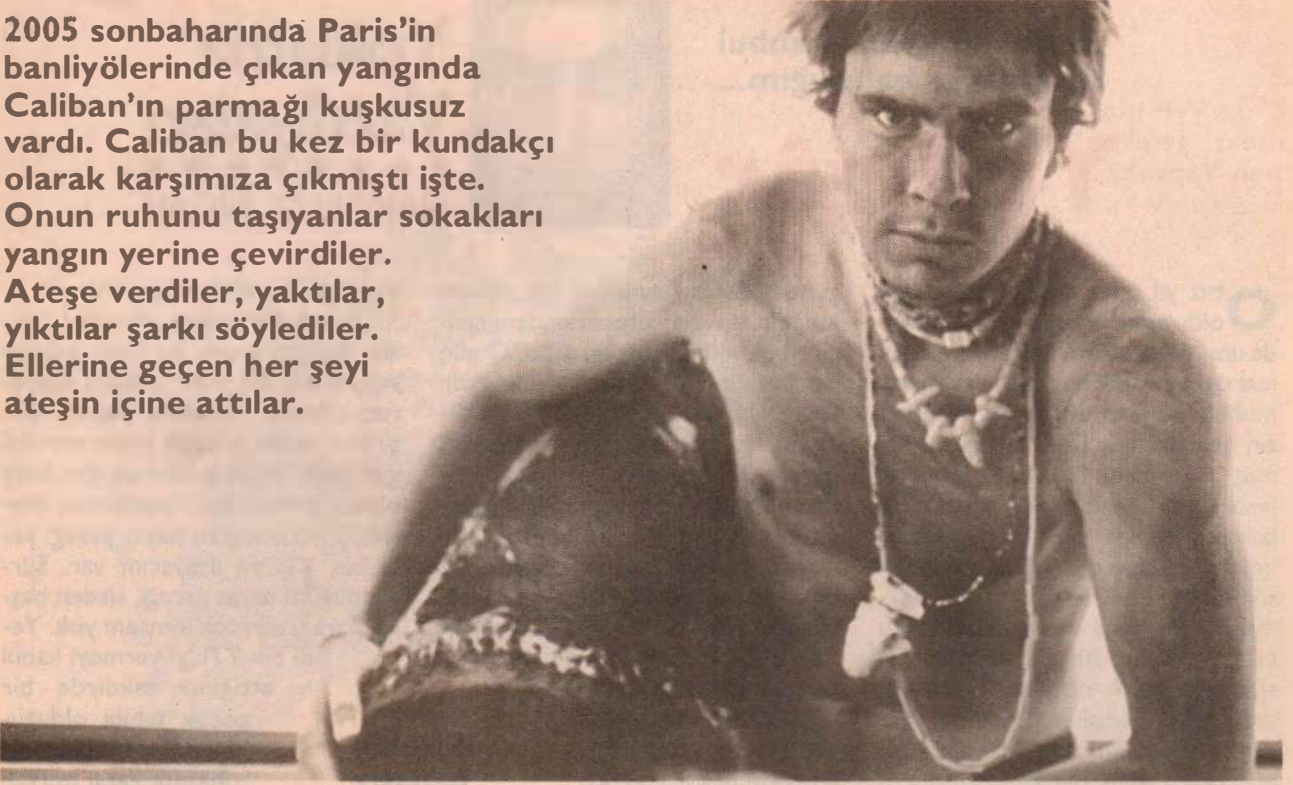
Sözünü ettiğim miktarı İş Bankası'nın 421-067289 numaralı hesabına yatırırsanız, çocuğunuzun büyütmüş ve babalıktan kurtulmuş olacaksınız. Yedi bin YTL'yi hesabımda gördüğüm an, beni yaşıtınız sayabilirsiniz. Sizi adınızla anacağım. Çünkü babam olmasaydınız bile size, sonsuz bir sevgi ve saygı duyacağımı bileceğim. Bugüne kadar bana vermiş olduğunuz her banknotun annemin süt damlalarına benzediğini düşündüğümü bilmenizi ister, saygılarımı sunarım.

Sizi, kendisi kadar seven
Ve şimdilik oğlunuz olan
Yadigâr

İki yıldır
babasız
yaşıyorum.
İki yıldır
babasız
ölüyorum.

2005 sonbaharında Paris'in banliyölerinde çıkan yangında Caliban'ın parmağı kuşkusuz vardı. Caliban bu kez bir kundakçı olarak karşımıza çıkmıştı işte. Onun ruhunu taşıyanlar sokakları yangın yerine çevirdiler. Ateşe verdiler, yaktılar, yıktılar şarkı söylediler. Elllerine geçen her şeyi ateşin içine attılar.

Prospero'nun Kitapları, Caliban'ın Şarkıları

HALİL TURHANLI

W.H. Auden'in 1942-44 yılları arasına yayılan bir zaman diliminde, hayatının karamsar bir döneminde kaleme aldığı ve sonradan **Deniz ve Ayna** başlığı altında yayımlanan **Fırtına** incelemesi gerçekte bir yorum olmanın hayli ötesindedir.

W.H. Auden'a göre **Fırtına**, **Shakespeare**'in zaman, mekan ve aksiyon arasındaki dramatik birliği izleyen tek oyunudur. Mythopoeic (efsane yaratıcı) bir oyun, bir fabldır. Fakat W.H. Auden, oyunun finalinin çok karmaşık olduğunu, Shakespeare'in oyunu nasıl bitireceğine karar veremediğini, Caliban'a son sözünü söyleme hakkı tanımadığını, Caliban'ın kendini tam olarak ifade edemeden oyunun bittiğini ve bütün bu nedenlerden dolayı Fırtına'nın tamamlanmamış bir oyun olduğunu da öne sürüyordu. W.H. Auden, oyunu tamamlamış ve Caliban'a son sözü vermişti. "**Caliban'ın seyirciye seslenişi**" başlığını koyduğu bu bölümü kaleme

almada **Henry James**'in düzyazısından etkilenmişti. Fırtına, bir kukla tiyatrosu olarak da düşünülebilir. **Prospero**'nun bütün ipleri elinde tuttuğu, diğer karakter üzerinde denetim kurduğu bir kukla tiyatrosu. Son sözünü söyleme hakkını elde eden Caliban, kuklacının iplerinden kısmen kurtulmuş, sınırlı bir otonomi kazanmıştı. **Harold Bloom**, 1990'ların başlarında, "**Şimdi Ariel ya da Prospero çağında değil, Caliban çağındayız**" demişti. Bloom, bastırılmış

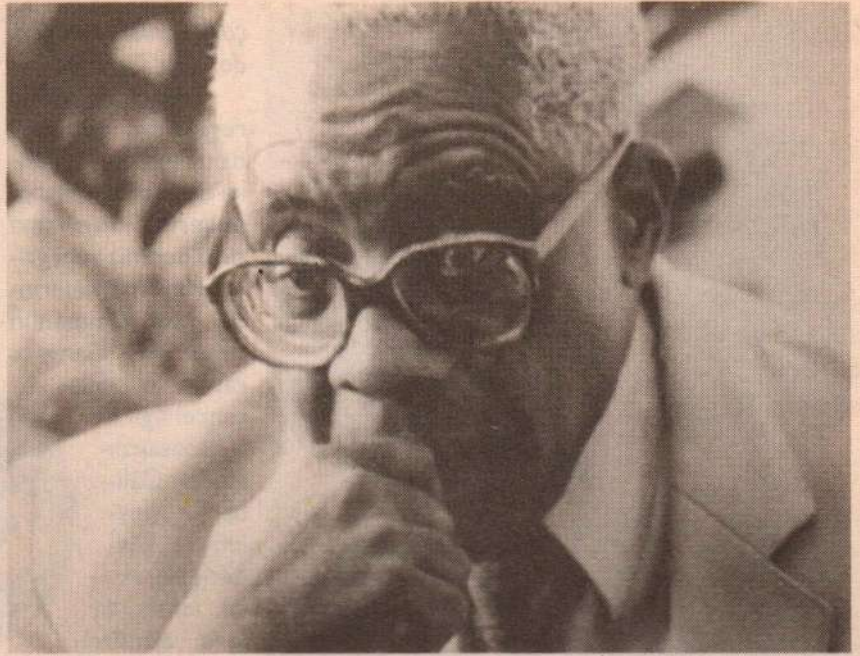
ötekinin şimdilerde sesini duyurmakta olduğunu ima ediyordu. W.H. Auden, Caliban çağının başlamasına küçük bir katkıda bulunmuştu; ama sanırım, Caliban çağının açılışına daha belirgin bir katkı

"Ben
bedenin
şairiyim"
diyen Walt
Whitman
elbette
Caliban
idi.

için biraz daha geriye gitmemiz ve kaçak kölelerin yaralarını saran, onlara kapısını ve kollarını açan **Walt Whitman**'ın şiirine bakmamız gerekecek. 1855'de **Çimen Yaprakları** yayınlandığında bir eleştirmen Whitman'ın Caliban olduğunu yazmıştı. İçinde çoğulluk, çelişkiler barındıran ve siyahların, kölelerin derisi altına giren şair kuşkusuz ruhunda Caliban'ı da taşıyordu. Caliban bedensel haz, kösnüllük demek değil midir? O halde, "ben bedenim şairiyim" diyen Whitman elbette Caliban idi. Bu nedenle Martin Klammer, **Çimen Yaprakları**'nı ondokuzuncu yüz yıl ortasında ırksal eşitlik sorununu ele alan en temel metin saymada çok haklıdır. Ama kuşkusuz, Whitman'ın ve W.H. Auden'in mütevazı katkılarından sonra Caliban çağını asıl başlatan **Andre Breton**'un "**büyük siyah şair**" sözleriyle selamladığı **Aime Cesaire**'dir. Aime Cesaire'in yeniden yazdığı *Fırtına*'da, Caliban başkaldırısından, itaatsizliğinden dolayı asla nadim olmaz. Oyunun sonundaki konuşması da Martin Kuther King Jr., Malcolm X, Marcus Garvey gibi siyah önderlerinin şiirsel tutkulu, konuşmalarını çağırıştırır. Cesaire'in Caliban'ı kültürel köklerine döner ve orada bulduğu kimliğini inatla korur. Oyuna yeni bir karakter olarak eklenmiş hilekar Yoruba tanrısı Eshu bir bakıma Caliban'ın müttefiki olur, onun direnişine güç katar. Yolunu şaşıran yolcuların, çoğu kez bir dört yol ağzında, ansızın karşılarına çıkan ve onları daha da şaşırtan, açmazlara sürükleyen, şeytana çok yakın olan bu madrabaz, Afro-Amerikalılar için de önemli bir semboldür. (Robert Johnson'ın da bir gece sabaha karşı Güney'in ıssız yollarından birinde onunla karşılaştığı ve anlaşmaya vardığı rivayet olunur. Buna göre, hilekar tanrı Johnson'a inanılmaz bir ustalıkla parmaklarını kullanarak gi-

Cesaire'in ele alışıyla Caliban sahneden inerek sömürgecilğe karşı mücadelede bir kült, bir sembol hâline geldi.

tar çalmayı öğretmiş, karşılığında onun ruhunu teslim almıştı).

Aime Cesaire'in oyununu 1950'de, Afrika'da, Karayipler'de anti-sömürgeci uyanışın başladığı dönemde kaleme aldığı bir başka metinle, **Kolonyalizm Üzerine**

Söylem ile birlikte okumak, değerlendirmek gerekiyor. Franz Fanon'u, C.L.R. James'i, Siyah Panterler'i etkilemiş olan ve Andre Breton'un, Ceza-

yir'e karşı sömürge savaşını protesto için düzenlenen bir toplantıda "**sömürgecilğe karşı bir silah**" olarak nitelediği bir metindir bu. Gerçekten de bir silahtı. **Robin D.G. Kelley**'nin yıllar sonra, "**şenlik ateşinde dans eden bir kıvılcım**" olarak tanımlayacağı, etkisini hiç yitirmeyen bu metinde Aime Cesaire özetle, kölelerin soyundan gelen siyahların Avrupalı işçi sınıfıyla kıyaslandığında çok daha yoksul olduklarını, alt proletaryayı oluşturduklarını, siyahlar için özgürlüğün ancak devrimci mücadele sonunda geleceğini söylüyordu. Avrupa'da hiçbir işçinin bir Afrikalı'dan daha fazla acı çekmiş olamayacağını ısrarla dile getiriyordu. **Franz Fanon**'un

'Yeryüzünün Lanetlileri'nde derinleştireceği düşüncelerdi bunlar. Cesaire'in ele alışıyla Caliban tam anlamıyla yeniden doğdu. Sahneden inerek sömürgecilğe karşı mücadelede bir kült, bir sembol haline geldi. Köklü bir kültürel mirasın taşıcısıydı o. Geçmişten devraldığı bu mirası sömürgecilğe, ırkçılığa karşı mücadele eden kara isyancılara teslim ediyordu. Ceza-yir'in bağımsızlık mücadelesinde, Fransa'nın saldırısına boyun eğmeyen Hindicini halkının direnişinde, Kenya'daki Mau Mau isyancılarında Caliban'ın ruhu vardı. Prangalarını kırmış kölelerin, C.L.R. James'in sözünü ettiği "siyah Jacobenler"i, Latin Amerikalı devrimcilerin yol göstericisiydi. Caliban'ı Latin Amerika'nın politik gerçekliği içinde değerlendiren Kübalı yazar **Jose Fernando Retamar** çok haklı olarak, onun gerçek isyankar ve has bir devrimci olduğunu, dolayısıyla gururla sahiplenilmesi gerektiğini söylüyor.

"Sömürgeleştirilmek tarihin dışına atılmaktır" demişti Walter Rodney. Caliban'ın mücadelesi ötekinin tarihini yazma, tarihin içinde yerini alma çabasıdır. Tarih yazıcıdır Caliban. Kıyımlarla, baskı ve sömürüyle dolu bir tarihin yazıcısı. Zamanın akışında bir kırılma, geçmiş ile şimdi arasında bir kopma yaratarak yazan tarihçi. Ca-

liban kanonik, hegemonik yazının dışına çıkararak tarihe yönelmişti.

Caliban'ın başkaldırısı moderniteye ve aydınlanmaya karşı değişildi aslında. O, Prospero'ya meydan okuyarak başka bir moderniteyi başlatıyor, aydınlanmayı gerçekten evrensel bir temele oturtuyordu.

Caliban'ın da bir felsefesi vardır elbette, felsefe yapmayı Caliban da bilir. Paget Henry onun felsefesinin "felsefi olmayan söylemlerin içinde" saklı olduğunu belirtir. Prospero'nun kitapları varsa, Caliban'ın da şarkıları vardır. Prospero kitapların içinden düşünür, bütün gücünü kitaplarına borçludur. Caliban'ın düşünceleri ise seslerin eşliğinde oynar, dans ederler. Daha açık bir anlatımla, şarkıların içindedir Caliban'ın felsefesi, direniş şarkılarının içindedir. Ada bu nedenle seslerle doludur. "Korkma; her köşesinden ya bir gürültü gelir bu adanın / Ya bir ses, ya da ezgi; ama hepsi hoştur / Zarar vermez insana. Bazen bir ağızdan / Binlerce

çağlı çınlar kulağımda" der Caliban.

Trenchtown'daki reggae'de, gettolar-daki rap'de, Afrika'dan batı metropollerinin kıyılarına sürüklenmiş yeni griotlar'ın nağmelerinde hep Caliban'ın ruhu var. Gangsta rap'in o müstehtenliğinde, o kabasabalığında Caliban'ın keskin ve küstah dilini nasıl olur da fark etmezsiniz? Güney Afrika'nın kırsalında yoksulluğa karşı mücadeleden eden hip-hop topluluğu

Black Noise, müziğiyle, mücadelesiyle, her şeyiyle esin kaynağını Caliban'da bulmuyor mu? **Gil Scott - Heron** ve **Last Poets**'in

siyah öfkeyi şiirsel-leştiren müziklerinde Caliban'ın sesini duymuyor musunuz? Yeryüzünün bütün slumlarında, bütün gettolarında Caliban'ın sesi yanıklaşıyor. Şehrin kıyıları seslerle dolu, tıpkı Caliban'ın adası

gibi. Ama varoşlardan sadece şarkılar değil, ateşler de yükseliyor.

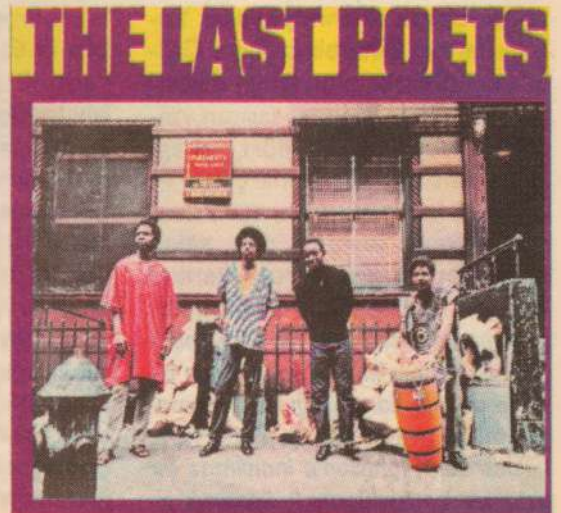
Herbert Marcuse, Kurtuluş Üzerine Bir Deneme'sinde büyük bir öngörüyle gettoların ayaklanmanın doğal coğrafyası, asli mekânları olacağını söylemişti. 2005 sonbaharında Paris'in banliyölerinde çıkan yangında Caliban'ın parmağı kuşkusuz vardı. Caliban bu kez bir kundakçı olarak karşımıza çıkmıştı işte. Onun ruhunu taşıyanlar

sokakları yangın yerine çevirdiler. Ateşe verdiler, yaktılar, yıktılar şarkı söylediler. Ellerine geçen her şeyi ateşin içine attılar. Mülkiyetle bağları öylesine gevşek ki kendilerine ait olan pek çok eşyayı da ateşin içine fırlatmada tereddüt etmediler. Ondokuzuncu yüz yıl Avrupa'sında çok barikatlar kurmuş, çok ateşler yakmış büyük devrimci **Bakunin**'in söylediklerini hatırlayalım.

"...(K)itleler neredeyse hiçbir şeye sahip olmadıklarından, mülkiyet sahibi olmanın getirdiği sorumluluklar nedeniyle cesaretleri kırılmamıştır.

Bazı kriz anlarında, öz-savunma veya zafer adına evlerini ve mahallelerini ateşe vermekten kesinlikle çekinmeyeceklerdir. Zorbalara ait olan mülkiyet onları herhangi bir şeyden alıkoymayacağından, yıkım tutkusu kitlelerde her zaman gelişkindir". Sizce de Bakunin, Caliban'ın ruhunu taşıyan siyah çocukların yıkıcı öfkesinden söz etmiyor mu?

Caliban ve onun yaktığı ateşi taşıyanlar ehlileşmemiş barbarlar, insanlığın süprüntüleri, kızgın mülksüzler, Fanon'nun nitelmesiyle "yeryüzünün lanetlileri" ya da Marcuse'u izleyerek söyleyelim, "sistemin yaşayan yadsımları".^h

“Sırlar,
yirmi dört ayarlık
bir altın külçeden
daha fazla
hükmeder insana...”

Sema
Kaygusuz'dan
“iki kalpli”
bir roman...

336
sayfa 17 YTL

DK
**DOĞAN
KİTAP**

www.dogankitap.com.tr

Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Hazırladığı İnsan Hakları Raporu nedeniyle geçtiğimiz ay "Kin ve Nefret Yaymak" ve "Yargıya Hakaret" suçlamalarıyla yargılanan yazarımız Prof. Dr. Baskın Oran, duruşmanın hemen ardından Emrah Serbes'in sorularını yanıtladı.

Savcılar toparlansın, suçlanan pısıp oturmasın

Iddianameye karşı iddianameyle cevap verdiniz?

- Şimdi azizim, iddianame iddianame olmadığı için ben karşı-iddianame yazdım. Iddianame bir tezdır ve der ki, "Şurada suç var". Savunma bir karşı-tezdir ve der ki, "Hayır orada suç yok". Oysa savcılık bir karşı-tez ileri sürüyor, bir karşı-rapor yazıyor. Bu durumda da bize Karşı-Iddianame yazmak düştü, bu kadar basit.

Savcıya ders verdiniz?

- Artık, herkes nasıl yorumlarsa öyle. Savcı bana ders vermeye kalktı. Ben savcıya ceza hukuku öğretmem ama savcı da bana insan ve azınlık hakları öğretmez; herkesin bildiği konu farklı. Onun için savcı savcılığını yapmazsa, ben onun yeri-

ne geçer yaparım. Savcı iddianame yazmamış ki, kalkmış benim yazdığım bilimsel raporu çürütmeye soyunmuş. Ne bilimsel donanımı buna müsait, ne de görevi buna izin verir. Onun görevi, eğer ceza kanununa aykırı bir iş yapılmışsa, madde madde, fıkra fıkra, bent bent belirterek suç iddiasında bulunmaktır, tez yazmak değil. Karşı-tez yazmak hiç değil. Birincisini yapamadığı için, 'çünkü suç falan yok', ikincisini yapmış.

Temel savını Türkiyelilik üzerine kurmuş.

- Türkiyelilik kavramına saldırı-

yor, sanki vazifesiymiş gibi bunun bölücülük olduğunu, yanlış olduğunu Fransa'dan, İspanya'dan örnekler vererek ispatlamaya çalışıyor. Yahu, bu senin görevin değil ki. Ayrıca bu uluslararası ilişkiler, sen uluslararası ilişkilerci misin ki üstelik incelemeden etmeden Fransa'yı, İspanya'yı örnek veresin. Yaklaşık 12 sayfa Fransa ve İspanya anlatım. İspanya'yı örnek vermek zaten çılgın bir olay.

Fransa ise, evet, bir eliyle, "Azınlık kavramı Fransa'ya yabancıdır" der, ama öbür eliyle de hiçbir ülkede olmayan azınlık hakları verir. Din-

Savcı iddianame yazmamış ki, kalkmış benim yazdığım bilimsel raporu çürütmeye soyunmuş.

sel, dilsel, yönetsel, yargısal azınlık hakları. Daha önemlisi, bir kısmı da teritoryal. Yani sınırları belli bir bölgede verilmiş haklar. Devletler teritoryal hak vermekten nefret eder, çünkü belli bir bölgede uygulanan bir azınlık hakkı varsa ve üstelik bu bölge de sınırda ise, orası ileride kopabilir. Örneğin, "Türkiye'nin Güneydoğusunda şunlar yapılabilir ama başka yerde yapılmaz" dedin mi, Güneydoğu'yu kopmaya doğru götürürsün. Alsace-Moselle bölgesi Almanya sınırında ve bu burada Almanca konuşuluyor, Fransızcaya tercüme bile edilmemiş Alman kanunları geçerli. Hele Korsika'yı hiç sorma; orası resmen bir ada, deniz aşırı yani. Ayrı bir tüzel kişiliği, ayrı bir parlamentosu ve başkanı var. On dan sonra savcı kalkabiliyor, bana öğretiyor: "Fransa'da azınlık yoktur ki Türkiye'de olsun, sizin Rapor yanlış". Sadece ilk cümlecigi, yani "Namaza yanaşmayınız" kadarını okumuş, gerisini bilmiyor. Çünkü bilmek istemiyor. Böyle ideolojik iddianame yazılır mı? Yazılırsa, böyle olur işte.

Mahkeme aynen Orhan Pamuk davasında olduğu gibi yargının durdurulması kararı na vardı, bunun için ne diyorsunuz?

- Devlet bu, 301. maddeyi değiştirmeden işin içinden sıyrılmak için bir yöntem icat etmeye çalışıyor. Bir mucit bizim devlet. Onun için de mahkemeler Adalet Bakanlığından izin istiyor, Adalet Bakanlığı "Ben karışmam" deyince de mahkeme, "Ben hiç karışmam" diyor ve ortada kalıyor iş. Şu an 301. madde, fiilen uygulanamaz hâle geldi. Bu, kendini kurtarmak için bulunan bir yöntem. Bu, devleti kurtarmaz. Batırır.

İngilizler konusunda ilginç bir tartışma oldu?

- Savcı diyor ki, İngilizler, "Ben İngiltereliyim" dememiş, "I am English" dermiş. Ben dedim ki: "Sayın savcı İngiltere'ye giderse, aman sakın adamın birine yaklaşıp "Are you English?" demesin, haka-

ret sanırlar, çünkü eğer İngiliz kökenli değil de Galler, İrlanda ya da İskoçya kökenliyse, herif hakaret eder gibi: "No I am Irish, I am Scottish, I am Welch!" falan der tükürür gibi. Nasıl ki Türkiye'de sokakta adamın birine gidip: "Sen Kürt müsün, Alevi misin" dersin terslenirsin, aynı şeydir. 1707'den beri İngiltere'de herkes "I am British" der. Bu üst kimliktir. Yani, Türkiyeli.

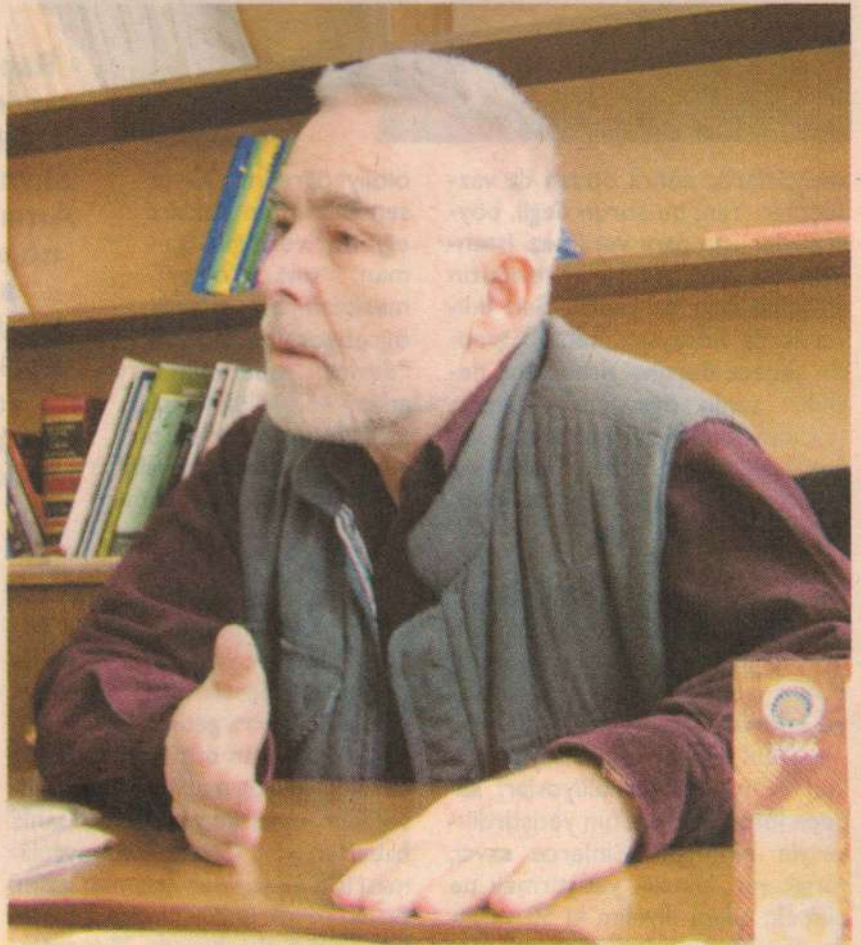
Hocam, başınıza gelen bu kadar işten sonra bu kurula seçilmekten pişman mısınız? Ders vermek dururken, "Aman, sizle mi uğraşacağım be" dediğiniz oluyor mu?

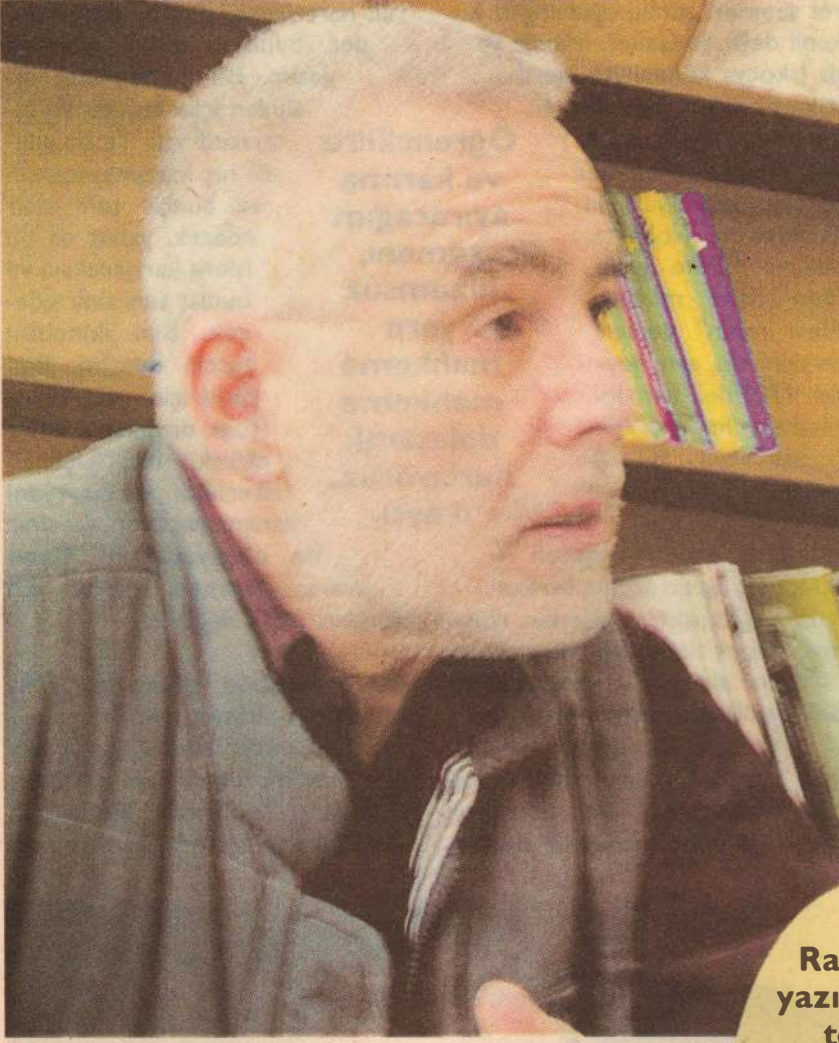
- Yok be kardeşim, niye pişman olayım. Öğrencilerime ve karıma ayıracağım zamanı, lüzumsuz yere mahkeme mahkeme dolaşa-

rak harcıyoruz, o ayrı. Ama birader, bunların da düzeltilmesi lazım. Bu memlekette insanlar için sadece iki alternatif var: Ya bu işle re hiç karışmayacaksın ve bunlar seni sinir edecek, yahut da bu işlere karışacaksın ve bunlar seni sinir edecek. Ben ikincisini tercih ederim. Ben bu iş için maaş alıyorum devletten, hoca olarak. Ha, "Üçüncü alternatif vardır, yani karışmayacaksın ve sinir de olmayacaksın" diyen varsa, resmen eşektir. En azından, insan değildir.

Bu kuruldaki göreviniz için bir ücret aldınız mı?

- Deli misin? Kızılay'da verdiği-miz otopark parası bile cebimizden çıktı. Toplantılar bütün gün sürdüğü için bir ara öğle yemeği

da konuşulmaz, sus ananın babanın yanında konuşulmaz, sus derste konuşulmaz". Evleniyor, kocası: "Sus ulan karı!" diyor. İşe gidiyor, patronu susturuyor. Sadece 'sus'la kalmıyor, yeri geliyor, dayak yiyor. Şimdi, böyle bir toplumdaki yargıcın eleştiriyi normal görmesi mümkün mü? Tabii ki hayır. Kanun değiştirmek kolaydır, zihniyet değiştirmek zordur.

Savcı davayı, Rapor'u okuduktan sonra mı açmış?

- Savcıların metin-belge okudukları yok. Birtakım ırkçı örgütlere mensup hukukçular onların yerine okuyuverip suç duyurusunda bulunuyor, diyorlar ki: "Şurada bir yazı çıktı sayın savcı, burada Türklüğe hakaret edildi". Savcı da sanki mecburmuş gibi gidip dava açıyor. Dava açmak zorunda değil, soruşturma sonucu takipsizlik verebilir. Onun arkasından aynı adamlar dosdoğru yargıca koşuyorlar: "Hakim bey, Türklük aşıldı, biz de Türk'üz, müdahil olacağız". Yahu, ne ilgisi var. Allaha, bizim yargıç bizim davada müdahilliği kabul etmedi; çünkü bu işin ve tabii hukukun suyu çıkmak üzere.

Rapor ilk yazıldığında tehdit alıyordum. Ama alsam ne olacak aziz kardeşim, korkunun ecele faydası mı var.

Hasan Cemallerin davasında kabul edilmişti.

- Büyük bir hukuksal fail o. Onun için kabul edilmeyince büyük bir hayal kırıklığına uğradı bizim sayın muhbir vatandaşlar. Sayın Muhbir

Vatandaş Mahir Akkar bağıra çağıra çıktı duruşma salonundan. "Kendileri çalıp kendileri oynayacak!" diye bağırarak. Yargıya hakaret arıyorsan, al sana yargıya hakaret. Kendi çalıp kendi oynar ne demek, burası pavyon mu, zenne mi oynatıyoruz? Yani savcılar ve yargıçlar bu insanların oyununa nasıl geliyorlar. Üstelik, bu suçtur. Bize dava açmak görevin suiistimalidir, kendi çalar kendi oynar deyip mahkemeye hakaret eden

veriyorlardı, sonra ondan da vazgeçtiler. Yani bu sorun değil, böyle şeyler için para verilmez, istenmez de. Biz hocalık görevimizin arasında onu da yaptık. Sen üniversitede hocaysan, senin öğrencin sadece dersine giren genç değildir; senin öğrencin yargıçtır, savcıdır, avukattır, sokaktaki vatandaşdır, hatta insan haklarına saldıran herkeştir. Biz devletten bunun için maaş alıyoruz.

İbrahim Kaboğlu'nun durumu da vahim. Onca hukuk adamı yetiştirdikten sonra, böyle bir sebeple mahkemeye çıkması.

- Yani tabii ki çok az sayıda hukuk adamı yetiştirebiliyorlar; sadece İbrahim Hoca'nın yetiştirdikleriyle olmuyor. Binlerce savcı, yargıç var. Üstelik yetiştirmek ne demek; adam diyelim ki 50 yaşında, 45 yıldır "devlet" merkezli ide-

olojiyi öğrenmiş. Oysa sen ona insan hakları eğitimi verdiğin zaman, ona "birey" merkezli bir sistem öğretiyorsun. 45 yıl "devlet" ezberletilmiş adamı 15 günlük kursta birey/insan merkezli bir yönelime sokabilir misin? Onun için, bu işler zaman ister.

Ne derler, iyi hakim varsa kötü hukuk yoktur. Dünyanın en boktan kanununu getir, iyi bir hakimse onu iyi uygular. Tam tersi de doğrudur. Mesela, 301. maddenin sonuna bir fıkra getirdiler, "Eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamaları suç oluşturmaz" dediler, kimsecikler uygulamıyor bunu; sanki haberleri yok. Çünkü bunu uygulaması için eleştiriden anlaması lazım. Bizde, çocuk doğduğundan itibaren susturulur; olay burada. "Sus sofr-

adama hiçbir şey yapmamak ise açıkça görev ihmalidir. Görevin suiistimali ve ihmali, yüz seksen derece zıt iki suç birden.

Ben neden, savunmayı Karşı-İddianame biçiminde yaptım, esas olarak iki şey için: 1) Savcılar bundan sonra toparlansınlar, 2) Suçlanan da bundan sonra pıspı otursun. Savcı suç işlediği zaman suç duyurusunda bulunsun. Suç işlemek savcı dışındakilerin mi ayrıcalığı?

Suçlanan, valla yapmadım demesin yani.

- Aynen öyle. Boynunu büküp de valla benim bir suçum yok demesin. "Efendim bu suç değildir" desin. "İspat edin suç olduğunu, hangi maddeye giriyormuş!" desin. "Bu memlekette ifade özgürlüğü varsa bu suç falan değildir, ifade özgürlüğü yoksa o zaman açık söyleyin de onu da bilelim" desin. Bu aynı zamanda tarihe kalacak bir derstir öğrencilerim için. Öğrenciyi yukarıda tanımladım.

Nasıl çözülür bu alt kimlik üst kimlik meselesi?

- Vakit alacak. Ben kendi sınımdan, 68 mezunu Mülkiyeli arkadaşlarımın "muhkem" kafasına sokamıyorum bazı şeyleri, nerde ki o kadar eğitim görmemiş adama öğretebileyim. Herkes Milli Güvenlik Devletiyle 80 yıldır şartlandırılmış vaziyette. 8 ayda İnsan Hakları Devletini anlamaları çok zor. Üstelik, Epiktetos yaklaşık 2000 yıl önce demiş ki, "Bildiyini sanana öğretmek imkânsızdır". İnsanların kafasına devlet merkezli ideoloji sokulmuş, biliyorum sanıyorlar. Onun için, idrak etmeleri epey zordur.

Hak yukarıdan verildi mi, sağlam değildir. Biz bu davalarda ya da insan hakları için mücadele ettiğimiz her alanda, o hakları içeriden inşa ediyoruz. Artık sağlam olacak, hiç yolu yok.

Tehdit alıyor musunuz?

- Rapor ilk yazıldığında alıyordum. Ama alsam ne olacak aziz kardeşim, korkunun ecele faydası mı var. **h**

Erken saatlerde iki yüz dolardan başlayan pazarlık, geç saatlere doğru otuz YTL'ye iniveriyor.

Gey bar yalnızlığı

ALİ KEMAL YILMAZ

Barlara neden gidilir diye bir soru yöneltildiğinde yanıtlar benzer olabilir; bir içki içerken arkadaşlarla sohbet etmek, günün yorgunluğunu atmak vs. Aynı soru gey'lere sorulduğunda yanıt "güzel bir delikanlı bulup eve götürmek" olabilir. Şimdi hep beraber Beyoğlu İmam Adnan Sokak'taki bir iş hanının bodrumundaki bara gidelim.

İçeride çok yüksek sesle tekno müzik çalıyor. Ne söylediğini zar zor duyabildiğiniz vestiyer görevlisi paltonuzu almakta ısrarcı. Bu ısrarın sebebinin, çıkışta ödeyeceğiniz yüksek ücret olduğunu daha sonra anlatacağız. İçeride sadece üç masa var, birkaç da sandalye. Herkes ayakta. Dansın ritmine 'kapılmış gibi' yapan erkeklerin gözü üzerinizde. Yanınıza kadar gelip danslarına devam edenlere karşılık verirsiniz hemen içki istiyorlar. Tabii ki içkilerin fiyatları en kalburüstü barların bile üç-dört misli. İçki ismarlanan genç, cesaretle nerece hemen istediği rakamı söylüyor. Rayiç tutturabildiğine, erken saatlerde iki yüz dolardan başlayan pazarlık, geç saatlere doğru otuz Yeni Türk Lirası'na iniveriyor. Çünkü bu gençler, geç vakit eve gidecek taksi parası derdine düşüyorlar. İşte tam bu sırada, bu barların müdavimi olan gey'ler devreye giriyor. Bir öğün yemek, yatacak yer karşılığında bu varoş gençlerine sahip olabiliyorsunuz.

O gece, ünlü bir eşcinsel yazar da orada. O tüm gey barların müdavimi. Orada sadece eşcinsel olarak var. Kiralık gençlerin hiçbirisinin onun ünlü bir yazar olduğunu bildiklerini zannetmiyorum. Yanında eşcinsel bir arkadaşı vardı ve halinden memnun gözüküyordu. Dans edi-

yor, gençlerle kulaktan kulağa konuşuyorlardı.

Hep ötekileştirilen, toplumsal statüsü ne olursa olsun ayrımcılığa uğrayan ve doğal olarak muhalif olması gereken eşcinseller burada egemenler, beğenenler, lokomotifin makine dairesindeler. Bilmiyorum, acaba muhafazakarca mı düşünüyorum?

Gençlik günlerimi anımsıyorum. Yaşamımın herhangi bir yerinde, beğenerek ve beğenilerek yaşadığım ilişkiler geliyor aklıma. Eşit ilişkiler, sevginin ve hazzın doruklarında birbirine sarılan iki beden. Karşımdaki genci izliyorum. Yetmiş yaşındaki adamın gözlerine bakıyor. İnsan biyolojik olarak yaşlandığında ruhu da yaşlanmalı bence. Yaşlılıktan korkmamalı, gençliğe ait her şeyi gençliğe bırakmalı insan. Aksi takdirde vahşi

kapitalizmin doruk noktası olan 'beden satın alma' alternatifini seçmek zorunda kalabilirsiniz. Öylesine ikili bir yalnızlığı göğüsleyemem, denedim. İlişki esnasında, yataktaki cep telefonunu kapatma nezaketini göstermeyen, yetmezmiş gibi telefona cevap vererek randevu ve ücret pazarlıkları yapılırken... Yaptıkları tek şey; sadece girici ilişki, bir ön sevişme ya da duygusalılık yok. 'Kadın ve Erkek Eşcinsellik' kitabını hazırlarken, çok sayıda kiralık erkekle konuşmuştum. Hemen hemen hepsi heteroseksüel eğilimli insanlardı. Yani parayı gey'lerden kazanıp, kız arkadaşları ile yiyorlardı. Empati kurmaya çalıştım ama beceremedim.

Satılmayan ve satın alınamayan bir şeylerimiz olmalı. Bu oyunlarda, bu çarklarda olunmamalı. **h**

İnsan biyolojik olarak yaşlandığında ruhu da yaşlanmalı.

Her türlü sorun şarkılarda dile getiriliyordu getirilmesine ama, iş bir türlü kadına gelmiyor, gelemiyordu.

Tatlı bir kız yaşarmış Boğaziçi'nde

Türk Popu, daha ilk şarkısında bile, ortaya bir kadın yerleştirmiş: “**Bak bir varmış bir yokmuş eski günlerde, ‘tatlı bir kız’ yaşarmış Boğaziçi’nde...**”

Masal böyle başlamış. Masalı yazan ya da anlatanlar önceleri (tesadüf bu ya) hep erkekmiş. **Fecri Ebcioğlu ve Sezen Cumhuri Önal**; şarkı yazarken, genel gidişatin dışına çıkmayı hiç akıllarına getirmemişler, kadın ya da kadınlık durumuna, herkesin baktığı çerçeveden bakmayı sürdürmüşler: “Kadın dediğin bir oyuncaktır.

Onunla gönül eğlendirilir; aldatılır, terkedilir, bir başına bırakılır, süründürülür.” Sonraları, çok sonraları; **Mehmet Teoman, Şanar Yurdatapan, Aysel Gürel ve Leyla Tuna** başta olmak üzere; işi farklı yönden ele alan, buna çabalayan isimler çıkmış çıkmasına ama bu, genel durumu değiştirmeye hiçbir zaman yeterli olmamış. 90’lı yılların pop patlaması ile

birlikte de, bazı kadın şarkıcılar, bir ellerine **Kate Millett**, diğer ellerine **Erica Jong** kitapları alarak ortaya çıkmışlar ama, bu durum, artık çok geç kalındığı için insanları güldürmekten başka işe yaramamış. Yani hep aynı masal anlatılmış: “Bir varmış, bir yokmuş...”

Türk popu’nun öncülerinin (**Alpay, Tülay German, Erol Büyükburç, İlham Gencer...**), yola ilk

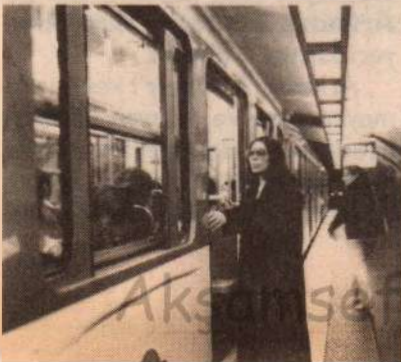
koyuldukları sıralarda, başlarını dahi kaşıyacak vakitleri olmamış. Yepyeni bir müzik türünü tanıtmaya ve kabul ettirmeye çabası ile fazlasıyla meşgulmüşler, bu nedenle de hiçbiri için Türkçe söz kısmı üstünde uzun boylu düşünecek bir vakit bulamamış. Bu nedenle ‘Türkçe olsun da nasıl olursa olsun’ dedi herkes. İnce elenip sık

**Zaten
60’lar boyu,
dolaysız olarak
kadından söz eden
hiç şarkımız
olmadı.**

dokunulmadı, aksine akşam verilmiş siparişlerin sabaha yetişmesi istendi. Sabah hazır edilen şarkılarda da sürpriz bir şey yoktu: **"Jale, Fatma, Neriman ne demiş, buna Canan gücenmiş..."** Hem Fecri Ebcioğlu hem de Sezen Cumhuri Önal, önlerine gelen her fırsatta bol bol kadın ismi sayıp döktüler. İşleri güçleri dedikodu yapmak olan, bir erkeğe sap olmak için kendilerini perişan eden kadınlardı bunlar. Aslında, **Erdem Buri'nin** gözetiminde işini görmekte olan **Tülay German'dan** 'kadın' konusunda başka bir çerçeve, başka türlü bir bakış beklenebilirdi. Her şeye, her şarta rağmen her türlü özgürlüğü savunmuş olan German – Buri çifti 'sol' demenin insanı ipe götürmeye yettiği günlerde **"Yarının Şarkısı"** gibi son derece muhalif bir şarkı bile yapmış olmalarına rağmen, ne yazık ki kadın sorunu ya da sorunsalının civarından bile geçmeyi akıl edemediler. Ya da belki ettiler ama, onlar da, o zaman moda olduğu üzere, bu işi, tek başına almaya gerek görmedi ve kabaca, **"Bütün toplum özgür olursa, kadınlar da zaten olacaktır"** diye özetlenebilecek bir görüş ile kendilerini kandırdılar; **Melike Demirağ** gibi, **Şenay** gibi, **Timur Selçuk** gibi. Bu isimler ve benzerleri tarafından, her türlü sorun şarkılarda dile getiriliyordu getirilmesine ama, iş bir türlü kadına gelmiyor, gelemiyordu. Zaten 60'lar boyu, dolaysız olarak kadından söz eden hiç şarkımız olmadı. Kendinizi zorlasanız, belki **Gönül Yazar'ın** **"Çapkın Kız"**ını sayabilirdiniz ama, **Ülkü Aker'in** niyeti, çapkınlığın yalnızca erkeklerin tekelinde olmadığını anlatmak olduğundan, bu da işe yaramazdı. **h**

**"Adım kadın,
kadınım hükmüm yoktur..."**

Gün doğarken her sabah

Doğrudan doğruya kadından söz eden ve bunu doğru bir şekilde yapan ilk şarkımız için 70'leri beklemek zorunda kaldık. **Bora Ayanoglu**, her nereden aklına geldiyse, "gün doğarken her sabah" ve "gün batarken her akşam" kapısından geçen "başı önde yorgunca" bir kızı anlatmaya kalkmış ve herkesin yüreğini dağlamıştı. **"Fabrika Kızı"**nın yaşamı, **Alpay**'in sesinden her tarafa dağılıp, herkes tarafından ilgi görünce, "sosyal içerik" ve "kadın" temaları bolca kullanılmaya başlanmış, (ve söylemeye gerek bile yok) yüzlere gözlere de bulaştırılmıştı. Bu konudaki en derli toplu örnek yine **Bora Ayanoglu** tarafından yazıldı.

Hümeysra tarafından seslendirilmiş **"Adım Kadın"**, kadın olmanın ne demek olduğunu anlatan ilk şarkımız oldu: "Adım kadın, kadınım hükmüm yoktur..." İlk ve son da diyebiliriz. Çünkü daha sonra bunun devamı gelmedi, kimse bu şarkının kaldığı yerden devam etmeye niyetlenmedi. Belki bu şarkının, yalnızca **Ajda Pekkan'ı** değiştirdiği söylenebilir. Süperstar olma yolunda hızla ilerleyen şarkıcımız, artık başka bir kimliğe bürünmeye karar vermiş ve **Fikret Şeneş'in** öncülüğünde ayakları yere basmaz bir feminizm bayrağı açmaya kalkışmıştı... Arada akli başında birileri ("Biz Kadınlar" ile **Mehmet Teoman** ve **Pakize Suda**) her zaman çıktı, işi tersine çevirmeye niyetlendi ama sesi daha gür çıkan bir başkası, **"Bana ne, onu alma beni al"** diye ortalığı dağı-

tınca her şey hep yeniden başladı.

"Kız seni yerler", "kız hepsi senin mi?" gibi saldırgan sloganlarla yeniden burun buruna gelinen 90'ları ise bir kalemde geçmek gerekir. Çok masummuşçasına yapılan bu tür laf atmalar ya da tacizler belki artık kadınların sokağa çıkma- larını engellemiyor, eve kapanmalara sebep vermiyor ama, oldukça ince bir **"haddinizi bilin"** mesajı da ulaştırıyor değil gerekli yerlere: **"İpleriniz elimizde, bazen gerer, bazen gevşetiriz."** Bizzat kadınlar bile bunu böyle bilip böyle dile getiriyor. **"Bambaşka Biri"** olmaya daha çok var: 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kutlu olsun!

Ayın 'oyun gücü'

Bizde de, dışarıda da 'artist' olan şarkıcı çoktur. Ama bunların çok azı iddialıdır; hemen hemen hepsi 'parasını alır, gerisini umursamaz'. Sonuçta, oyunculuk dediğin şeyin başka bir 'iş' olduğunu bilir, şarkı söylemeyi becerebilenlerin 'kendiliğinden' oyuncu sayılacağını düşünmezler. Muhtemelen ("İkimiz Bir Fidanız") **Hakkı Bulut** da böyle düşünenlerdendi. Ama bu durum, firmasının verdiği ilanda işi abartmasına engel olamamış. **"Seven Unutmaz"** filminde sesiyle, oyun gücüyle devleşen... demiş **Ömer Plak...** Sesiyle tamam da, 'oyun gücüyle' abartının önde gideni tabii

Arkadaş Z. Özger'in solculuğu, benim solculuğum gibi yoğun bir duygusalıktan kaynaklanıyordu. Dünyanın değişmesini istiyorduk, ama en çok, acıların dinmesini.

Tembel Günce
SELİM İLERİ

Arkadaş Z. Özger için...

Geçen pazardı, Haydarpaşa Gar Lokantası'ndaydık. Renkleri, nakışları, çinileri, duvarları, lokantanın müşterilerini, mezelelerin hüznle donattığı camekânı seyrediyordum. İlk cümlem çoğul ama, lokantada henüz tek başımaydım. 2006 Şubat'ında. Dışarıda hava enikonu soğuktu. İçerisi de pek sıcak sayılmazdı.

Sonra, önce Deniz Dürukan geldi. Ardı sıra Altay Öktem, Turgay Kantürk, Bâki Ayhan T. Gelmelerini beklediklerimiz Hatice Meryem, Metin Üstündağ ve Enver Ercan'dı.

Altay "Enver Ağbi gelemeyecek, haber verdi, çok yorgunmuş..."

Metin'ler yolda kalmışlar, trafik çok yoğunmuş...

Hep Haydarpaşa'yı düşünüyordum; buraya ne zaman gelsem Haydarpaşa'yı düşünüyorum. Ankara'ya, Eskişehir'e gidişleri ve oradan geri dönüşleri.

Burayı niye bu kadar çok sevdiğimi de düşünüyorum. Güler yüzlü, dost çalışan-

lardan olabilir. Onların payı büyük. Ama lokantanın kolay kolay dile getirilmeyecek bir çekiciliği de var: Yolculuklar çağrıştırılıyor, esinliyor.

Ben ki, yola çıkıncaya kadar bütün yolculuklardan korkarım...

Dokuz buçuk ondu, Metin'ler de gelmişti artık, genç ölümünden konuşuluyordu galiba. Bir ara Arkadaş Z. Özger'in ismi. Yüreğim burkuldu.

Gitgide benden uzaklaşan 1970'lere dönmeye çalıştım. Haydarpaşa, gar ve lokanta yerli yerine oturdu.

1970'lerde trenle sık sık Ankara'ya gidişlerim vardı. Bazen gündüz treniyle, bazen yataklıyla.

Bilgi Yayınevi'nin kitapları arasında, **Kemal Tahir'in** isteği üzerine **Pastırma Yazı** yayımlanmış; ikinci hikâye kitabım. Pastırma Yazı okurdan hiç iltifat görmemiş ama, kendimi yazardan sayıyorum. Mutluyum.

Dönemin kimi önemli edebiyatçıları Ankara'da oturuyorlar. Başkente gidince onlarla buluşmaktan kıvanç duyuyorum. Edebiyat çevresinin içindeyim işte!

Fakat hangi yıld, neredeydi Ankara'da, nasıldı, artık hatırlamıyorum. Benim gibi yolun başında, edebiyata tutkun, iki genç arkadaşla tanıştım. Ankara'da iki genç arkadaşım oldu böylece. Biri şair **Arkadaş Z. Özger**, diğeri hikâyecisi **İsmet Tokgöz**.

Arkadaş Z. Özger'i kederi dinmeyen yüzü ve aksayan bacağıyla hatırlıyorum. Bacağındaki, bu, Dokuzuncu Hariciye Koğuşu probleminin hiç konuşmadık. Sormak

istememedim. Sormak onu incitebilirdi. Yürürken zorlanırdı ve zorlandığını belli etmek istemezdi.

Sesi içe kapanıktı. Söyledikleri de. Yürümekte zorlanmasına karşın uzun sayılabilecek yürüyüşlerimiz olurdu. Ankara bugünkü gibi kalabalık mı, değildi, neyse, geniş, kavak ağaçlı caddelerde epey yürürdük. Edebiyatı ve siyaseti konuşmak için.

Onun şiirlerinin ve yazılarının, benim hikâyelerimin ve yazılarımın yayımlandığı dergiler... 'aylık edebiyat dergileri' aynıydı. **Halil İbrahim Bahar**'ın gençlere kucak açan ve **Dr. Bahar**'ın maşını yiyip bitiren **Soyut Dergisi** sözgelimi. **Hüseyin Cöntürk**'ün **Yordam**'ı. **Selim Şengil**'in unutulmaz **Dost**'u.

Başka dergiler de olmalı. Galiba, sanat sayfasını **Hasan Hüseyin**'in yönettiği ve yine gençlere kucak açmış **Forum**. Kucak açan, bu kez Hasan Hüseyin.

Şimdi, bunca zaman sonra, bana öyle geliyor ki, Arkadaş Z. Özger'in solculuğu, benim solculuğum gibi yoğun bir duygusallıktan kaynaklanıyordu. Dünyanın değişmesini istiyorduk, ama en çok, acıların dinmesini.

Emek sömürsünün, çok dar gelirin, maddî olanaksızlıkların yarattığı acılar dinecekti önce. Sonra sıra 'bireysel' acılara gelecek ve bireysel acılar da dinince, Çehov'un eşsiz oyunlarında sayıkladığı o güzel dünyaya kavuşacaktık.

Arkadaş'la Üç Kızkardeş'ten, Vişne Bahçesi'nden konuştuğumuzu açık seçik hatırlıyorum.

Ama o, dönüp dolaşıp, önce emek sömürsünün sonra erdirilmesi gerektiğini söylerdi.

12 Mart'ın sonrasında bunları herhalde ürkek ürkek konuşuyorduk. Herhalde ülkülerimiz ağır basıyor, konuşmadan duramıyorduk. Küçük bir kahvede, pastane köşesinde oturmalarımız ve yine gele-

Küçük bir kahvede, pastane köşesinde oturmalarımız ve yine gelecekteki dünyadan, umutlardan söz açışlarımız...

cekteki dünyadan, umutlardan söz açışlarımız... Oysa onun şiirleri de, benim hikâyelerim de umutsuzluktan boğulup giderdi o günlerde.

Yoksul sayılabilecek bir hayatı vardı. Bursa'da doğmuş. Babası işçiymiş. Yükseköğrenimi Ankara'da. Hemen hep aynı kılık. Evi, yaşadığı yer hakkında fikrim yok. Hayat şartlarımin onunkinden çok daha iyi olduğu muhakkak.

Bununla birlikte, Ankara'daki gezintilerimizin sonunda uğranılmış kahve, pastane paralarını ille Arkadaş Z. Özger ödeyecek...

5 Mayıs 1973 tarihinde ölmüş Arkadaş Z. Özger. Kaynaklar, 'beyin kanaması' diye belirtiyor. Oysa bu ölümün can yakıcı bir romanı olmalı.

Ölüm haberini kimden aldığımı da hatırlayamıyorum. Ne var ki, hatırlamayışımın sebebini biliyorum: Arkadaş'ın ölümü derin bir yılgı bırakmıştı bende. Bu ölümü unutmak, bu ölüm hiç olmamış gibi yaşamak istiyordum. Örtbas ediyordum. Yeryüzüne öyle birisi gelmemiş, o kadar acı çekmemiş gibi davranmaya çalışıyordum.

Aslında Arkadaş Z. Özger'in anısını öldürmeye çalışıyordum.

Ankara'daki ikinci arkadaşım İsmet Tokgöz'le Arkadaş zaten tanışıyorlar mıydı, yoksa ben mi tanıştırmıştım onları, belki İsmet hatırlar, bu satırları okursa, belki beni arar, söyler.

İsmet arada bir, pek seyrek İstanbul'a gelir, beni arardı. Onunla yürüyüşlerimiz daha çok İstanbul'da. Sirkeci'den Yenikapı'ya, daha ötelere, Sahil Yolu'ndan yürüyüşler. Mevsim sanki ilkyaz ve güz.

Çok sevdiğim öyküler yazdı İsmet Tokgöz. Dergilerde yayımlanan öyküleri dar bir edebiyat çevresince önemsendi. Uzaktan uzağa, **Selçuk Baran**'inkini andırıyor onun da yazarlık serüveni.

1982'de -Nezih Danyal'ın güzel kapak çizimiyle- İsmet'in kitabını Ankara'da Tan Yayınları okura sundu: **Bir Kadirga İçin Yaz Resmi**. Bu kitabı dün, bu yazıyı yazmadan önce, yeniden okumaya koyuldum. İsmet Tokgöz'ün öykülerindeki içtenliğe, arınmışlığa, duyarlılığa bir kez daha çarpıldım.

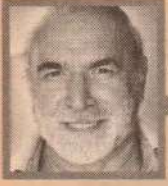
Bir Kadirga İçin Yaz Resmi'ni İstanbul'da, yirmi dört yıl geçmiş aradan, Bilge Kitap Kulübü'nden edinmiştim. O zamanlar artık pek görüşmüyorduk. Dostluğumuz herhalde hatırlayışlarda kalmıştı. Adresini, nerede yaşadığını, ne yaptığını bilmiyordum. Kitabı için düşündüklerimi onunla paylaşamadım.

İstanbul gezintilerimizden birinde, Arkadaş'tan konuşmuştuk İsmet Tokgöz'le. Arkadaş'ın ölümünden sonra. Arkadaş'ın anısına yaraşır susuşlarla kesilen, ağırbaşlı, yası içe atılmış bir konuşmaydı.

Arkadaş Z. Özger'i andığım ilk ve son konuşma.

Metin Üstündağ, 'Biz dergide anmak istiyoruz' dedi o akşam, Arkadaş Z. Özger adıyla birlikte.

Meryem'le Metin'e, onu unutmadıkları için bu kısacık yazı.

hayvan gözü

MEHMET GÜLER YÜZ

Minimalist şair Robert Lax anısına

Jack Kerouac'un "zamanımızın en özgün sesi" dediği şair. Masumiyetin güzelliğinin peşinde, 26 Eylül 2000'de, New York'ta uykusunda öldüğünde 84 yaşındaydı. 35 yıl yaşadığı Yunan adalarından,

Patmos'tan, 1915'te doğduğu yer olan Olean'a, ölümünden birkaç hafta önce dönmüştü.

30'lu yılların sonuna doğru öğrencisi olduğu Columbia Üniversitesi'nin mizah dergisinde yazdıkla-

Köpek

siz ziyaretçi misiniz?
diye sordu köpek
evet, diye cevapladım
sadece bir ziyaretçi?
diye sordu köpek.
evet, diye cevapladım
beni de götürün,
dedi köpek

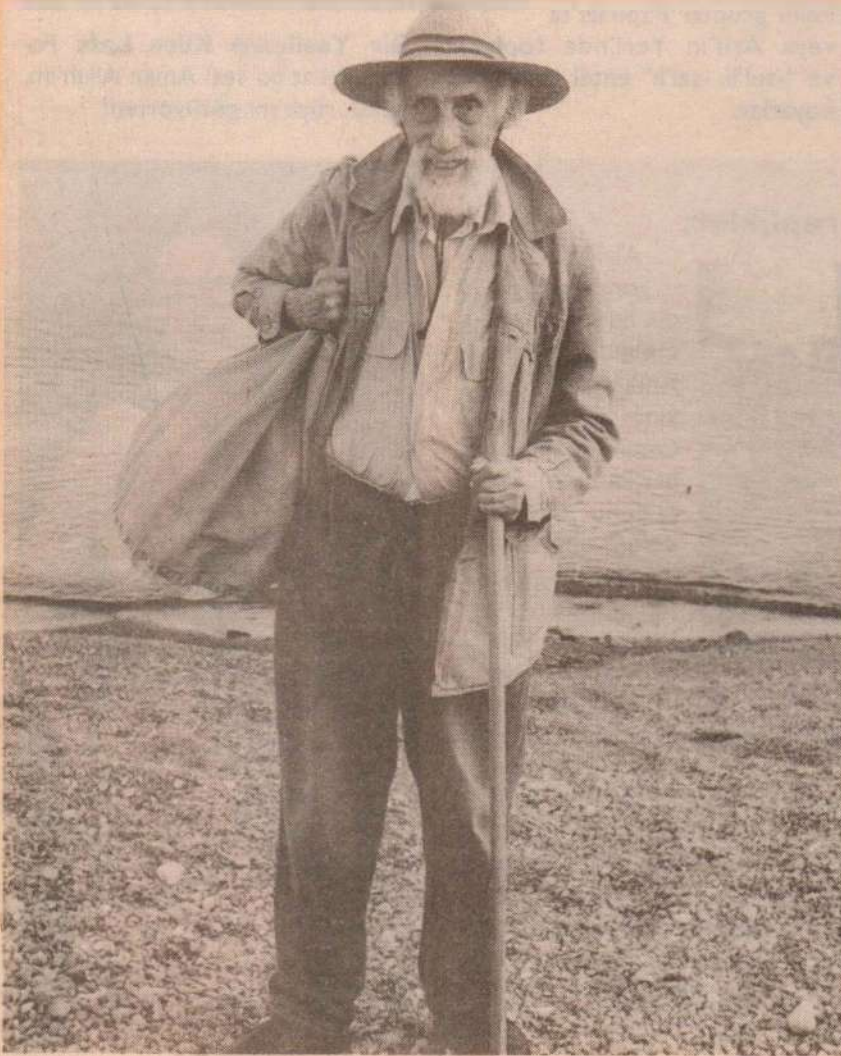
rı, dostları ressam Ad Reinhardt ve Jubilee dergisi kurucusu Edward Rice'la yazışmalarında kullandığı komik argo minimal şiirinin ardındaki metafor ile kurguyu tek satıra kadar inen yapıtlarında korudu. **h**

Desenler: Mehmet Gülleryüz

Güneş – Ağaç

güneş	gölge
güneş	gölge
gölge	güneş
gölge	güneş
güneş	gölge
güneş	gölge
gölge	güneş
gölge	
toprak	gölge
toprak	gölge
ağaç	güneş
ağaç	güneş
toprak	gölge
toprak	gölge
ağaç	güneş
ağaç	—

Küçük Sinema Dükkanı

SABRİ KILIÇ

Sinemacılardan sinemaya:

Yerli: "Türkiye'de herkes iki konuda uzmandır: Bir kendi mesleği, bir de sinema".

Ömer Lütfi Akad

Yabancı: "Bombay'daki ayak-kabı boyacısı çocuklar adınızı bilmiyorsa, kendinize ünlü diyemezsiniz".

Humphrey "ağır abi" Bogart

Bir Hollywood Klişesi: Bir profesör yaklaşmakta olan bir felaketle ilgili olarak yetkilileri uyarmaktadır, ama kimse şeyine bile takmaz. Hatta halkı boşuna panikletmeye kalkıştığı için üstü-

ne bir de fırça yer; ama pek yakında o felaket layıkıyla gelir.

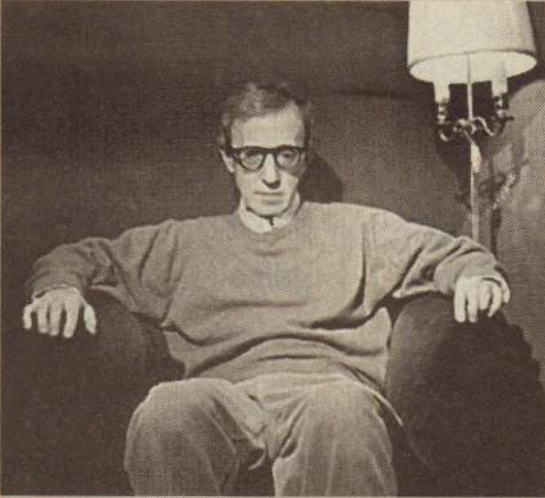
Bir Hollywood Klişe Lafı: "Bu kartta numaram var. Aklınıza yeni bir şey gelirse, beni çekinmeden arayabilirsiniz."

Bir Yeşilçam Klişesi: Seksenli yıllarda yapılan birçok "entelektüel" filmde kadınlı-erkekli gruplar Papirus'ta veya Arif'in Yeri'nde toplanır ve "-sel'li, -sal'lı" entel muhabbet koyarlar.

Bir Yeşilçam Klişe Lafı: Fekat... fekat bu ses! Aman Allah'ım, yoksa rüya mı görüyorum?

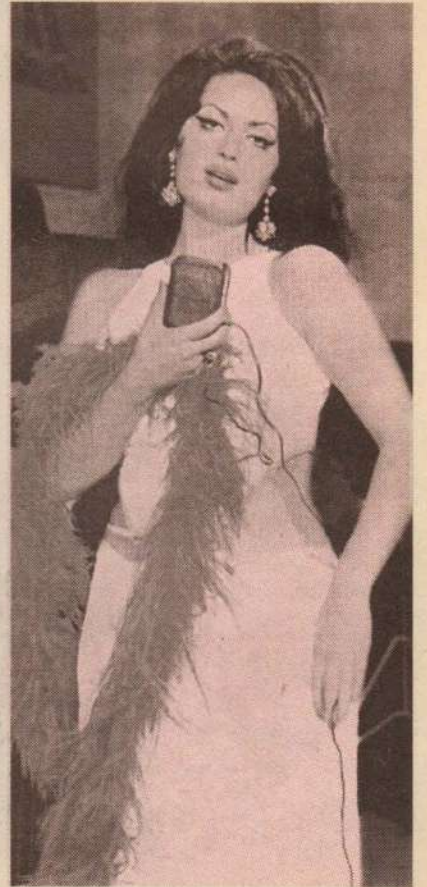
Unutulmaz replikler:

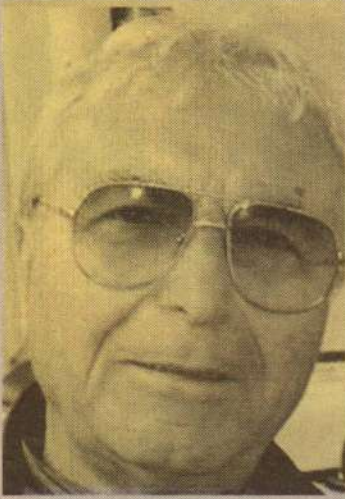

Alvl (dış ses)
– Sonra geç oldu. İkimiz de gitmeliydik. Ama Annie'yi görmek yine de iyiydi. Onun ne kadar harika bir kız olduğunu düşündüm... onu tanımanın ne güzel olduğunu... ve aklıma o eski fıkra geldi... hani, adam ruh doktoruna gider de "Doktor,

kardeşim fittirdi" der, "Kendini tavuk sanıyor". Doktor da ona "Eee? Getirseydiniz ya, tedavi ederdim" deyince, adam "Şey..." der, "İyi ama doktor, yumurtaları çok işime yarıyor!"... Galiba ben insan ilişkileri hakkında aynı şeyi hissediyorum... Çok akıl dışı, mantıksız, hatta saçma olduklarını bilseniz de sürdürmeye çalışıyorsunuz... çünkü, hepimizin yumurtalara ihtiyacı var...

Annie Hall – Woody Allen

Duy da inanma:

- “Hangi kapıyı çalsam / Karşımda buruk acı” şarkısının söz yazarının kim olduğunu bilen var mı? Evet, Türkan Şoray!
- Filmlerde içinden geçilen camların veya kafada patlayan şişe vs.’nin neden insanı kesmediğini hâlâ bilmeyenler varsa söyleyeyim: o “cam”lar aslında tamamen bildiğimiz şekerden yapılmıştır. Elma şekerinin üzerine sürülen o parlak tabakalar vardır ya, onlardan pencere camı, şişe filan da yapılabilir.
- Büyük usta Memduh Ün yönetmen olmadan önce bir yandan İETT’de sayaç okuma memuru olarak çalışırken, bir yandan da İstanbul Belediyesi’nde profesyonel olarak futbol oynuyordu.

Sinematik dizeler:

../...
karanlığa dağılan o çocuk ben miyim
beni mi kovalıyor tabancalı adamlar
ıssız sarayların gün görmez prensiyim
yalnızlığımı belki bir aşk tamamlar
bitmiyor nedense başlayan hiçbir film
ne yapsam içimde o eski sinemalar
../...

eski sinemalar / atilla ilhan

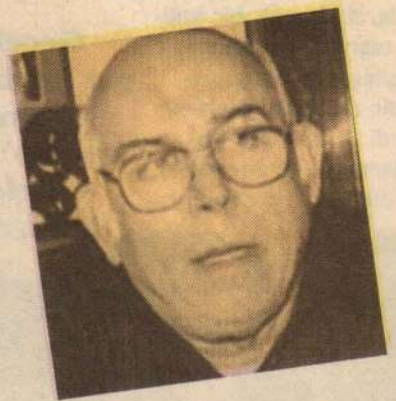

Türk Sineması’ndan Film Adları:

- Güneş Doğmasın
Memduh Ün
- Güneş Doğacak
Yücel Uçanoğlu
- Güneş Ne Zaman Doğacak?
Mehmet Kılıç
- Güneş Yine Doğacak
Yücel Uçanoğlu
- Gün Doğarken
Orhon M. Arıburnu
- Gün Akşam Oldu
Yılmaz Duru
- Güneşe Giden Yol
Halit Refiğ
- Güneşten de Sıcak
Temel Gürsu

Sinema okullarından mezun olmak üzere olanlara tez önerileri:

- Seksenli Yılların Türk Sinemasında Özgür Kadın Portreleri
- Yetmişli Yılların Komedi-Seks Filmlerindeki Absürd Film Adları
- Bir Anti - Kahraman Tiplemesi Olarak Aydemir Akbaş’ın Oyunculuğu
- Yılmaz Güney Sinemasındaki Cinsel Göndermeler
- Rüzgâr Gibi Geçti: Yönetmen Yönüyle Şahin Kaygun

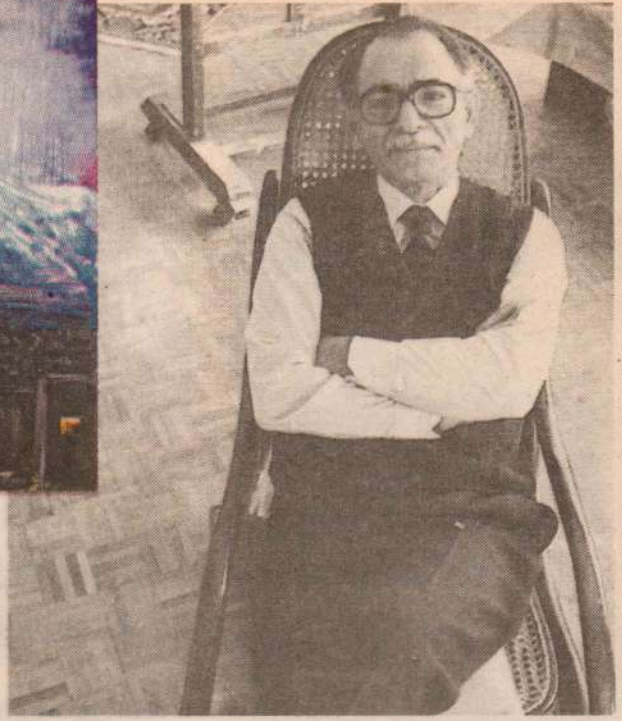
Ayın Dumur Oscar’ı goes to: İkitelli’de bir hediyelik eşya mağazası var. Adı Öz Japon Pazarı!

Yeşilçam ve Hollywood klişelerini göndermeye devam edin. İlginize teşekkürler:
filmman@myynet.com

Artık dayanamadığım Türkçe yanlışları:

- “saksafon” değil “saksofon”
- “geniş mezhepli” değil “geniş nesepli”
- “yanlız” değil “yalnız”
- “yalnış” değil “yanlış”
- “askeri ücret” değil “asgari ücret”

Resim sanatının kalender ve mütevazı üstadlarından Turan Erol çocukluğunu, gençliğini, akademi yıllarını kısaca sanat tutkusunu Erkan Doğanay ve met üst'e anlattı.

Bir şey yaptıysan kaybolmazsın

1940'lı yılların başında, Milas gibi uzak, sapa bir yerde resimle nasıl tanıştınız?

- Edebiyata ilgiyi anlamak mümkün. Çünkü kitaba ulaşmak daha kolay. Sahneye ilgi de açıklanabilir, gezgin tiyatro topluluklarının epeyce sık ziyaret ettikleri yerlerden biriydi Milas. Yarım yamalak yapılan resim dersleri dışında, az buçuk bir kalite taşıyan resimlerle karşılaşmak olağanüstü bir rastlantı sayılabilirdi. Gene de yayınların, dergilerde gördüğüm renkli,

renksiz resimlerin beni etkilediğini, yönlendirdiğini söyleyebilirim.

Çocukluğunuzdan bahseder misiniz?

- Okumaya meraklı, zayıf nahif bir çocuktum. Babam taşı sıkça suyunu çıkaracak acar bir oğlu olsun isterdi. Ağabeyim Halil'in ortaokul öğrencisiyken beklenmeyen ölümü, onun düşlerini yıkmıştı. "O yaşasaydı, işleri devralıp büyütecek bir oğul olacaktı." Kendi aralarında böyle konuşurlardı babamla anem. Ben kime çekmiş-

tim? Onlara göre zayıf, mahçup, sinirli, "kibar" bir çocuktum. Gecele-ri bile gaz lambasının önünde "roman" okur, düşler kurardım.

Halkevine gidip gelmeye, Halkevi kitaplığına gelen haftalık, aylık dergileri izlemeye başlamıştım. Raflarda birbirine karışmış kitapları sıraya koyardım. Servet-i Fünun, Ülkü, Ses, Fikirler gibi dergileri ilgiyle izler, eski sayıları raflardan indirip karıştırırdım. Yazar olmayı, ünlü bir roman yazarı olmayı düşlemeye başlamış, "Felaket İstasyonu" adlı, sözde bir de roman karalamıştım. Ozanlığa hiç özenmediğimi söyleyebilirim. Ama şiiri, kendimi bildim bileli sevdim.

Geceleri gaz lambasının önünde "roman" okur, düşler kurardım.

Turan Erol ailesiyle

Resim nasıl tutku hâline geldi?

Ortaokulda güzel resim yaptığı kabul edilen, adı ressama çıkmış bir arkadaş vardı. Kimden öğrenmişse bu çocuk vesikalık fotoğrafları kareleyerek, beceriyle büyütüyor hatta bundan para da kazanıyordu. Bir zaman onun bu yeteneğine hayran kaldığımı söyleyebilirim. Ona özenerek fotoğraf büyütme çalıştığımı anımsıyorum. Ama benim asıl ilgimi yukarıda adını andığım dergilerde gördüğüm resimler ve sergiler üzerine ya-

zılmış yazılar çekiyordu. Bedri Rahmi'yi, ben bu dergilerdeki yazılarından ve şiirlerinden tanıdım. Özellikle şiirleri ve Yukulele'ye Mektuplar adlı yazı dizisi resim sanatına olan tutkumu, hevesimi kamçılamıştı. Daha sonra, o yıllarda Maarif Vekaleti'nce yayınlanan Güzel Sanatlar Mecmuası sayıları elime geçmişti. Okulumuza gelen resim öğretmeni Zeki Boran bu dergilerin çıkmış sayılarını incelemek üzere bana verdiğinde ilk sayfaları çevirirken heyecandan gözlerimin bir an karardığını hep anımsarım.

Sonra...

Ortaokuldan mezun olduktan sonra, uzaktan uzağa epeyce bilgi edindiğim Güzel Sanatlar Akademisi'ne girmeyi, orada öğrenim yapmayı çok istiyordum. İkinci Dünya Savaşı yıllarıydı. Mezun olduğumuz yılın Temmuz ayında İstanbul'da Eminönü Halkevi'nde öğretmenimiz Zeki Boran'ın öncülüğünde ortaokul öğrencilerinin resimlerinden oluşan bir sergi açmıştı. Bu sergiye Zeki Boran beni de götürmüştü. Ben basında epeyce yankı uyandıran bu sergiye, İstanbul'da yazılarından, şiirlerinden tanıdığım Bedri Rahmi'ye, boyuma posuma bakmadan telefon edip davet ettim. Ama Bedri Rahmi "reis, işittim serginizi ama çok meşgulüm, sen gel bana" dedi. Tabii bu görüşme gerçekleşmedi. Ve uzun sözün kısası; ben apar topar İzmir'e liseye gönderildim ama aklım fikrim Akademi'de ve resimdeydi. Bir gün İzmir'den trenle atlayıp İstanbul'a gittim ve Bedri Rahmi'yi Salıpazarı Apartmanı'ndaki dairesinde gidip buldum. Bedri Rahmi ile karşılaşmam ve resim dünyasına gerçekten girişim böyle oldu.

Akademi yıllarınız nasıl geçti?

- Yıl 1944'te, İstanbul'a ikinci gelişimdi. Ancak kayıt zamanı çoktan geçmiş olduğundan, Bedri Rahmi beni atölyesine konuk öğrenci olarak aldı. O zamanlar Bedri Rahmi otuz iki-otuz üç yaşlarında, ben ise onaltı onyediyi yaşlarında bir çocuktum. Bedri hoca başlangıçta Leopold Levy'nin asistanı iken, iki yıldır dak atölye hocasıydı.

Bedri Rahmi beni atölyesine konuk öğrenci olarak aldı.

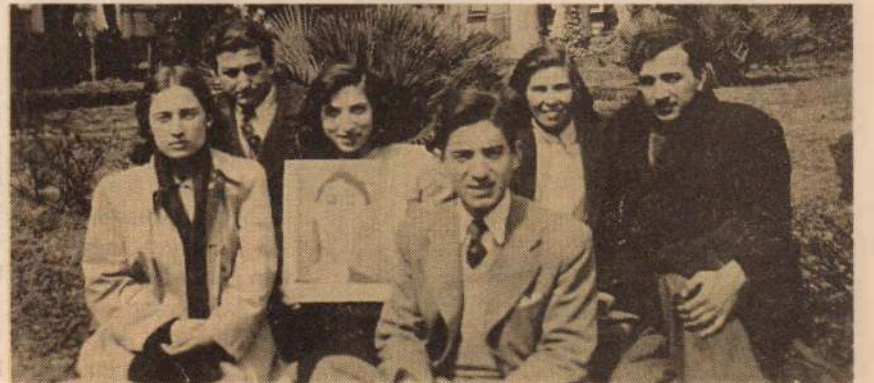
Bedri Rahmi atölyesinde tanıdığım öğrenciler arasında daha sonra "On'lar Grubu"nun çekirdek kadrosunu oluşturacak olan ve aralarında Nedim Günsür, Mustafa Esirkuş, Mehmet Pesen, Leyla Gamsız, Fahrünnisa Sönmez, Hulusi Sarp-türk, İvy Stangali gibi isimlerin de bulunduğu arkadaşlarla tanıştım.

Güç koşullar altında iki ay kadar direktikten sonra İstanbul'dan Milas'a dönmüş, orada köy öğretmen vekilliği, sıtma ile savaş sırasında süveyanlık gibi işlerde çalışarak, aşağı yukarı bir yıl boyunca epeyce para biriktirmiş olarak 1945 Eylül'ü başında, kabul ve yetenek sınavına girmek üzere tekrar İstanbul'a geldim. Babam da her ay, bana altmış lira göndermeyi kabul etmişti. Artık Akademi'nin orta (lise karşılığı) bölümüne kayıtlı öğrenci olduğumdan;

Orhan Peker, Fikret Ot-yam, Adnan Çoker, Abdurrahman Öztoprak, Pertev Varlı, Avni Öztürk (Memedoğlu) gibi arkadaşlarla tanıştım. Bir yıl önce konuk öğrenci olduğumdan, Bedri Rahmi beni doğrudan atölyesine aldı.

"On'lar Grubu" hakkındaki bilgi verir misiniz?

On'lar Grubu, çağdaş resim tarihimizde 1930'lu yıllarda ortaya çıkan kümeleşmelerden biridir. Müstakiller, D Grubu, Yeniler gibi kümeleşmelerin yanı sıra On'lar Grubu da küçümsenmeyecek bir gençlik hareketiydi. Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği'ni oluşturan gençler, "Batı'dan elli yıl geri kalmış bulunan" Türk sanatını, Batı sanatı düzeyine yükseltmek gibi bir programla ortaya çıkmışlardı. Sonra, aralarından birkaç sanatçı ayrılarak; en ileri ve yeni sanatı ancak kendilerinin temsil edebileceği iddiasıyla D Grubu'nu kurdular. Aslına bakılırsa her iki kümede de yer alan sanatçılar arasında belirgin bir kavram ve ifade ortaklığı yoktu. Kimisi otuzuna gelmemiş, kimisi otuzlu yaşların başında bulunan bu gençlerin her biri aslında bir yol tutturmuş gidiyordu. Yeniler'e gelince: Sanırım onlar yalnız bir kez "Liman" konusunda ortak bir sergiden hemen sonra çözülerek her biri kendine göre bir yol tutturmakta gecikmemişlerdi. Doğru olan da buydu. 1940'lı yıllar yarıldığında ortada kala kala Hilmi Ziya Ülken'in Yeniler Grubu'nu desteklemek için kaleme aldığı "Resim ve Cemiyet" adlı risale kalmıştı. Grubun üyelerinin çoğu, Mümtaz Yener hariç, soyut resim denemelerine bile girişmişlerdi.

Bugün, yerinde cadde bulunan Akademi bahçesinde arkadaşlarıyla beraber

Turan Eral, Orhan Peker, Sevim Otyam, Ayten Otyam, Fikret Otyam

On'lar Grubu'nun farkı, amacı neydi?

- 1946'da On'lar Grubu günde-me geldiğinde Müstakiller sanki uzak bir geçmişte kalmış, D Grubu artık hızı kesilmiş, toplu etkinliği olmayan bir addan başka bir şey değildi. Biz "On'lar Grubu"nu kurduğumuzda Batı ve Türk halk sanatı sentezini bir ilke olarak benimsemiştik. Kuşkusuz bu tutumumuzda yukarıda kaydettiğim fikir hareketlerinin etkisi vardı. "Lekecilik" grubun ortaklaşa benimsediği bir ifade biçimiydi. Ne var ki, zaman içinde grubun çalışmalarını günümüze kadar sürdürebilen üyelerinin her biri kendi kişisel yolunda ilerledi. Türkiye'de en eski ve önemini hiç yitirmemiş bir tartışma konusu sanatta özgünlük ve geleneksel değerlerin sanata yansımaları, bir başka anlatımla özgünlük ve ulusallık konusudur. Ben özellikle 60'lı ve 70'li yıllarda bu görüş biçimini, sanatta ulusal kimlik sorununu dile getiren yazılar yazdım. Sanatımızda bu yaklaşımın karşısına uluslararası bir öncü sanat kavramının karşı tez olarak konulmak istenmesi bir yanlışlıktır. Söz konusu olan taklitçilik ve tekrarcılık

değil, yaratıcılıktır. Taklit ve tekrar iki taraf için de kaçınılmaması gereken bir tutumdur. Sonuçta hangi tarafta olursan ol yeni ve kaliteli olmak ve böylece insana ulaşmak, insanla bütünleşmek zorundasın. Ben hep buna önem verdim.

Resimde yapmak istedik-leriniz nelerdir?

- Resimlerimden söz etmeyi genelde pek sevmem. Beceremem de. Genelde beğenilmiş resimler yaptım. İyi ve güzel olan nedir? İnsanların genelde kötü olan üzerinde daha çabuk ve kolay anlaştıklarını gördüm. Yapı olarak yaşadığı çevreye bağlı kalan, çevre değiştirirken zorlanan, hatta yolculuğa çıkarken için için kaygılanan bir insanım. En uzun yolculuklarıma eşim Türkan'ın zorlamasıyla çıktım. Türkiye'de yaşamakla, Türkiye için resim yapmakla kendimde bir eksiklik hissetmiyorum. Eğer Türkiye'de bir şey yapabilmişsem bunun kaybolmayacağına, hatta dünyanın her yerinde bir değer ifade edeceğine inanıyorum. Yaşadığım dünyada beğenilmiş ve insana ulaşmış, insanla bütünleşmiş bir yapının evrensel olması mümkün değildir diye düşünüyorum. İnsan her yerde insandır.

Ben resimle- rimde insanı yakalayan, alıp götüren bir yön, bir büyü olsun isterim. Mü-

zikte, şiirde belki bu duyguyu daha çok yaşıyoruz. Örneğin, Dıranas'ın "Kar" şiirinde, ya da ne bileyim, Vivaldi'yi dinlerken... Bir sergi düşünün, tümüne bakıldığında duyumsanan hüznün gibi, yalnızlık, dinginlik, sessizlik ya da çılgılık, ya da başkaldırı gibi, insana çarpan bir duygu yükü... Şöyle ya da böyle resim yapmak benim için artık bir mesele değil. Her türlü resim yapabilirim. Ama önemli olan; ben ne yaptım? Ne yapmalıyım?

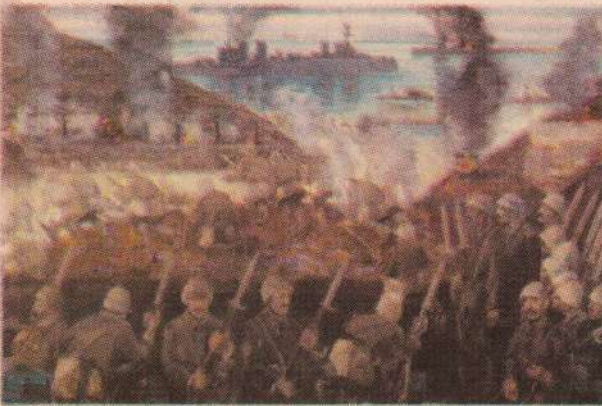
Bir sanatçının sanatını anlamaya yarayacak kurallar, yasalar yoktur. Amacımız bir şeyler yaratmaktır. Yaratıcılığın temelinde de "cesaret" vardır. Umutsuzluğa rağmen ilerlemeye çabalamak... Çevreden, tarihten, toplumdan tüm doğadan kaynaklanan algıları, sanatsal bir biçime dönüştürme çabası... Yani yeni bir doğa meydana getirmek. Epey cesaret kırıcı bir şey bu. Yine de

bunun üstüne yürümek gerekiyor. Güçlükleri

yenme gücünü bulan kişi başka insanlara da bir şeyler söyleyebilecek, aktarabilecektir.

Her başlayış yeni bir dünya meydana getirme umududur. Bu umut insanı

bezginliğe de düşürebilir. Fakat yine de meselenin üstüne yürümek gücünü buluyor olmalıyım ki, kendimi bildim bileli çalışıyorum. Bir sanatçının gerçekten yeni ama gene de insanı yakalayan, kendine bağlayan bir yapıta ulaşması çok zordur. Ama dedim ya, gene de cesaret edip meselelerin üstüne gitmek gerekir. Gerçek sanat yapıtı, insanlara insan olma övüncünü ve kıvançını tattıran, dünyayı sevdiren gerçek sanat yapıtı çok ender çıkıyor; yıldızların parladığı anlar çok ender. Ressam bir takım somut verilerden yola çıkarak, tuval, boya, fırça, kağıt arasında bir savaşıma giriyor, çoğun istediğine ulaşamıyor. Bazı sanatçıların kendini tekrar etmesinde, arayıp arayıp bulamamanın da payı olabilir. Bir çırpıda mutlu bir sonuca ulaşmak çok güzel bir şey ama bu durum bir zanaatlaşma sürecine dönüşebilir. Gerçek sanatta daha doğrusu günümüzde, üretim söz konusu değil. Her yapıt yeni bir olaydır.

Ressamın başlıca açmazları nelerdir?

- Bir sanatçının yapıtları nerede adı geçiyorsa ancak oradaki pazarda parasal bir değere dönüşebilir. Ne yazık ki, ün kazanmadan yapıt parasal bir değere dönüşmüyor zaten! Ama bu noktada medyanın günümüzde sahte ünler yarattığını da göz önüne almak gerekiyor. Oysa gerçek ün bir çok temel ve yan koşulların sonucudur. Nitelikli, yeni, değişik sözü olan yapıtlar üretmek ün kazanmak için yeterli olmuyor. Kendini beğendirmek istediğin bu dış dünyanın bir parçası değilsen kimse senin yaşadığın yere gelip seni bulmaz. Burada bize karşı önyargılı Batı'dan söz etmek belki ucuz bir gerekçe sayılabilir; ama ne yaparsın ki bu da bir gerçek. Bir süre dışarıda yaşamış, bir nebze Batı deneyimi geçirmiş herkes bu acıyı tatmıştır. Sevinerek gözlemliyorum ki genç kuşaklar

ilişki kurmaya olanak verebilen bu sanatı içinden çıkılmaz, korkulu bir alan haline getirenler laf ebesi eleştirmenlerdir. Yeni, sayısız teknolojik olanaklara karşın resim, geleneksel malzeme ve yöntemler içinde itibarını sürdürüyor. Boya ve tuvalle ulaşılabilecek sanatsal derinliğe başka hiçbir malzeme ve yöntemle ulaşmak mümkün değildir. Benim iddiam bu. Yeni ifade araçlarının ve yöntemlerin ortaya atılması insanlığın en eski ve denenmiş bir anlatım aracı ve dili olan resim sanatını terk etmemiz için bir neden değildir. Resim elbette anlatım yollarından sadece birisidir ama çok önemli bir alandır. Yıkıcı, başkaldırıcı ilginç bildiriler, yeni öneriler karşısında resmi çağdışı saymak böylesine insana yakın bir dili bir yana bırakmak yanlıştır. Bir ara "Resim öldü" diyenler vardı. Ona bakarsanız fotoğraf, video ya da yerleştirme alanında da şimdiden yinelemelere ve görülmüş olanlara göndermelere sık sık rastgelineyor. Bir yerde bir işi izlerken bir başka zamanda, bir başka yerde gördüğümüz bir işi anımsayabiliyoruz. Öyleyse "ölme, eskime" her alan için söz konusu.

Sergi eleştirisi yazmak netameli bir iştir.

den bu çemberi kırmaya çalışanlar ve bir ölçüde kıranlar çıkıyor. Uluslararası ilişkilerde geleneksel kurumlarımızın dışında oluşan ve gelişen bir çevreden dışarıya daha kolay açılabilirler. Dedğim gibi eğer bir değer yaratılmışsa bu hiçbir zaman kaybolmaz inancındayım. Yani önemli olan popülarite kazanmak mıdır, yoksa iyi bir şeyler yapmak mıdır?

Resim sanatı çok sade, yalın, çapraşık hiçbir yönü olmayan bir anlatım alanıdır. İnsanla doğrudan

Peki bir elinde kalem bir elinde fırça tutmak nasıl bir şey bir sanatçı için? Sanatsal yaratıcılığı bağlayan bir özelliği var mı yazı yazmanın? Ressam yazmalı mı ayrıca?

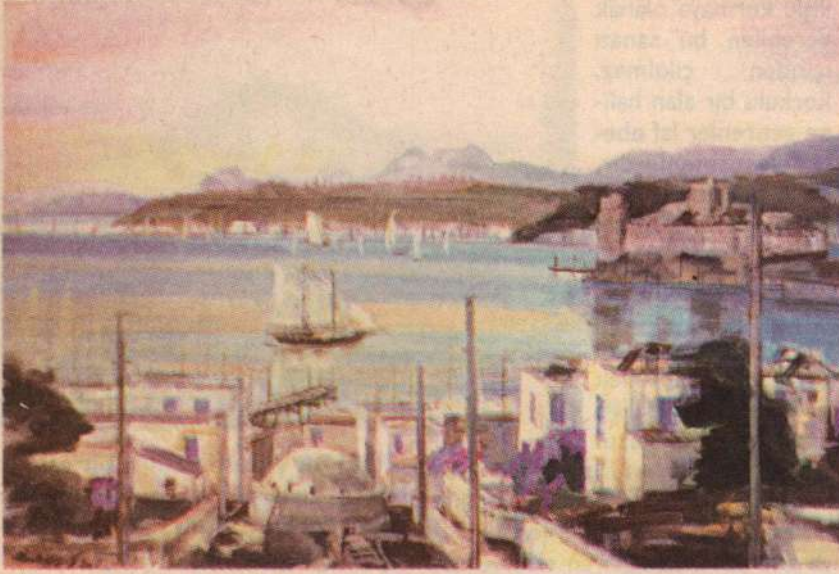
- Bizde "yazar-ressam"ların ilki kuşkusuz ben değilim. Arada sırada yazmış olan ressamları bir yana koysam, gerçekten resim alanında yazılarıyla kitaplarıyla tanınmış ressamlarımız arasında B.R.Eyüboğlu, Nurullah Berk, Abidin Dino, Cemal Tollu, Refik Epikman ve Eşref Üren ilk anımsadıklarımdır. Bu ustalar yoklukta bir eksikliği tamamlamak için ya da hocalık görevlerini tamamlayan bir yan iş gibi sanat üzerine yazılar, eleştiriler yazmışlardı. Ben de bu hocaların yolunu tuttum, diyebilirim. Sergi eleştirisi yazmak netameli bir iştir; bu yoldan epeyce düşman kazanabilirsiniz, övdüklerin bile (daha çok övmediğin için) burulurlar. Şimdi yazmakta zorlanıyorum. Resim yaparken saatlerin nasıl geçtiğini farketmiyorum ama yazıdan sıkılıyorum. Ama ressam yazmalı. Yazabilenler yazmalı. Mangalda kül bırakmayan bazı büyük resamlara gelince: Onlar yazmamalı. Onlar çömezlerinin saçma sapan yazılarıyla yetinmeli.

Devlet, sanat, sanatçı ilişkisini nasıl buluyorsunuz?

- Sanat devletin umurunda mı? Devlet bu alandaki sorumluluğunu iş dünyasına, özel sektöre yüklemeye telaşında. Düşünün bir kere, Ankara, İstanbul ve İzmir'deki seksen yıllık bir geçmişte iyi kötü oluşturulmuş bulunan sanat müzelerimize devlet bir türlü işlerlik kazandıramamıştır. Türkiye'nin yüzelli yıllık

Turan Erol, Eşref Üren ve İmren Erşen ile birlikte

sanat birikimi sağlıklı depolarda adeta çürümeye terk edilmiş durumdadır. Devlet bu konudaki çarpınmalarımızı görmezden, feryadımızı işitmezden gelmektedir. Bugün en öncelikli sorun, Ankara'da yüzde yetmişi tamamlanmış Ankara Çağdaş Sanatlar Müzesi'nin sağlıklı bir şekilde tamamlanması sorunudur. Ne yazık ki, son günlerde bu müzenin yasal alanından Adalet Bakanlığı'nın ve Belediye'nin yer koparma

tertipleriyle karşı karşıyayız. Şimdi de mesele bunu önlemekte...

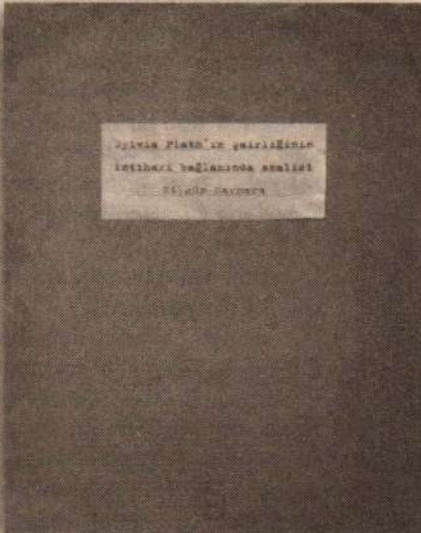
Sanat eğitimi hakkındaki düşünceleriniz?

- Türkiye'de bugün yanılmıyorsa eğitim fakülteleri dışında 13 güzel sanatlar fakültesi var. Van'dan Isparta'ya kadar sıralanmış üniversitelerimiz bünyesinde bir de güzel sanatlar fakültesi açılması sıradanlaştı. Güzel sanatlar eğitimi ve eğitimi

bilim dallarında olduğu gibi herşeyden önce öğretim elemanı, uygun fiziki koşullar, besleyici, büyütücü, geliştirici ortam ve çevre gerektirir. Bugün biz İstanbul ve Ankara'da bile müzeden mahrumuz. Devlet üniversitelerindeki güzel sanatlar fakültelerinde gene eski yöntemlerle öğretim yapılıyor. Buralarda hoca-öğrenci-atölye üçlüsü, yani bir nevi usta çırak yöntemi yürürlükte. Öğretim kadrolarının her yerde aynı düzeyde ve yetişkin olduğunu söylemek mümkün değil. Hele lisansüstü programlarını yürütenlerin durumu genelde düşündürücü. Yaşamı boyunca bir tez yazıp savunmak şöyle dursun, eli yüzü düzgün bir makale si yayınlanmamış kişiler tez değerlendiren, doktora, doçentlik ve profesörlük payesi verebiliyor. Bir yandan da özel veya vakıf üniversitelerinde yer yer henüz sağlaması yapılmamış eğitim öğretim sistemleri denemekte olanlar var. Öte yandan öğretim kurumları dışında oluşan bir potansiyelin genç sanatçılar ve de sanat öğrencileri üzerinde etkili ve seçici olmaya başladığı da gözden kaçmıyor. Bu durumun sonu ne olacak, yaşayan görür.

Şiire ve ölüme dair...

EVEREST

Umarım böylesine emsalsiz ve belirgin bir konuda, şiirlerini ölüm kavramını derinden algılayarak yazmış ve intiharında da sanatındaki kadar başarılı olmuş bir kadının analizini yapabilme konusunda başarısız olmam.

* Nilgün Marmara'nın şiirleri, "Yerebatan Şiir Akşamları" kapsamında, 26 Şubat Pazar akşamı saat: 19.00'da İstanbul Büyük Şehir Belediyesi Şehir Tiyatroları sanatçıları tarafından seslendirilecek.

Onurlu olmak ne kadar zor... Belkide birçok şeyden soyutlanmak demek...

Öyle diyorsan öyledir...

Bir kusun qaçasındaki solucanın batan bir tekneden denize düşüp can çekisen bir insanın gözlerindeki korkunun içinde neler gizlidir bir bilsen...

Herhalde ölüm korkusudur, tabii sen daha iyi biliyorsun...

Çocuklarına bir lokma ekmeği götürürken hasbel yüz kızartıcı bir duruma düşmeden qulucuklerle çorbayı şöyle neşe içinde içlemek ne güzel dir...

Harika tabii ki... Huzur ve huşu içinde içmek...

Senin gibi bir gerizekalıya sabahdan beri niye anlatıyorum ki... Ne söylesem doğru diyor-sun... Biraz muhalefet etsene, şöyle dese ydin daha doğru olurdu gibi bir şeyler...

Haklısın Abi, işkoku'dan terkim tuttuğum parti hep iktidar oldu muhalefet diye bir şeyi hiç yaşamadım...

Vay namussuz Liboş !..

Sen çok yaşa Sulhi Abi...

Lan sus diyorum...

Sus diyorsan emrin olur...

Al adı şerefsiz !...

Sulhi abi kurbanın olayım kendine gel!.. Ya sana birşey olursa...

Başka birini bulursun ulan...

Karşı Sanat Galerisi'nde açtıkları sergi 4 Mart 2006 tarihine kadar görülebilecek olan İstanbul Defterdarları dergimizi basıp, hep bir ağızdan defterlerini ve defterdarlık maceralarını anlattılar. İşte defterdarların defter karalar gibi anlattıklarından Ceren Saran'ın tuttuğu notlar...

Defterimde gül oya

- 1999 yazında başlayan bir hikâye bu. Yaz tatilindeydik. Arkadaşlardan Esat'ın fikriydi; beraber bir fanzin yapalım, dedi. Esat da Mondo Trasho'nun babasıdır, fanzin dünyasında ilk Türk fanzini gerçekleştiren abimizdir yani. Sonra da iş benim (Tan Cemal) üstüme kaldı. Arkadaşlardan defterler toplama-ya başladık. Yaklaşık üç yıl sürdü. Üç yıldır da bastırmaya çalışıyoruz. Ekonomik şartlardan dolayı bir sürü yayınevi reddetti, çok pahalı geldi, 'çizgi satmıyor' denildi. En sonunda çözümü Hafriyat Sanat Grubu ile birlikte bulduk. Hafriyat

Yayınları'nın ilk özel kitabı olarak çıktı. Parantez Yayınları da dağıtımda bize destek oluyor. Anima Animasyon Film Yapım Prodüksiyon Şirketi, Karşı Sanat da sponsor oldular.

- Kitaptaki işlerin yüzde doksanı orijinal ölçüde. Bazıları çok küçük kaldı, onları biraz büyüttük.

- 95'ten 2005'e kadar olan dönemi kapsıyor. Kitap, o kadar uzun bir süreçte yayın hayatına atıldığı için, belli bir döneme tanıklık eden bir tarafı da oldu. Herkesin defter macerası farklı farklı tabii.

- Defter hepimizin, herkesin kendini en özgür hissettiği yerdir.

- Çocukken, bir şeyleri, daha harfi öğrenmeden çizmeye başlıyorsunuz. İnsanın 'doğaçlama çizgi' durumu var. İç dünyanızı yansıtıyorsunuz. Çizgi, kendini özgür hissedebildiğin en ufak alan.

- Gidersin, evde açarsın defteri, akşamları çalışırsın. Bunların çoğu

öyle defterler değil. Bu adamlar bir araya geliyor, çay içiyorsun, muhabbet ediyorsun, birbirini görmeye gidiyorsun ve defterler ortaya çıkıyor. "Ha ha, hi hi, bakayım sen ne yaptın" derken oluyor defterler.

- Yaklaşık on gün süren bir sergi olacak. Kitap belli başlı kitapçılarda bulunacak, tabii sınırlı sayıda bastırabildik. Paramızı çıkaracağız inşallah.

- Raşit'in sayfasında, daktilo ile yazılmış Elif'in annesinin çeyiz listesi var. Çok acayip bir şeydi.

- Burada defterlerdeki sayfalar-
dan ortaya çıkıp, daha sonra süreklilik kazanmış işler de var; Az-zaman gibi. Mesela o da defterlerden çıkmıştı.

- Sergide de, kitapta da organik bir bağ var. Terapi aroması ya da meditasyon denilebilir biraz. İn-nılmaz çok seslilik. Bir tür ortak reçete. **[1]**

Herkesin defter macerası farklı farklı tabii.

Memleketin önde gelen entelektüellerinden, yazarımız Ulus Baker bu ay, günlük dile "Sadomazoşizm" olarak geçen kavramın iki ismi; Sade ile Masoch'yu irdeledi.

Dış Mhraklar
•••••
ULUS BAKER

Sade ile Masoch

Sade ile Sacher Masoch'u birleştiren iki çizgiden kaçınmalıyız. Birincisi "sadomazoşizm" sözcüğünü psikanalitik sözlüğe dahil eden Kraft-Ebing'den beri, sadist eğilim ile mazoşist eğilim arasında psikanalitik kültürün kısmen kabul ettiği bir "uzlaşma" ve "bütünleşme" düşüncesi; öteki ise vulger, olağan yorumuyla sadomazoşizm diye bir şeyin varolduğu fikridir.

Psikanaliz literatürün belli bir kesiminin desteklediği, vulger anlamıyla da oldukça yaygın olarak rastlanan "sadomazoşizm" fikri, ister ortak bir psikik öze göndersin, isterse bir tamamlayıcılık temasına, özellikle Sade ve Sacher Masoch literatürünün ışığında, tümüyle yanıltıcıdır. Sade'in arzular rejimi ile Sacher Masoch'un arasındaki taban tabana zıtlık, bir tamamlayıcılık ya da bir karşılıklı cevap içermez. "Nerede bir sadist varsa orada, ona cevap verebilecek bir mazoşist de bulunabilir" tezi yanlıştır. Çünkü sadizmin ve mazoşizmin arzu rejimleri, onları birbirlerine cevap vermekten alıkoyar.

Ekonomi Politik Açısından Sevişme

Freud'un Sade ile paralelliği biraz doğrudur. Kraft Ebing "sadomazoşizm" diye bir şeyler uydurmasaydı doğru olarak da kalırdı. Doğru olmayan kısım, Sade'in eserini kateden esas temanın bir ekonomi-politik meselesine bağlandığını fark etmemesinden geliyor.

Ekonomi-politik açısından sevişme, ürün verdiğinde sapkın değildir. Hristiyanlığa göre kötü olabilir, ama asla sapkın değildir. Döl vermeyen sevişme ise sapkındır. Bazı durumlarda affedilebilir ama sapkındır. Böylece sapkınlık, ailevi bir ekonomi-politiğin aşılması, alışağı edilmesi için bir yol olarak görünür. Sevişmeyi, ürünü çevrimi yeniden başlatacak bir çocuk olan bir üretim faaliyeti şeklinde yapmayan kişi sapkındır.

Sapkınliğin en yaygın biçimleri aynı zamanda en "gerçek", başka bir deyişle en "şiddet yüklü" biçimler olduysa, bunun nedeni salt hazza yönelik her libidinal tasarrufun bir acılar mekanizmasını içeriyor olmasıdır.

Ekonomi-politik açılarından sevişme, ürün verdiğinde sapkın değildir.

Sadizm ile mazoşizm sözcüklerini şimdilik kabul edersek, bunların genel anlamıyla "çok yönlü sapkınlık" türleri olarak "hazın bedavadan", evlilik ve döl verme yaşantısının bir "yan ürünü" olarak elde edilmesine karşı durduklarını da kabul etmek gerekir.

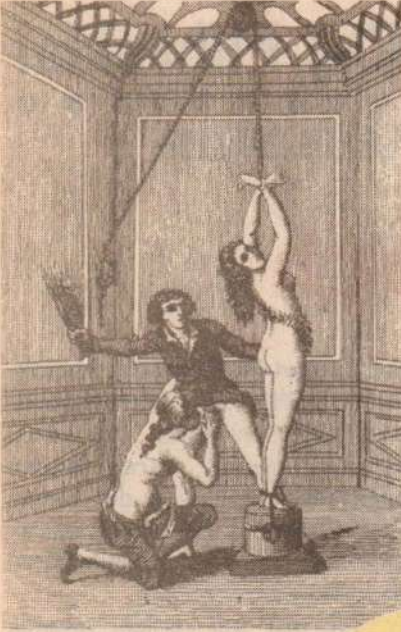
"Normal" adı verilen, yaşamla bağıntısı yalnızca "döl verme" ve üretim mekanizmalarına emek gücü üretmek yetiştirmek olan cinsellik türü karşısında "çok yönlü sapkınlık" türleri olarak sadizm ile mazoşizm, farklı oranlarda "pahalıya patlarlar". Sadizmin gereksinimleri mazoşizmden oldukça daha yüksek olsa bile, haz alma karşılığında belli bir yatırım yapmak zorunludur -bir şato, muhafızlar, işkence araçları, cariyeler, hizmetçiler ve metresler... Bu cinsellikte haz olağandan daha da pahalıya satın alınmalıdır.

Böylece "aşırılık", ödenen bedelin ötesine taşmak olarak beliriyor. Hiç bedel ödenmeksizin herhangi bir aşırılığın ne yaşanabilme ne de kavramlaştırılabileceği vardı.

Sadizm ile mazoşizmin "ortak" noktaları burada tükeniyor. Ama bu andan sonra birbirlerini bütündedikleri, tamamladıkları, birbirlerine uydukları ve sürekli alışveriş içinde oldukları fikri de ayakta kalamayacaktır.

Sadizm

Sade metinleri ve yaşam eğilimi olarak "sadizm", belli bir ekonomi-politiğe paraleldir. Bu sayede Lacan, onu "libidinal rejim" içinde hakettiği yere Kant ile birlikte yerleştirebilir: Kant ile birlikte ahlakî bakımdan iyi olan şey, artık yasanın araştırmak

ve keşfetmek, ardından da vaaz etmek zorunda olduğu bir "mutlak" iyilik değildir. Gilles Deleuze'un hatırlattığı gibi, iyi, basitçe, yasanın vaaz ettiği dir...

Kant ile Sade, aynı sözü iki kez söylerler -tersine çevirerek: Nasıl ahlâkın öznesi boş bir kalıp olmalıysa (Kant), hazzın öznesi de öyle olmamalı mıdır (Sade)? "Boş kalıp" ya da "form" bedeni bırakabilir ama haz bırakamaz. Öyleyse Sade çıkıp şunu diyebilir: "Bedenini hor görenek bir nesne hâline getiren sensin (Hristiyan ahlâkında olduğu gibi)... O zaman onun üzerinde hak sahibiyim ve onu istediğim gibi, keyfime göre ben de kullanacağım. Ve beni hiç kimse engelleyemeyecek".

Freud Sade'in hakkını "gaspede" ve kuramlaştırır: Nasıl ekonomi-politiğin gerçek anlamda doğuşundan önce fizyokratların ya da merkantilistlerin dikkati "büyük mülke" ve dışsal zenginliğe (doğaya, ormanlara, büyük toprak mülkiyetine) çevrilmişse, Freud öncesi psikolojinin gözleri de, arzulanan nesnelerin ne olduğuna çevriktir. Ekonomi-politik gözlerini artık "öznel" unsura -emeğe ve sermayeye- çevirmektedir; Freud ise arzulayan

özneye ("arzu yatırımı")...

Sade'in eseri ağırlıkla sahnenin betimlenmesine, bedenlerin nesneleştirilerek yazılmasına yönelir. Betimsellik ve "soğukluk", onca acı yaşantısının göbeğinde o kadar belirgindir ki, bu tuhaflıktan dolayı bazıları Sade'ı "kötü" bir yazar olarak yargılamaktan geri kalmadılar.

Mazoşizm

Sacher Masoch'un eserinde ağırlık edebî tür olarak öyküye, yapsal olarak ise "sözleşme", "akit", "program" tipinde bir metne kayar. Sözleşme ve tembih, ama aynı zamanda bedene gösterilmesi gereken incelikli özen hakim durumdadır.

Mazoşizmde mesele pasiflik ya da fantezi değildir. Pasiflik görecileşerek partnerler arasındaki aktif bir ilişkiyi de içermeye yönelmektedir -mazoşistin imdadına koşan sadist değildir- aktifliği süreç içinde belirleneceği için, aktif-pasif karşıtlığı artık varsayılmaz

hâle gelir. Böylece en önemli "mazoşist" metinlerden biri, Leopold von Sacher Masoch'un karısı Wilhelmina von Sacher Masoch'un otobiyografisi doğabilmiştir.

Ondokuzuncu yüzyılın dışsal politik feminist metinlerinden ayrılan bu otobiyografi, kocasını elinde tutmak isteyen, çocuklarını koruma arzusuyla kocasının tuhaf zevklerine cevap vermek zorunda kalan bir orta halli kadının diliyle başlar, "bedenin kudretlerinin keşfi" dediği bir yaşantı süreciyle devam eder, feminist karakterli bir formülle sona erer: "Yaşamda bir kadın olarak nelere muktedir ol-

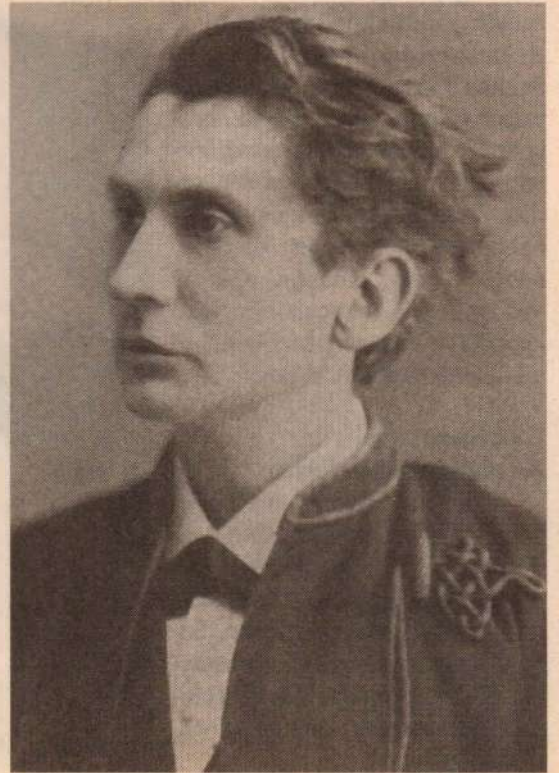
duğumu artık anlıyorum". Süreç tehlikelidir, ancak değeri denenmiş olmasının içindedir...

Pornografik Fanteziler

Sade ile Sacher Masoch literatürlerinin bakışsımsızlığı, onları sınıfsal ve coğrafi bir kartografiye yerleştirebilmemize de yardım edecektir -Sacher Masoch öyküleri "gerçekçi karakterdedirler. Sade ise, içine sahne betimlemeleri yerleştirdiği dev tiyatro-roman ve siyasal pedagoji örüntülerine kayar.

Sadomazoşizm terkibi pornografik fanteziler dünyasından başkasına cevap vermez. Kötü porno ürünleri hep bir fanteziler dünyası hâlinde açılırken (sahne öncesi ve doruk olduğu varsayılan noktalar), ne Sade ne de Sacher Masoch, salt fanteziler oluşturmakla yargılanabilir.

Acıyla ve hazla ilgileri apaçık olsa da, Sade metinleri, Sacher Masoch metinlerine vurularak ölçülemezler. Birinciler, her şeyden önce bir tür 'ekonomi-politiğe', ikinciler ise bir tür 'siyasete' veya diplomasieye açılırlar. Ama onları tersten terennüm edilmiş alt-yapılar-üst-yapılar ilişkisi içinde de kavrayamayız.

Ne olursa olsun bana hep aynı şeyi söyle. İlk gün de söylemediğini bugün de söyleme. Söyleme, hep aynı şeyi söyle.

www.extramucadele.com

Akşamsefası

**Hayatta kalmak için organlarını
satmak zorunda kalanlar,
sistemin “öteki”leştirdiği
varlıkları ile zaten yoktular...**

Canlı Hakları
PANTER EMEL

Organ-ize işler

Otobüs beklediğimiz duraklarda, metro istasyonlarında, vapur iskelelerinde silik bir fotoğrafın altında yer alan “**kayp**” yazısından ibaret ilanları görmek artık çok olağan karşılanıyor. İlanlarla aranan insanların çoğunun zihinsel ya da bedensel engelli olması da en az ilanların kendisi kadar alışıldık bir durum.

Depremden sonra ortadan kayboluveren insanların, kaybolan sokak çocuklarının, özürlülerin akıbeti kolay dillendirilmese de tuhaf bir biçimde herkes için malumdur: **"Organ Mafyası"**, kayıp vücutların ölüm bileti.

Arazi, otopark, uyuşturucu mafyası derken, vahamet derecesi giderek yükselen mafyalaşma giri-

şimleri sonunda organlarımıza da el atmış oldu. Organ mafyası gittikçe yaygınlaşarak tüm dünyayı saran bir ticaret ağına dönüştü. Bugün artık, organ satışları internet siteleri üzerinden yapılıyor.

Organ arayanlarla, organlarını satmak isteyenleri araçlara ulaştıran bu siteler, o hep çok uzaklarda yaşandığına inanarak kendimizi rahatlattığımız hikâyelerin aslında ne kadar da yakınımızda, yanı başımızda yaşandığını kanıtlıyor.

Hastanelerin önün-
de organ satışına aracı-
lık yapan insanlar türedi.
Her yıl biraz daha büyü-
yen bir pazar hâline ge-
len organ ticaretini, bugün İsrailliler
kontrol ettiği ve aracılık işle-
rinin İstanbul üzerinden döndüğü
biliniyor. İstanbul'a iş bulmak için
gelen göçmen işçilerden birkaç
yüz dolar karşılığı satın alınan or-
ganlar pazarın başlıca kaynakları.

Morgda gözleri oyulan cesetler, evinin önünden kaçırılan ço-

Mezbahaların Uğur'u

Rekamlarda araştırmacı gazeteci Uğur Dündar'ı izliyor musunuz? Giymiş beyaz önlükleri, takmış başına bonneyi, tavuk mezbahasında... Ama sanki lunaparkta; bir neşe, bir coşku...

Anlatıyor da anlatıyor, dolaşıyor da dolaşıyor. Binlerce tavuk hijyenik şartlarda KESİLİP PARÇALANIYORMUŞ. Bunları güvenilir firmalardan gönül rahatlığı ile alabilirmişiz (biz bu filmi daha önce, marka sucuk ve peynirler için de görmüştük). Mezbahada Uğur Dündar gülücükler dağıtarak dolaşıp anlatıyor, arka planda ise, kafaları koparılmış binlerce tavuk yürüyen bant üzerinde parçalanıyor. Uğur Dündar'ın keyfine diyecek yok.

Bu nasıl bir hâletiruhiyedir, bir mezbahanın içinde binlerce canlının nasıl da hijyenik kesilip parçalandığını gülererek anlatabilmek.

Belki de hiç anlayamadığım normallik budur. Ama bunun normal kabul edildiği bir anlayışı çok düşündürücü bulurum.

% 100 güvenli
Uğur Dündar
diyor ki:
“Bu tavukları
güvenle
yiyebilirsiniz”

Erlaubte werden sie für jede Seite kostenlos
über diese Website zu bestellen. Die
Kaufpreise sind in der Tabelle angegeben.
Die Kaufpreise sind in der Tabelle angegeben.
Die Kaufpreise sind in der Tabelle angegeben.
Die Kaufpreise sind in der Tabelle angegeben.

Unter dem Vorwande, die von dem Kaiserlichen Hofe
denkmalen zu geben, ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸

Akşamsefası

cuklar, kaybolan kimsesiz insanlar, yetiştirme yurtlarından, akıl hastanelerinden kaybolanlar... Onların yoksulluklarıyla semiren zenginlerin, çürüyen bedenlerine taze kan, hayatlarının kalanına yama olan öksüz çocuklar. Yaşadıklarından kimsenin haberdar olmadığı, zaten gözden çıkarılmışların beden parçaları pazarda satılıyor.

Herkesin olanlardan haberdar olduğu bu kirli pazarda, ara sıra duyarlılık hezeyanına kapılan birileri çıkıp, "Alenen organ satışı yapılıyor, yazık bu gençlere" diyerek kendini rahatlatıyor.

Hastalanınca tedavi olamayıp ölüme terk edilecek insanlar, kendi vücutlarından parçalar satmaya başlayınca, "tıp dünyası" sorumluluğa davet ediliveriyor.

Hayatta kalmak için organlarını satmak zorunda kalanlar, sistemin "öteki"leştirdiği varlıkları ile zaten yoktular.

Görev Aşkı

Edirne'den bir kadın telefonla aradı. Polis, sokaklarda at arabasıyla hurda toplayan birilerinin atlarını vurmuş. Atın biri ölmüş, diğeri ise yaralıymış. Edirne'de yerel gazetelerden birinde çalışan kadına, bana olayı özetle yazıp fakslayın dedim ve telefonunu aldım. Aceleyle valiliği ve emniyeti aradım, olayın içyüzü çok farklıydı.

Hurdacılık yapanlar üniversite bahçesinden hurda parçalar çalmış, polis peşlerine düşüp ateş edince iki kişiyi ayaklarından vurmuş, bu arada at da vurulup ölmüş. Yetkililer olayın içyüzünü anlatıp, ne kadar haklı olduklarını vurguladılar.

Bakar mısınız, birileri hurda çalmış, devleti zarar etmekten kurtarmaya çalışan şanlı polisimiz de iki insanı ayağından vuruyor, bir atı da öldürüyor. Böylece devletin hurdaları kurtarılıyor.

Halkı soyup soğana çeviren banka hortumcularını senelerce fark edemeyen devlet, at arabalı hurdacıların ensesine anında çöker ve vurur. Bu başarıya, görev aşkına hangi ebatta bir plaket uygun düşer bilmiyorum ama, şeklini önermeye hazırım.^h

Çalışkan Amelie'ler

• Nükleer bir terlikle o bölgedeki tüm haşerat yok edilebilir mi!

• Kim bilir şu anda bıyık altından gülen kaç kadının epilasyona ihtiyacı vardır!

• Şu anda kaç eşek, sudan dönerek birilerinin dayağını sona erdirmiştir!

• Bütün ölen ünlülerin aslında ölmeyip gizli bir yerde yaşadığına inanıyoruz da, Nasrettin Hoca'nın kazanının doğurduğuna niye inanmıyoz ki!

• Şu güne kadar mesela; hiçbir bulmacada Mısır'da bir tanrı: "Amon", boru sesi: "Toootiit-tirriitoootiili" çıkmış mıdır!

• Kaç kişinin arabasını satma nedeni; "Allah bana, yürü ya kulum dedi..."dir ki!

• Acaba kaç Budist hacı adayı, kasap taşlamıştır!

• Bugün kaç ressama yanlışlıkla heykel sanatı ilham

perisi gelmiştir!

• Kim bilir kaç kişi, su içtikçe soyunan kadınlı bardaktan zezem içerek günaha girmiştir!

• Kumarda kaybedip, aşkta yedek talihli olmak nasıl bir duygu sayın okur!

• Bir saat önce fiyonklu makarna yiyip de fiyonkları şu anda midesinde çözölen var mıdır!

• Bugün kaçak elektriklerle mevlüt dinleyerek günaha giren kaç kişi var acaba!

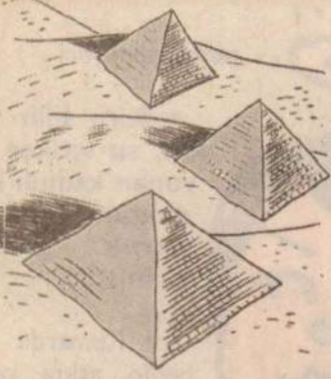
• Yemediği goller, kalecileri öbür dünyada peşinden kovalar mı ki!

• Denizden haç çıkarma gibi, inek atıp çıkarmaya çalışırken boğulan Budist var mıdır hiç!

• Kim bilir kaç öğrenci yarın köfte harçlarını protesto edecektir okul yemekhanesinde!

• Kaç Türk'ün evdeki hesabı çarşıya uymamaktadır şu an, New York saatiyle! ^h

AYŞE ÜLKER SAYGAN SOLMAZ
FATİH SOLMAZ

Yine, yeniden yaşamak için
yapılan piramitler...

..orani değişse de, bir çeşit
piramitlerin altında yaşı-
yoruz biz de..

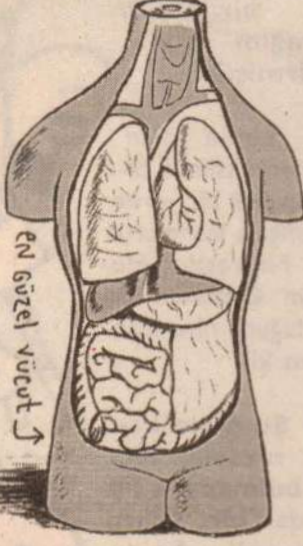

aslında şimdi de firavunlar
şehre piramitler yapılmasını
emrediyor. öldükten sonra
bile krallar gibi -adları-
yaşayacak.

ENN
mükemmel
troid.
bezi

en
güzel
dölak
en
estetik
barsak

en güzel vücut

EN GÜZEL Mitokondri

EN KRAL Ribozom

EN şaane hücreler,
EN estetik DNA dizilimi...
hepsi bende!

üzümün çekirdeğinin ilacı,
armudun sapının hâpi: hepsi
en mükemmel baeişiklik
sistemi için!..

Ölümsüzlük istiyoruz!

En olma merakı değil mi insana bunu
yaptırana; en güzel, en zeki, en zengin..

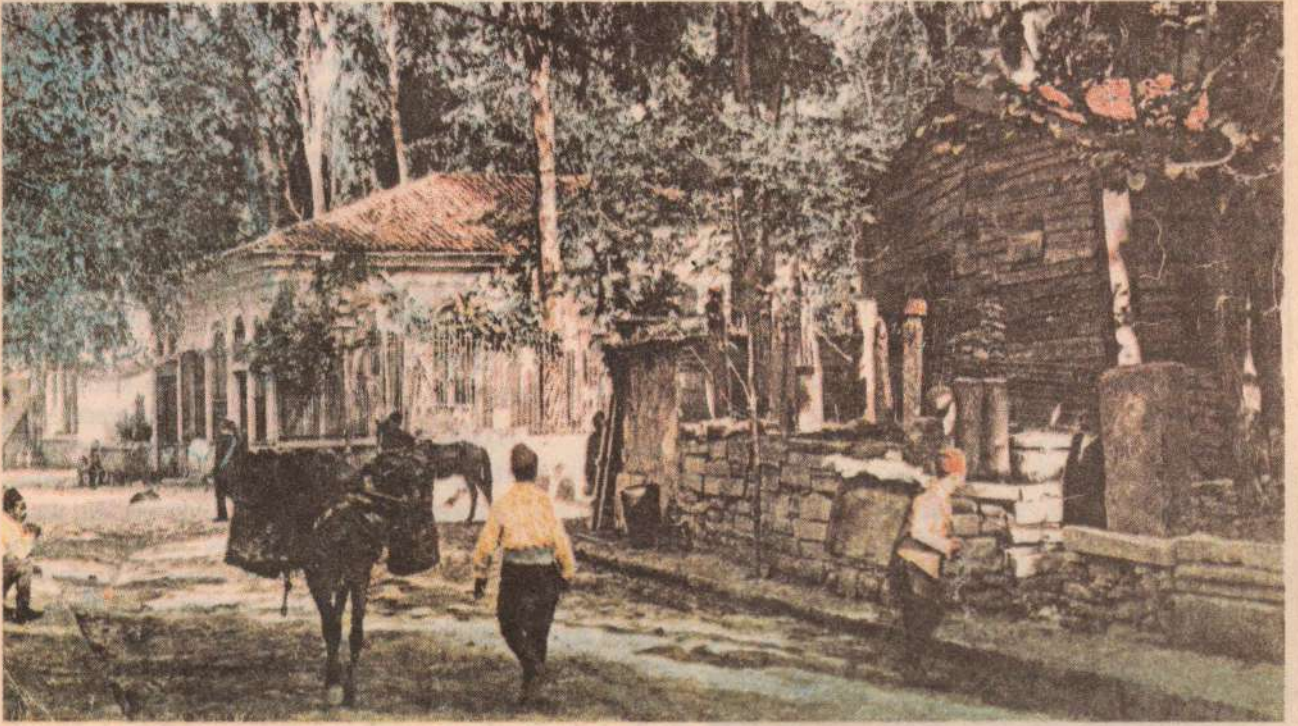
Dünya daha yavaş
dönüyor artık
üstündeki ağırlıktan..

tekrar sigaraya
başlayabilirsin..

hiçbir yaşam isteği ve hayat
enerjisi; kalmamış go'lık
bir ihtiyaç gördüğünde..

İnsan ister istemez merak ediyor, adını gizleyen, gûya soyadı "Sıfır" olan ve parantez içinde kendi kendini 'Büyük Türk Casusu' ilan eden esrarengiz biri, İstiklâl Savaşı'nda rol almış bir kadın "ajan"dan söz ediyor, üstelik bu kadın bir siyahî!

Lütfiye Hanım ve M. Sıfır (Büyük Türk Casusu)

ÜMIT BAYAZOĞLU

Vaktiyle çıkmış, gelmiş geçmiş ve en nihayet tarihe karışmış "İnci" adında bir dergi vardı. Bunun 22 Mart 1952 tarihli 9. sayısından düşmüş, yarım asırdan fazla orada burada sürtmüş "iki yaprak" duruyor şimdi önümde: Bir yazı var ve yanı sıra gayet beceriksizce çizilmiş bir zenci kadın resmi.

Yazının başlığı; **Kurtuluş Mücadelesinin Unutulan Kahramanlarından Lütfiye Akalınlı.** Ve altında çok tuhaf bir imza: **"Yazan M. Sıfır (Büyük Türk Casusu)"**

Faziletten söz ederken, onun "simsiyah" biri olduğunu hatırlatıyor Büyük Türk Casusu M.Sıfır.

İnsan ister istemez merak ediyor, adını gizleyen, gûya soyadı "Sıfır" olan ve parantez içinde kendi kendini 'Büyük Türk Casusu' ilan eden esrarengiz biri, İstiklâl Savaşı'nda rol almış bir kadın "ajan"dan söz ediyor, üstelik bu kadın bir siyahî! Evet biliyoruz, Kurtuluş Savaşı'na kadınlar da katıldı; hemşire olarak, sonra yiyecek, giyecek temin ederek ve hatta Nene Hatun gibi silaha sarılarak. Ancak Teşkilat-ı Mahsusa hafiyesi olarak, bildiğimiz kadarıyla Lütfiye Akalınlı bir ilk.

Geçen ay sizlere Teşkilat-ı Mahsusa'dan **Yenibahçeli Şükrü Bey**'in serencâmını anlatırken kısaca bahsetmiştik: Malûmunuz, ilk Büyük Savaş'ın sonlarında Osmanlı İmparatorluğu can çekişirken İstanbul da işgal edilmişti. Bu aşamada Teşkilat-ı Mahsusa da bir direniş hareketi başlatmıştı. Sonradan adı Kuvvayi Milliye olacak ve milli orduya dönüşecek bu tarihi girişimin planı kısaca şuydu: "İstanbul nasıl olsa elden gitti, bari Anadolu'yu kurtaralım." Direniş hem İstanbul'da, hem Anadolu'da olacaktı. Kara Vasıf ile Kara Kemal'in liderliğini yaptığı ve bu yüzden "Karakol" diye anılan örgüt İstanbul'dan sorumluydu. Karakol Cemiyeti'nin başlıca görevi, Ana-

dolu direnişine para, asker, silah temin etmek ve bunları lazım gelen yerlere kazasız belasız nakletmekti. Lütfiye Hanım işte bu örgütün üyesiydi.

"Ulu Tanrının görünüşte simsiyah, fakat hakikatte her bakımdan ak ve çok pak yarattığı bu faziletli bayan..." diye giriyor söze **Büyük Türk Casusu** ve Lütfiye Hanım'ı okurlara bu satırlarla takdim ediyor. Faziletten söz ederken, nedense aslında onun "simsiyah" biri olduğunu hatırlatıyor. Sanki siyahî birinin "faziletli" olması sıradışı bir şeymiş gibi, sanki fazilet yalnız beyazlara özgü de, Lütfiye Hanım'ın şahsında bir tesadüfmiş gibi şaşıracak.

O kara günlerde, Beyoğlu'nda

Pera Palas Otelı civarında, o zamanlar taksilerin durak mahalli olan küçük meydana nazır dükkanlarından birinde ütücülük, kolacılık, çamaşırcılık yaparmış Lütfiye Hanım. "**Mısır Kolahanesi**" adını taşıyan dükkanı, temizliğin, hele beyaz önlük ve kendisi de tizliğin, sanki eşsiz bir sembolüymüş (*Büyük Türk Casusu* yine "beyaz"a vurgu yapıyor). Daima yüzü güler, tatlı tatlı söyler, bütün müşterileri de onu gerçekten çok sevmiş. Aynı meydanda iki zenci daha iş tutarmış. Bunlardan Habeş kökenli **Ayşe Zehra kalfa**, Asmalı-

mensup olup, İngilizlerden aldıkları gazla ve vahim bir yanılıyla hayal âleminde uçanları kastediyor), Lütfiye Hanım'ı çekirdekten yetiştirme bir kozmopolit tanır ve kendilerine candan bağlı dili sıkı bir sırdaş sayarlarmış".

Daima yüzü güler, tatlı tatlı söyler, bütün müşterileri onu gerçekten sevmiş.

"Halbuki Lütfiye hiç de bu gibilerin sandığı ve tanıdığı tipte bir insan değildi. Onun herkes tarafından kolay kolay fark edilemeyecek gizli bir hüviyeti, pek kıymetli bir meziyeti, imrenilecek bir seciyesi vardı.

Ruhuna nüfuz edebilenler, mefkûresini keşfedebilenler, onu kapalı kadife kutular içinde gizlenen pırlantalara benzetirlerdi ki, hakikaten öyleydi".

"Bayan Lütfiye, o kara günlerde milliyetçi görünen ve fakat hakikatte menfaat peşinde gezen düzencilerden değildi. O tam mânâsıyla yılmaz ve yorulmaz bir istiklal fedaisi, yaman ve o nispette kurnaz ve afacan bir devrim savaşıydı. Mütareke ve işgal devresindeki hayatı son derecede meraklı ve o nispette heyecanlı maceralarla dolu olan bu bayan, zenci olmasına rağmen, Türk ırkına mensubiyetini iddia ve bununla gerçekten iftihar ederdi".

İşte **Büyük Türk Casusu M. Sıfır Bey** tam da bu noktada bir gerçeğe teğet geçiyordu. Lütfiye Hanım anlı şanlı **Siyahi Dayı Mesut**'un âşığıydı. Hatta aralarını **Ayşe Zehra kalfa** yapmıştı. Bu iki kadın gözünün içine bakardı **Dayı Mesut**'un. Onun işmar ettiği masalara yanaşırdı mesela **Ayşe Zehra**, laf toplarmış meyhanelerden. Lütfiye ise **Mısır Kolahanesi**'ne gelen, çamaşır-gömlek bırakan "ecnebilere" konuştururmuş bülbül gibi. Pera Palas o zaman "casus kaynıyor" derler ya aynen öyle.

Gün gelmiş çatmış, Kocaeli ve havalisinde faaliyete geçen eski **Teşkilat-ı Mahsusa**, yeni Kuvayı Milli teşkilatı reisi **Yenibahçeli Şükrü Bey**'den Siyahi Dayı Mesut'a çok gizli bir emir gelmiş. Alelacele Pendik'te bir çiftlikte buluşmaları lazımmış. **Dayı Me-**

Naci Kalmukçu
1896-54

Akşamsefası

sut iki kadınla buluşup vedalaşırken, Ayşe Zehra kalfa, sanki evinin direği göçmüş gibi öyle kala kalmış. Lütfiye ise Dayı Mesut'un yakasına yapışmış: **"Anca beraber kanca beraber!"** Böylece Lütfiye Hanım, Anadolu'ya silah ve cephaneye kaçırılan, kara günlerin ak yüzlü simaları arasında parlayan siyah bir yıldız olmuş, gizli savaşımlar arasına karışmış.

O günden sonra, **Lütfiye'yi, Davutpaşa kışlası önündeki çayırda dilenci kıyafetiyle görüyoruz:** Tunus, Cezayir, Senegal kökenli Fransız askerleri arasında dileniyor. Birkaç hafta sonra da bağ yollarında, mezarlık aralarında dilencilik suretiyle tanıştığı o askerlerden bazılarıyla başbaşa vererek ve göz yaşları dökerek görüştüğünü görüyoruz.

"Bir gün işittik ki, Lütfiye; Tunuslu başçavuş Mah-mudmergani, Cezayirli çavuş **Ahmedül Kattan** ve onbaşı **Osman Ebulkabuz** ile her birinin birkaç arkadaşını elde etmeyi başarmış. Bu iyi yürekli ve asil Müslümanlar, işgalciler tarafından toplanıp Davutpaşa kışlasındaki depolarda saklanan silah ve cephanenin alınıp taşınmasına göz yummuşlar!"

Lütfiye bu başarısıyla teşkilatın en gözde fedailerini arasına karışmış. Bundan cesaret alan Dayı Mesut'la sevgilisi daha büyük ma-

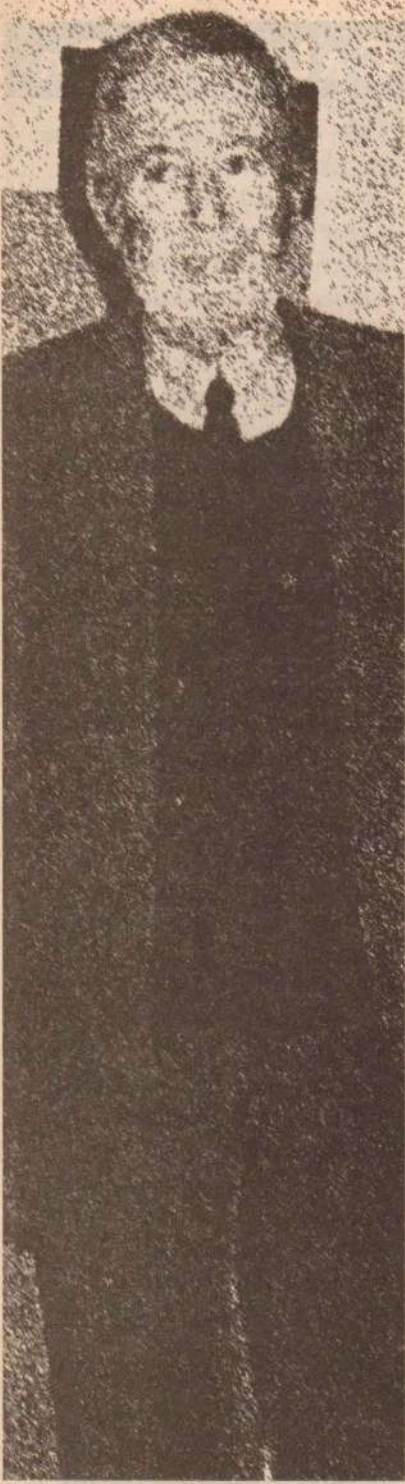
ceralara atılmışlar, işi büyütüp resmen ajanlığa başlamışlar: **"Lütfiye bu defa da işgalcilerin askeri ve siyasi dairelerinden ve bilhassa istihbarat servislerinden haber aşırın, Anadolu'ya havadis uçuran fedailer arasına katıldı. Dayı Mesut bir gölge gibi peşindeydi. Bayan Lütfiye yalnız yabancı istihbarat servislerini aldatıp atlatmak ve bu arada birbirinden kıymetli haberler toplamakla yetinmeyip, Padişah, Şehzade ve Sultan saraylarındaki harem ağalarının da ustaca ağızlarını yoklamak ve havadis koparmak yolunu da kolayca bulmuş ve bu vadiye de sinsi bir faaliyetle koyulmuştu. Fakat bu faaliyetlerinin heyecanlı zevkleri, onu tatmin etmiyordu".**

Doğru söylüyor **Büyük Türk Casusu;** o Dayı Mesut'la Anadolu'ya geçip omuz omuza savaşın içinde olmak istiyordu. Mesut da razıydı, biraz Yenibahçeli yamuk yapıyordu. Ona rağmen gideceklerdi, olmadı kaçacaklardı. Fakat **Dayı Mesut** o sıralar Tuzla civarında **Kefolonyalı Niko** çetesiyle girdiği çarpışmada hayatını kaybetti. Bunu işiten Lütfiye'nin bütün heyecanı tavsadı. Film kopmuştu. O da taşı tarağı toplayıp Hint kökenli bir İngiliz askeriyle ülkeden kaçtı. Bombay'da bu adamdan bir düzine çocuğu oldu. İşçi olarak girdiği kumaş boyacı fabrikasını sonradan satın alarak bu sektörün Hindistan kraliçesi seçildi. **h**

O günden sonra, Lütfiye'yi, Davutpaşa kışlası önündeki çayırda dilenci kıyafetiyle görüyoruz.

Çalışırken®

- Sen müzikten çok iyi anlıyorsun da, ben senin dinlediğinden bi şey anlamıyorum!
- Her banyoda bir kalıp sabun bitiririm, misler gibi kokuyorum o yüzden!
- Köy yumurtası yiyemiyosak, Köln yumurtası yiyelim!
- Mentollü tuvalet kağıdı almışsınız, kötüm yandı!
- Hava iyice porno film havası oldu, dışarıya çıkamıyoz hep evdeyiz!
- Sinsitayzırlarda anlaşıyoruz ama diptislara gelince anlaşılamıyoruz.
- Acımız büyük, vur teknoya çalsın davullar!
- Devrim, Bursa'dan kestane şekeri getirdi, hepsinden kurt çıktı!
- Trakya Küfür Cemiyeti'ni kurduk, hayırlı uğurlu olsun!
- Eser'i kuruyemiş almaya gönderdik, leblebi tarlası alıp gelmiş!
- Mevlüt abi tashihleri dürüm-cüde et klavye ile yapmış!
- Yusufçuk G.te G... isimli bir eser yazmayı düşünüyorum. İçinde aşk, ihtiras, ihanet her şey olacak!
- Seyit Ali bi çıkırdı, altımıza s.çtık!
- Burası Tırtlar Vadisi, buradan çıkış var!
- Uzun göstereyim diye, dikine çizgili don giyiyorum!
- Sibiry'a gidelim, orası çok hijyenikmiş, kar tüm mikropları öldürüyormuş!
- Gülünce dişlerinin içi gülüyor!
- Gogılda baktım; India, pornoda bizden daha ilerideymiş!
- Size Şofben'den senfoni çalayım mı, doğal gazlı piyonaynan!
- James Bond kocan olsa sırtını çiğner misin!
- Babam rüyasında kendisini Barbar Conan sanıyor!
- Olm, kötüm yılan girmiş çıkaracak leylek arıyorum!

'Emil Galip;
insanlığa
gönderilmiş
bir mektuptur'

.....
CEMAL SÜREYA

Akşamsefası

Sevgili dostlarım, şimdi söyleyeceklerim benim kendi düşüncelerim ve biraz ürkütücü. El Kaide en gizli düğümünde Amerika'nın ta kendisidir.

Sibelâlem

SIBEL TORUNOĞLU

Amerika'ya karşı tek başımayım

Geçen sene Sarp adında yarı Hristiyan bir arkadaşımın evine gittiğimde, sohbet esnasında Hristiyan ve Musevi mezarlıkları hakkında konuşma gafletinde bulundum. "Otobüsle geçerken görüyorum. Hristiyan mezarlığı, Hristiyan felsefesine uygun olarak gotik tarzda." dedim. "Musevi mezarlığında biçimler daha yuvarlak" diye ekledim. Hristiyan mezarlığının bana biraz arabesk geldiğini söyledim. S. adındaki arkadaşım bu konuda söyleyecek lafı olmayan ve beni şizofren olarak ezme-ye alışkın olan P. adındaki kadın arkadaşını sakinleştirmek için beni ti'ye alarak, "Biz müebbetiz!" dedi. P'ye neden yemek tarifleri bulmadığımı sordu. Başka bir zaman da 'şeytanın kızı' diyerek üzerime tuz serpti. Görüşmüyoruz.

Oturduğum apartmanda, en üst katta, T. hanım diye biri oturuyor. Daha alt katta Madam K., bir

altta da M. oturuyor. Bundan sekiz yıl önce eve giren çıkan belli değil diye beni şikayet etmişler. Fuhuş masasından polisler beni takip etmeye başladılar. Bir barda oturuyordum. Bir polis yanıma gelerek benimle dertleşti. Sonra ne zaman karşılaşsak "Hamdusenalar olsun Sibel hanım, sizi görmek ne güzel!" demeye başladı. Bir ara bodrum katta bir travesti kiracı vardı. Madam K. çıldırdı. Ve travestiye attırdı. Şu anda, üst katta üç genç kız kalıyor. Madam K. ve M. bir yandan onları apartmandan attırmaya çalışırken, bir yandan da beni kolluyorlar. Birileri kapıda "Sibel!" diye bağırıp "beni tanımadın mı, ben Yaşar"... Veya bilmem kim diye beni tongaya bastırmaya çalışıyorlar.

On dört senedir bu evde oturuyorum. T. hanım ve Madam K. benim fahişe olduğumu ispatlayamadılar. Sokağa çıkıyorum. Rastgele birini tutup eve getiriyorum.

Daha çok bunalım dönemlerimde yapıyorum bunu. Sevgililer Günü, daha doğrusu gecesi bir travesti seslenmiş bana. Ben duymadım. Apartman ayağa kalktı "Bu apartmana travesti giremez!" diye. İy geçinmeye çalışıyorum. Kıymet veriyorum bu insanlara. Ama çok yazık. Hristiyan, Müslüman, Batılı, Doğulu insanlar

arasında fark yok.

Geçen sene İtalyan mezarlığını gezdim. Ölümlere Fatiha okudum. Gerçi onlar Hristiyan ama dua geçeceği yere gitmiştir. Dönüş yolunda sekiz on tane vahşi köpeklerle karşılaştım. Beni parçalayacaklardı. Ama o kadar iyi niyetli ve safım ki, köpekler bunu anladılar herhalde. Kuran'da, "İslam dininden olmayan Hristiyan ve Musevi'lerle dost olma" yazıyor. Bence bu bizimle değil, doğrudan Hz. Muhammed'le ilgili bir şey. Bir iki kişiye itihafen söylenmiş olabilir. Bütün Müslüman'lara söylenmiş bir şey değil. Çünkü din ya da milliyet farklılığı, devlet sözkonusu olduğunda daha çok ortaya çıkıyor. Halkın dost olmasında bir sakınca yok bence.

Bana bir Hristiyan kuruluşundan her gün öğle yemeği veriyorlar. Benim gibi otuz kırk Müslüman daha yemek alıyor oradan. Benim dinim bana, seninki sana. Ve şunu da ekleyeyim, din değiştirmek çok yanlıştır. Ne Hristiyan

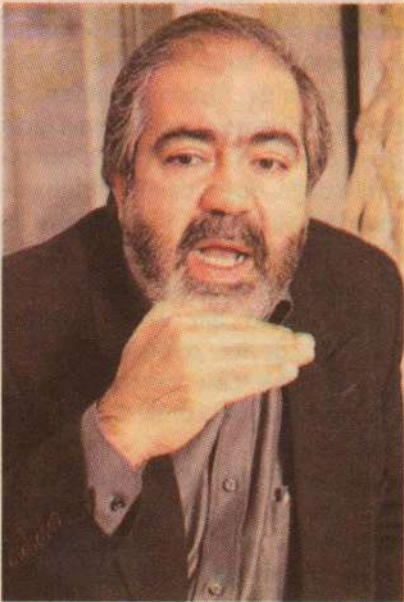

Müslüman olsun, ne Müslüman Hristiyan. Hepsi Allah'ın dinidir. Bu iyi, bu kötü demek olmaz.

Konudan konuya atlıyorsun diyeceksiniz. Sonunu bağlayacağım inşallah.

Geçen gün televizyonda Mehmet Altan'ı izledim. Türkiye'nin ordu nedeniyle daha çok "güvenlik", "şüphe", "bekçilik" kavramlarıyla meşgul olduğunu, ordunun varlığının tarım toplumunu, geri dönüşümlü olarak tarım toplumunun da askeri beslediği şeklinde bir şeyler söyledi. Türkiye'de bir burjuva sınıfı olmadığını, kapitalizmin gelmesinin Türkiye için kötü olduğunu, ancak kapitalizmin yerleşmesiyle insan hakları, özgürlük, eşitlik gibi kavramların yerleşeceğini söyledi. Yabancı sermayenin adalet, hukuk, insan hakları gibi konularda zayıf olduğumuz için korktuğunu ve gelmediğini söyledi.

Sevgili dostlarım, şimdi söyleyeceklerim benim kendi düşüncelerim ve biraz ürkütücü. El Kaide en gizli düğümünde Amerika'nın ta kendisidir. Amerika, karşı gibi gözükmesine rağmen dünya konjonktüründe İslamiyet'i gizli gizli desteklemektedir. Nasıl bir planları olduğunu bilemem ama mesele petrol değil. Hatta füze yakıtı denilen bor madeni de değil. Bunlar otuz sene öncesinin mantığıdır.

Mesele, nasıl bir şey olduğunu biz bilmiyoruz ama sanayi sonrası toplum ve globalleşmedir. Daha eski yazılarımda, bundan yüz sene evvel bile günümüzün şartlarının bilindiğini yazmıştım. Amerika sanırım daha o zaman Kürdistan'ı bizden almış. Ya da biz vermişiz. O yüzden Doğu'ya hiçbir yatırım yapılmadı. Y yapmak isteyenler engellendi. Öldürüldü. Sevgili Kürt kardeşler, oyuna gelirsiniz. Ama biliyorum çaresizsiniz. Biz de çaresiziz. Ben tek başımayım

Amerika'ya karşı. Benim gönlüm Kurtuluş Savaşı'nda memleket aşkıyla sarhoş şehit Kürt kardeşlerimi harcamaya razı değil. Yeni yeni aklımız başımıza geliyor. Ne yapalım. Bu konuda çok yalnızız. Neredeyse yalnızca ben ve siz varınız. Bunu devlet boyutuna nasıl getiririz bilemem. Neymiş efendim, Atatürk Kürt'lere özerklik vereceğim diye söz vermiş. Bu yüzden millet gidip şehit olmuş. Yok ya! Bunlara inanmayın. Sizin elinizden şehitlerinizin imanını bile almaya çalışıyorlar.

Arkadaşlardan kimi, kapitalizmin gelmesinin yine birkaç kişiye yarayacağını söylüyorlar.

Başka bir alternatifimiz yok. Dünyaya böyle bir yer. Ve eğer biz bir an önce kendimize gelmezsek, dünya üzerinde bir lokma bir hırka yaşayan bir millet olarak marjinal kalacağız. Ve yok olacağız.

Canım arkadaşlarım, yolsuzluklar konusunda şunu söyleyeceğim. Devlet, Sabancı ve Koç'u yarattığı gibi, globalleşme ve şir-

Albrecht Dürer

ket devletlerin kurulması gerçeğine uyum sağlayabilmek için dünya çapında Türk zenginler yaratmaya çalışıyor. Çünkü ulus devletlerin yok olmasıyla karşı karşıyayız. Ve öyle bir zamana gidiyoruz ki ahlaki olması pek mümkün değil. Tutunacak hiçbir şeyimiz yok. Ve yüce yaratıcı daha asırlar öncesinden

getirdiği dinlerle bize bunu söylemiş. Gerçi Allah, Peygamber demek ayıp kaçıyor bu günlerde. Beni malülen emekli etmek için yine heyete çıkaracaklar. Deli olmadığımı ispat edip miras haklarımı kullanabilmek için, doktorlara söyleyecek

birkaç markayı aklımda tutmaya çalışıyorum (Lumberjack, Nike...? Hatırla, Musaf, Jondur). Böyle bir marka yok diyemezler. Hatırlayamazsam uydururum. Ben kazandım. Ömrümde bu kadar şakacı bir Allah görmedim. Doktorlarla isim şehir oynar gibi öyle bir artist, öyle bir bitki yok. "Sen uydurdun muhabbeti" yapacağız. [h]

Ben kazandım. Ömrümde bu kadar şakacı bir Allah görmedim.

Devletimize diyorum ki, acaba bu Köy Enstitüleri'ni açma zamanı geldi de geçiyor mu!

Akşamsefası

artist vatandaş

Kızıl

Mars Çimeni

NEDİR YANI??
NOLUYORUZ
BÖYLE..

Bir sen,

bir ben, bir de

Geyşa

ARTİS misin kızım sen ? ?

GAYRET KUŞAĞININ ÇOCUKLARIYIZ
BİZ, HANI ŞU GELİNLERİN BELİNE
TAKILAN, GENETİK OLARAK BU GAYRET DENEN
ŞEY GEÇİYO BELKİ BİZE AİLEDEN, AMA KUŞAK
YOK ORTADA HANI ŞU KIRMIZI KURDALEDEN
OLAN. BAŞLANGIÇTA KIRMIZI GELİYOR
KAFAMIZIN KİNE SONRA BİR

EŞ TARAFINDAN KURDALE GETİRİLİ-
TOR KÜÇÜK ALTIN HALKALARA
BAĞLI OLAN, ARDINDAN GELİN OLUYORUZ

YANI BURAYA KADAR GAYRETLERİN
EN SÜPERİNİ GÖSTERİYORUZ FAKAT
KUŞAĞIMIZ GEREĞİ GAYRET BU NOKTADA
NİHAyetleniyor BURDAN SONRA SEN BEN
VE GEYŞA ÜÇ KİŞİ OLARAK DENAM EDİYORUZ
YOLA,

ŞANSLIYSAK İSİS, OSİRİS HORUS
GİBİ TAKILIYORUZ UÇUMUZ BİR ARADA
HANI KAMİL OLAN..

aNCAK TALİHSİZSEK, GEYŞA
MATADORA, SEN MATADORUN
KILICINA, BENDE BOĞAYA DÖNÜŞÜYÜRÜM
HANI ŞU ARENADA GÜREŞİ YAPILAN....:))

İdeal Geyşa Paketimiz,
çok agu gugugu bidi bidi...

esinbek@hotmail.com

Bursa 4. Kitap Fuarı

TÜRKİYE FUAR YAPIMCILARI DERNEĞİ

BURSA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
Katkılarıyla

www.bursakitapfuari.com

4 - 12 Mart 2006

Bursa

Tüyap Bursa Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi

Yalova Yolu 4. km (Buttim Yanı), Bursa

"Bursa'nın Gücü"

Merkez Ofis/Fuar Alanı:
Tüyap Bursa Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi,
Yalova Yolu 4 km
(Buttim Yanı), 16250 Bursa

Tel:
(0-224) 211 50 81-89 (Pbx)
Faks:
(0-224) 211 22 16
(0-224) 211 27 22

İnternet:
www.tuyap.com.tr

E-posta:
tuyapbu sa@tu ap.com.tr

TÜYAP TÜM FUARCILIK YAPIM A.Ş.

Merkez Ofis/Fuar Alanı:
Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi
E5 Karayolu, Gürpınar Kavşağı
Beşikdüzü, Beşikdüzü
34522 İstanbul Türkiye

Tel:
(0-212) 886 68 43 (70 Hat)
Faks:
(0-212) 886 68 98 - 886 67 15
İnternet:
www.tuyap.com.tr

E-posta:
Fuar Alanı/Beylikdüzü
fairarsa@tuyap.com.tr
İletişim
iletisim@tuyap.com.tr

Tandem, Halkla İlişkiler
tanitim@tuyap.com.tr
Yurtdışı Fuarlar
tuyapoverseas@tuyap.com.tr

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN BİRİNCİ FÜKÜSÜNE GÖRE BURSA BİRLİĞİ (TODB) İZİNİ İLE DÜZENLENMEKTEDİR.

Bursa 4. Kitap Fuarı 2006 Etkinlik Programı

4 MART 2006 CUMARTESİ

A SALONU

Saat: 14:00 - 15:30
Söyleşi: "Penguen Dergisi Yazar ve Çizerleri Okurları ile Buluşuyor"
Düzenleyen: Penguen Dergisi

Saat: 16:15 - 17:15
Söyleşi: "Şiir Çizgi-Şiir Nokta."
Konuşmacı: İsmet Özel
Düzenleyen: Şule Yayınları

Saat: 17:30 - 18:30
Söyleşi: "Günümüz Meselelerine Tarih Işığında Çözümler"
Konuşmacı: Yavuz Bahadıroğlu
Düzenleyen: Nesil Yayınları

B SALONU

Saat: 14:00 - 15:00
Söyleşi: "Yaşadığını Yazmak"
Yöneten: Nedim Gürsel
Konuşmacılar: Hakan Günday
Tuna Kiremitçi
Hamdi Koç
Düzenleyen: Doğan Kitap

Saat: 15:15 - 16:15
Söyleşi: "Açıkoturumlar Çağı"
Konuşmacı: Erendiz Atasü
Düzenleyen: Epsilon Yayınları

5 MART 2006 PAZAR

A SALONU

Saat: 11:15 - 12:15
Söyleşi: "Oyun ve Oyuncak"
Konuşmacı: Nilay Dereovalı
Düzenleyen: BURPA

Saat: 12:30 - 13:30
Söyleşi: "Gençliğin Kitap Dünyası"
Konuşmacı: İslam Yaşar
Düzenleyen: Yeni Asya Neşriyat

Saat: 14:00 - 15:00
"Okur ve Yazar Buluşmaları"
Söyleşi: "Okumak ve Yazmak"
Konuşmacı: İnci Aral
Düzenleyen: TUYAP

Saat: 15:15 - 16:15
Söyleşi: "Edebiyatta Erotizm"
Konuşmacılar: Deniz Kavukçuoğlu
Faruk Şüyük
Düzenleyen: Dünya Kitap

Saat: 16:30 - 17:30
Söyleşi: "Şu Çılgın Türkler"
Konuşmacı: Turgut Özakman
Düzenleyen: Bıçık Yayınevi

B SALONU

Saat: 14:00 - 15:00
Söyleşi: "Türler Arası Yolculuk"
Yöneten: Turhan Günay
Konuşmacılar: Onur Caymazlı
Karin Karakaşlı
Sema Kaygusuz
Sibel Türker
Düzenleyen: Doğan Kitap

Saat: 15:15 - 16:15
"Okur ve Yazar Buluşmaları"
Söyleşi: "Okur Ne Bekler? Yazar Ne İster?"
Konuşmacı: Oya Baydar
Düzenleyen: TUYAP

Saat: 17:15 - 18:15
Söyleşi: "O'nun Adı Mustafa Kemal"
Konuşmacı: Nuri Kurtcebe
Düzenleyen: Cumhuriyet Kitap Kulübü

6 MART 2006 PAZARTESİ

A SALONU

Saat: 13:00 - 14:00
Okuma Saati: "Dostum Çino"
Konuşmacı: Didem Balçın
Düzenleyen: Çınar Yayınları

Saat: 16:00 - 17:00
Panel: "Okuma ve Dinleme Kültürü"
Yöneten: Şaban Akbaba
Konuşmacılar: Rahmi Kumaş
Tacim Çiçek
Hakan Akdoğan
Fehmi Enginalp
Düzenleyen: Edebiyatçılar Derneği

Saat: 17:30 - 18:30
Söyleşi: "Türkiye'de Politik Kurgu Akımı"
Konuşmacı: Burak Turna
Düzenleyen: Timaş Yayınları

7 MART 2006 SALI

B SALONU

Saat: 14:00 - 15:00
Söyleşi: "Uzayın Özellikleri ve Evrenin Yaratılışı"
Konuşmacı: Taşkın Tuna
Düzenleyen: Şule Yayınları

Saat: 17:30 - 18:30
Şiir- Müzik Dinleti
Yöneten: Şaban Akbaba
Katılımcılar: Halide Yıldırım
Nuri Demirci
Hüsam Kurt
Hilmi Haşal
Özlem T. Dertsiz
Serdar Ünver
Mehmet Kıyat
Düzenleyen: Edebiyatçılar Derneği

8 MART 2006 ÇARŞAMBA

A SALONU

Saat: 13:30 - 15:00
Söyleşi: "Televizyon Dizilerinin Dili"
Yöneten: Sevgi Özel
Konuşmacılar: Deniz Kavukçuoğlu
Tarık Papuçcuoğlu
Mavisel Yener
Düzenleyen: Dil Derneği

Saat: 16:00 - 17:00
"Okur ve Yazar Buluşmaları"
Söyleşi: "Kadın Sorununun Neresindeyiz?"
Konuşmacı: Serper Tanilli
Düzenleyen: TUYAP

Saat: 17:15 - 18:15
Söyleşi: "Bursa'nın Utak Tefek Taşları"
Konuşmacı: Müslim Çelik
Düzenleyen: Adam Yayıncılık

Saat: 18:30 - 19:30
Dia Gösterimi- Söyleşi: "Gelincik Üstünde Kar Taneleri"
Konuşmacı: Yelda Baler
Düzenleyen: Sirt Çantam Dergisi

B SALONU

Saat: 14:45 - 16:00
Söyleşi: "Rüyacı" (Uygulamalı)
Konuşmacı: Nevzat Erkmen
Düzenleyen: Söz Yayın

Saat: 16:30 - 17:30
Söyleşi: "Esmâ ve Dua"
Konuşmacı: Senal Demirci
Düzenleyen: Timaş Yayınları

Saat: 17:45 - 18:45
Söyleşi: "Kadınlar ve Kadınlarımız"
Konuşmacı: Hanri Benazus
Düzenleyen: Gema Gelişim

9 MART 2006 PERŞEMBE

B SALONU

Saat: 12:30 - 13:30
Söyleşi: "Globalleşen Dünyada Sevgi ve Hoşgörü'nün Yeri"
Konuşmacı: Hanri Benazus
Düzenleyen: Gema Gelişim Yayınları

Saat: 14:00 - 15:00
"Okur ve Yazar Buluşmaları"
Söyleşi: "Yazı Serüvenim"
Konuşmacı: İpek Ongun
Düzenleyen: TUYAP

Saat: 15:30 - 16:30
Söyleşi: "Ergenlik Dönemi"
Konuşmacı: Ayten Durmuş
Düzenleyen: Nesil Yayınları

Saat: 17:00 - 18:00
Şiir- Dinleti: Nihat Behram
Düzenleyen: Bilim Sanat Galerisi

Saat: 18:15 - 19:15
Söyleşi: "Kültür Politikaları ve Yerelleşme Perspektifi"
Konuşmacı: Vecdi Sayar
Düzenleyen: Uluslararası P.E.N Kulüpleri Federasyonu Türkiye Merkezi

10 MART 2006 CUMA

A SALONU

Saat: 11:15 - 12:15
Okuma Saati: "Dünyamızın İlk Şafağı"
Konuşmacı: Bilgin Adalı
Düzenleyen: Can Çocuk

Saat: 14:00 - 15:00
Söyleşi: "Kilit Ülke Türkiye"
Konuşmacı: Türkeli Minibaş
Düzenleyen: Cumhuriyet Kitap Kulübü

Saat: 15:30 - 16:30
Söyleşi: "Derinliğine Kimse Sevgili Olamadı"
Konuşmacı: Cezmi Ersöz
Düzenleyen: Leman Dergisi

Saat: 17:00 - 18:00
Söyleşi: "Tanrı- İnsan"
Konuşmacı: Adil Ali Atalay
Düzenleyen: Can Yayınları

B SALONU

Saat: 12:00 - 13:00
Söyleşi: "Çocuk ve Şiir"
Konuşmacılar: Aytül Akal
Mavisel Yener
Selahattin Dildüzdüğün
Düzenleyen: Uçanbalık Yayınları

Saat: 13:15 - 14:15
Söyleşi: "Çocuğumuza Okuma Alışkanlığını Nasıl Kazandırabilirsiniz?"
Konuşmacılar: Recep Nas
Şermin Kü ahoglu
Düzenleyen: Ezgi Kitabevi

Saat: 14:30 - 15:30
Söyleşi: "Yaratıcı ile Barışık Yaşamak"
Konuşmacı: Süleyman Kösmene
Düzenleyen: Yeni Asya Neşriyat

Saat: 16:00 - 17:00
Söyleşi: "Çocuk Kitapları ve Çocuk Tiyatrosu"
Konuşmacı: Ulku Ayvaz
Düzenleyen: Cem Yayınevi

Saat: 17:15 - 18:15
Söyleşi: "Osmanlı'yı Kuran Şehir"
Konuşmacı: Mustafa Armağan
Düzenleyen: Timaş Yayınları

Saat: 18:30 - 19:30
Panel: "Kadın Sorunu: Kökeni, Tarihi Süreci, Çözümü"
Yöneten: Gülstan Çelik
Konuşmacılar: Ayça Alpel Okur
Asiye Ağıröl
Halil Ağıröl
Düzenleyen: Derleniş yayınları

11 MART 2006 CUMARTESİ

A SALONU

Saat: 13:15 - 14:15
Söyleşi: "İran: Bölgedeki Mayın"
Konuşmacı: Mustafa Balbay
Düzenleyen: Cumhuriyet Kitap Kulübü

Saat: 14:30 - 16:00
Söyleşi: "Gerçek Edebiyatı Çağrı"
Yöneten: Oğuz Hızlaç
Konuşmacılar: Selim İleri
Mario Levi
Hasan Ali Toptaş
Düzenleyen: Oğuz Kitap

Saat: 16:15 - 17:15
Şiir- Dinleti
Konuşmacı: Nevzat Çelik
Düzenleyen: Epsilon Yayınları

Saat: 17:30 - 19:00
Panel: "Aleviliğin Tarihi"
Konuşmacılar: Erdoğan Çınar
Süleyman Oyaroglu
Düzenleyen: Chiviyazıları Yayınları

B SALONU

Saat: 12:00 - 13:00
Söyleşi: "Dilimde Topy Bitti"
Konuşmacı: Sevgi Özel
Düzenleyen: Çınar Yayınları

Saat: 13:15 - 14:15
"Eroinle Dans" Kitabı Üzerine Söyleşi
Konuşmacı: Canan Tan
Düzenleyen: Altın Kitaplar Yayınevi

Saat: 14:30 - 15:30
Okur ve Yazar Buluşmaları
"Doğan Cüceloğlu ile Söyleşi"
Konuşmacı: Doğan Cüceloğlu
Düzenleyen: TUYAP

Saat: 15:45 - 17:00
Söyleşi: "Sosyal Demokrasi İktidar Olabilecek mi?"
Konuşmacılar: Oral Çalışlar
Yahya Şimşek
Mehmet Tüm
Düzenleyen: SODEV

Saat: 17:15 - 18:45
Panel: "Sermayenin Kuşatmasında Sendikacılık"
Yöneten: Sırrı Öztürk
Konuşmacılar: Mehmet Eymen
Nihat Varol
Ayşe Yurtlu Yeter
Sırrı Öztürk

Düzenleyen: Sorun Yayınları Kolektifi

C SALONU

Saat: 13:00 - 14:00
Söyleşi: "Türkiye'de Yazar Olmak"
Konuşmacı: Çan Dündar
Düzenleyen: Imge Kitabevi

Saat: 17:30 - 18:30
Söyleşi: "Edebiyatımı Geri İstiyorum"
Konuşmacılar: Demirtaş Ceyhun
Yüksel Pazarkaya
Düzenleyen: TUYAP

Saat: 18:45 - 19:45
Söyleşi: "Anne- Baba ve Başarılı Çocuk"
Konuşmacı: Fatma Çıldem Gökçen
Düzenleyen: BURPA

12 MART 2006 PAZAR

A SALONU

Saat: 12:00 - 13:00
Panel: "Yazar ve Coğrafyası"
Yöneten: Ramis Dara
Konuşmacılar: Mehmet Karasu
Güven Pamukçu
Muharrem Erbey
M. Demirel Babacanoglu
Şaban Akbaba
Zehra Çam
Düzenleyen: Edebiyatçılar Derneği

Saat: 13:15 - 14:15
Söyleşi: "Madem Gyle Pollyanna"
Konuşmacı: Aysim Altay
Düzenleyen: Çınar Yayınları

Saat: 14:30 - 15:30
"Okur ve Yazar Buluşmaları"
Söyleşi: "Kadınlar Hakkında Değişirecekler"
Konuşmacı: Meltem Arıkan
Düzenleyen: TUYAP

Saat: 16:00 - 17:00
Söyleşi: "Büyük Ölüler Meydanı Romanı ve İttihat ve Terakki Dönemi"
Konuşmacı: Veysel Dikmen
Düzenleyen: Cem Yayınevi

Saat: 17:30 - 18:30
Belgesel Film Gösterimi: "iz Süzerken..."
Uğur Mumcu
Düzenleyen: Uğur Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Vakfı

B SALONU

Saat: 13:45 - 14:45
"Okur ve Yazar Buluşmaları"
Söyleşi: "Kadınlar Hakkında Değişirecekler"
Konuşmacı: Ecâ Temelkuran
Düzenleyen: TUYAP

Saat: 15:00 - 16:00
Söyleşi: "Tarih Bilinci ve Demokrasi"
Konuşmacı: Erdoğan Aydın
Düzenleyen: Cumhuriyet Kitap Kulübü

Saat: 16:30 - 17:30
Söyleşi: "Riike'nin İlk Şiirleri"
Konuşmacı: Yüksel Pazarkaya
Düzenleyen: TUYAP

bir tek sigara içenlerin mi hayatları tehlikede cemiyetimizde?

çek bi fırtan cemal

sanki çok sağlıklı bir hayat yaşıyoruz cemiyet olarak.

bayağı eksik var bu uyarılarda. en başta paralara da konmalıydı bir yazı.

televizyona da lazım bi tane.

ulaşım araçları da unutulmuş.

içki şişelerine torpil yapmışlar.

bi de gasteler var. öf bu kadar yeter sanırım, ateş var mıydı?

**Muz, nasıl kadınlar açısından
şekil, yoğunluk ve sertlik
derecesi itibariyle en erotik
meyveyse, kavun da biçim ve
kıvam olarak erkeklere
hitap eden yegâne meyvedir.**

İç Dikiş

ALTAY ÖKTEM

altayoktem@yahoo.com

Sevdiğim bazı kavunlar

Sevmenin değil, sevişmenin erdem olduğunu bilenlere zaten sözüm yok. Sevişmekten ürkenler, yeni bir vücutla temas ettiklerinde kendilerini kirlenmiş, kirletilmiş hissedenler ise direktten dönmüş top gibi yaşarlar. Talihsizlik, topun ağlarla buluşmamasından kaynaklanmıyor. Bazen, topun auta çıkması bile şanstır. Duruma göre değişir bu; oyuna göre!

Asıl katlanılmaz olansa, atılan şutun ne kaleye ne de dışarı gitmesi, direğe çarpıp tekrar sahaya dönmesidir. Oyun değil, kördüğündür bu. Çelişkinin ağababasıdır. Ne gol olur ne aut... Top hep sahadadır ama kimseye bir faydası yoktur maçın. Çünkü sonuç yoktur. Hiçbir şey yoktur daha doğrusu. Boşuna koşmuşundur doksan dakika. Top hep sahada kalmıştır ama ne fayda!

Karpuzu ye bostanını sorma / Thomas Dumas

**Özgürlük,
özgürlük adı
altında sunulan
şablona uyma
değil, şablonları
yırtma
sanatıdır.**

Konuyu kavuna bağlamanın zor olduğunu düşünenler yanılıyor. Daha ilk cümleden itibaren o erotik yaz meyvesinden, kavundan söz ediyorum zaten. Topu doksan dakika sahada tutup da bir tek gol, ne golü ya, bir tek aut bile göremeyenler, insana saç baş yolduran bu maça imza atanlar bile, en azından ergenlik dönemlerinde, en azından bir kez olsun bakmışlardır kavunun tadına!

Muz, nasıl kadınlar açısından şekil, yoğunluk ve sertlik derecesi itibariyle en erotik meyveyse, kavun da biçim ve kıvam olarak erkeklere hitap eden yegâne meyvedir.

Kavun karpuzdan üstündür. Hatta bir kavun bin karpuzla bedeldir desek yeridir. Kabuğunda yuvarlak bir delik açılan karpuz sarkıntılık etmek, hiç de akıllıca değildir. Karpuz o siyah, sert çekirdekleri nedeniyle her an büyük bir felakete yol açabilir. Karpuz, sıradan bir meyve değil, fünüyesi çekilmiş bir el bombasıdır artık. Abartmıyorum. Çünkü o delikten içeri ittirilen organın, mayın gibi döşenmiş siyah çekirdeklerden birine denk gelmesi an meselesidir. Çekirdeğin kesmesi muhtemel olan organ, vücudun en çok kanlanan ve kanaması en zor durdurulan dokularından birine sahiptir. Kavun diye tutturmanın, var yani bir nedeni.

Muz ise, kabuğu soyulmadığı müddetçe tehlikesizdir. Girdiği gibi çıkar. Niteliği ya da niceliği de-

ğişmez. Olsa olsa kokusu değişir biraz, o da kötü bir şey değil ben- ce! Ama kabuğu soyulmuş muz, vajina akıntısıyla birleştiğinde iyice yumuşar, dağılır. Girdiği gibi çıkmaz yani. Daha doğrusu hiç çıkmaz. Bir kısmı parmak marifetiyle parça parça çıkartılabilir, o kadar. Kalan kalır içerde.

Faaliyetin merkezinde herhangi bir meyve olmadığından, hafifçe şişirilmiş balona abanmaktan ya da klitoris üzerine tazyikli, ılık su tutmaktan söz etmiyorum bile. İster meyve olsun ister balon, ister su... konu dönüp dolaşıp aynı noktaya; haz ve hız kontrolü noktasına geliyor. Bana "İktidar nedir?" diye sorsalar, az ve öz konusurum, "İktidar, hazzı ve hızı kontrol etme mekanizmasıdır" derim, susarım. Her insanın yeryüzünde bir duruşu, düşünme, hareket etme ve durma hızı, bir de haz alma - verme potansiyeli vardır. Hayat, bir çeşit haz çeşitlemesidir. İktidar ise aile, okul, askerlik, evlilik, din, kamusal alan, özel sektör gibi bin bir çeşit kurum (ya da is... aynı şey ikisi de, ikisi de siyah!) oluşturup hızımızı ve hazzımızı kontrol altına alır. O yüzden muz da severim, kavunu da. Sivil meyvelerdir bunlar. Girme ve girilme yetenekleri olan asil meyvelerdir. İtaatsiz meyvelerdir.

Özgürlük, özgürlük adı altında sunulan şablona uyma değil, şablonları yırtma sanatıdır. Sanattır tabii, bal gibi de sanattır. Ve özgürlük insanın kendinde, ilk olarak da kendi bedeninde başlar. Devlete hesap verme ihtiyacı duymadan kendi bedenini istediği gibi kulla-

nan insan, özgürlük yolunda ilk adımı atmış demektir. Kavun ya da muz, fark etmez; bu asil mücadeledeki araçtır sadece. Ama heykeli dikilecek kadar önemli meyvelerdir.

Attığı her şutu direktten dönenler ise muşmula severler daha çok. Olmadı hurma yerler. Muşmula pürüzlü kalabalığı, yani halkı temsil eden yegâne meyvedir. Hurma ise devletin resmi yiyeceğidir. Her ikisi de özel amaçlar için kullanılamaz. Vücudu ve zihni özgürleştirecek niteliğe sahip olmadıklarından, kelimenin tam anlamıyla değersiz meyvelerdir. Ha, belki vitamin düzeyleri yüksektir, bilemiyorum. Umurumda değil zaten. Beni ilgilendiren, besleyici olup olmadıkları değil, "belirlenen" işlevleri dışında bir işe yarayıp yaramadıklarıdır.

Amacının dışına taşan her şey iyidir!

Annem annem / Thomas Dumas

Hasretinden Palahniuk'lar Eskittim

Bazı kitaplar ün hususunda yazarını sollar. Bazı yazarlarsa kitaplarını geride bırakırlar. Kime sorarsan, "Ünlü bir yazar" diye cevap verir, ama öldürsen bir tek kitabının adını hatırlamaz. İyi de, ne yazmış bu adam? Kitaplarla yazarlar arasında böyle ters bir ilişki, acayip bir durum da söz konusu işte...

Mesela Dövüş Kulübü'nün ünü, Chuck Palahniuk'u aşmıştır.

Çoğu kişi duymuştur Dövüş Kulübü'nü. Okumasalar da filmini seyretmişlerdir en azından. Filmini de seyretmedilerse eğer, bir yerlerden kulaklarına çalınmıştır. Yani tanidik bir kulüptür bu. Ama sıra

Palahniuk'a gelince "O da kim ya?" demekten kendimizi alamayız. "Vallahi, ömrümde duymadım o ismi..."

Gerçi sen duydun da ne oldu diyeceksiniz! Yeraltını yerüstüne çıkartan, yeryüzünün altını üstüne getiren sayısız yazardan biri işte. Bir kısmı da sahiden altlarda kalıyor, kimsenin ruhu bile duymadan şaheserler yaratıp bu dünyadan göçüyorlar. Göçmüyorlar da, dünyayı göçertiyorlar aslında. Kimse fark etmiyor!

Bizim Thomas Dumas da aynı kaderi paylaşanlardan biri. Dünyayı göçertmek için değil, sadece canı istediği için çektiği o ilginç fotoğraflara birçoğumuz aşinayız aslında. Sağda solda, orada burada en azından birkaçını görmüşüzdür, gözümüze çarpmıştır illa ki. Ama o fotoğrafları çeken Thomas Dumas'ın adı, hiç kimsenin hafızasında yer alacak kadar dolaşmamıştır piyasada. Fetiş fotoğrafçılığında çıkış açtığını, çalışmalarında obje kullanmayıp, vücudun belli kısımlarını objeye dönüştürdüğünü, Bodyfeth denen akımın öncüsü olduğunu pek kimse bilmez aslında. Fotoğraflarının içeriğini anlamayıp "porno" muamelesi yapan-

lar bile vardır muhakkak.

Konuyu döndürüp dolaştırıp Palahniuk'tan Dumas'a, Dövüş Kulübü'nden bodyfeth akımına getirmemin bir nedeni var. Muhtelif nedenlerden dolayı parlayan, cıllanan, ortalığa saçılan yapıtlar, sanatçının şansı değil, talihsizliğidir bir bakıma. Hepimizin bildiği gibi tabiatla bir denge vardır. Pis bir şeydir bu denge. Mesela aynı adamın sekiz tane başyapıtı olması dengesizliğe neden olur, bozulur bütün dengeler! Altüst olur. Yani Tıkanma'nın, Gösteri Peygamberi'nin zirveye çıkamamasının nedeni, Dövüş Kulübü'nden daha zayıf yapıtlar olması değil, Palahniuk'un kontenjanının dolmasıdır.

O yüzden Palahniuk'un diğer kitaplarını kulüplü olanından daha çok seviyorum. Dumas'ın da piyasada pek görülmeyen, belki de fazla beğenilmeyen, görenlerin de muhtemelen "ne var yani, bunu ben de çekerim," dediği fotoğrafları daha çok heyecanlandırıyor beni.

1939 yılında Polonya'dan İsveç'e göç eden Dumas ailesinin, pek itibarlı bir aile olmadığını, yerleştikleri bölgelerde pek sevilmediklerini, dışlandıklarını biliyoruz. En azından Thomas Dumas'ın özgeçmişinde böyle yazıyor! Tam da, kazık mı attılar insanlara, niye karşılıklarına aldılar konu komşuyu diye düşünürken, o yılların ahlaki yapıyla hiç de örtüşmeyen tuhaf bir koku yayılıyor ortaya. Thomas Dumas'la ilgili kronolojik çalışmalarda söz edilen, ama ortalığa hiç çıkartılmayan esrarengiz bir fotoğraf, Dumas ailesinin neden sevilmediği, dışlandığı konusunda bir ipucu veriyor bize. Fotoğraf meraklısı bu haylaz çocuk daha dokuz yaşındayken annesini soymuş ve abanmış makinenin deklanşörüne. Şu ana dek hiçbir yerde yayınlanmayan, yalnızca Thomas Dumas'ın özel arşivinde yer alan bu fotoğraf, dünyada ilk kez yayınlanıyor, Hayvan okurlarının karşısında görücüye çıkıyor bir bakıma... İşte Thomas Dumas ve 1941 tarihini taşıyan Annem Annem adlı fotoğrafı...

TEKİN YAYINEVİ

TEKİN YAYIN DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
Ankara Cad. Konak Han No. 43 Cağaloğlu - İST.
Tel: (0212) 527 69 69 - 512 59 84 Fax: (0212) 511 11 22
www.tekinyayinevi.com e-mail: info@tekinyayinevi.com

YENİ KİTAP
& CD
BİRARADA

Aşkta mı gizli faşizm,
yoksa insanda mı...
Seven niye terkedilir...
Saf kalmak mucize midir...
Sevgi neden kimi geceler
zalim bir cinselliğe kurban edilir...

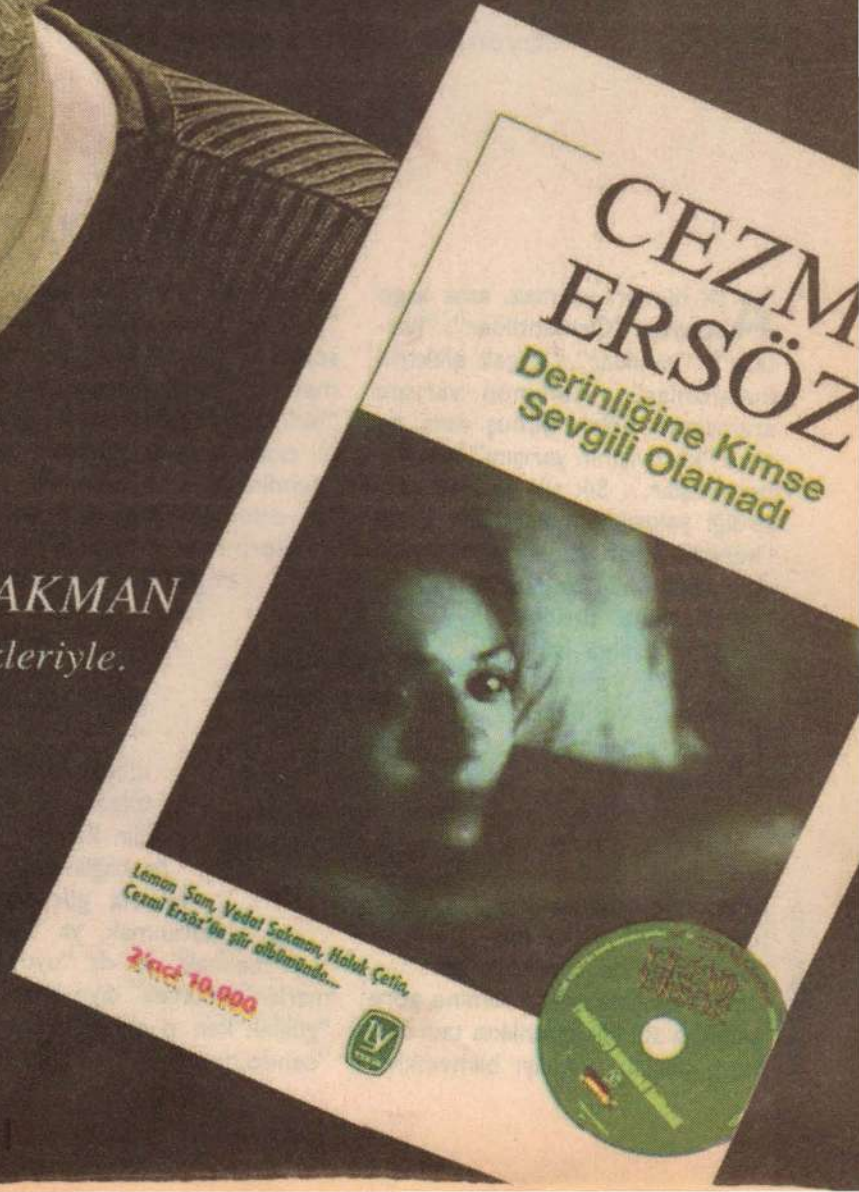
CEZMİ ERSÖZ 'ün
kendi sesinden şiirleri
LEMAN SAM, VEDAT SAKMAN
ve **HALUK ÇETİN**'in müzikleriyle.

4 Mart Cumartesi Günü
Saat 15:00 - 17:00 Arası (PTT Karşısı)
KADIKÖY SEYHAN MÜZİK
Tel: 0 216 414 12 53 - 414 73 64

18 Mart Cumartesi Günü
Saat 15:00 - 17:00 Arası
BAKIRKÖY BEYAZ ADAM KİTAPEVİ'nde
Tel : 0212 543 90 00

Söyleşi ve İmza yapılacaktır.

Akşamsefası

Lovers' Bowl / Josefine Aguilas

Galiba ünlü argo kalıbın dediği gibi,
“sevenler s.kilir, s.kenler sevilir” uygun bir deyimdir.

Aşk aşağıda

FİLİZ BİNGÖLÇE

Aşk bunları yazmaz, ama argo yazıyor. “Ormantikler”, “has-talar”, “yanıklar”, “kaçak elektrik kullananlar”... Ruhunun yarısını aramaktan helak olmuş ama ne çare “kerevizinin yarısını” bile bulamamışlar... Sık sık gözüne kestirdiği yakışıklının karşısına geçip “kendini ihbar etme” sevdasında olanlar... Defalarca “keriz aşkına” tutulup, sonuçta “salya sü-mük” evin yolunu tutanlar... Ve bir de “patlıcanı fırında” unutanlar.

“Kalbi yediren-ler”, “vere vere ve-rem olduk” lafını dil-lerinden düşürmezler. Kimine göre “hıyar ero-tizmi” peşinde oldukları için buna müstehaklardır, kimine göre “alayının adı bir karanlıkta tadı bir” deyip baştan savmayı bilmedikleri

için her sonuca katlanmaya. Oysa “yüreğe dokuz düğüm attırmak”, sonra da “lay lay loma çıkmak” zor mesele! “Eşeğe çiftetelli oynatan”, “birinci dereceden yanık” gömleği-ni cıvıldak tene giydiren, bir de “kendini imha”ya sevk eden “tribal bir enfeksiyon”dan söz ediyoruz.

“Hormonu pörtleyen”, “fili for-tingen enişten” şekline ge-

leni mi istersin, “otlaya-nı”, “zortlayanı”,

“mantar zehirlen-mesine uğrayanı”,

“cancan”ını gör-dükçe fenalara tu-

tulanı mı! Aslında fiilin kendisi “boku-na bağlanmak”, “ke-

sintisiz güç kaynağı” kullanmak, ya “aşkı do-

malmak” ya da “uyuyan da-marları uyanmak” diye anılır. Bir an

“gülülbik”ken o an bittikten sonra “bando mızıkayla üstünden geçilmi-

şe dönmek” ve de “fuzuli işgalden def-i kucak” edilip, sonuçta “vızıltı-sız”, “sapsız” öylece kalakalmak.

Sapsızlık neyse ne de, “aptal aşık”lık dünyanın her yerinde insa-nı gıdıklamadan güldüren biricik ka-rakter. Etrafta bunca “aşk kelebe-ği”, “sevgi budalası”, “tutku mikna-tısı”, “ayık bayık”, “kesişme” müp-telası, “dığdık muhabbet sevdalısı” tip olduğu sürece buna şaşmamalı! Sırf onlar için “hamama gidip kur-naya, düğüne gidip zurnaya aşık ol-mak” diye bir deyim var mesela. Bazıları “ateş alır”, “transa geçer”, sevgilisinin “ayağının suyunu içer”, “yediğim soğan olsun, sardığım ci-van olsun” nağmeleri eşliğinde, akılsızca “yaşa yatar” ya... Onlar için de “öpücüğü düğümlenmek” diye bir diğer inci bulunmakta.

“Yemişim aşkınızı!” deyip dola-nan aşk karşıtları dersiniz, ayrı te-rane. “Yakın koruma” durumlarına hiç gelemeyen, “eks sevgiliyi” tez

**Sapsızlık
neyse ne de,
“aptal aşık”lık
dünyanın her
yerinde insanı
gıdıklamadan
güldüren biricik
karakter.**

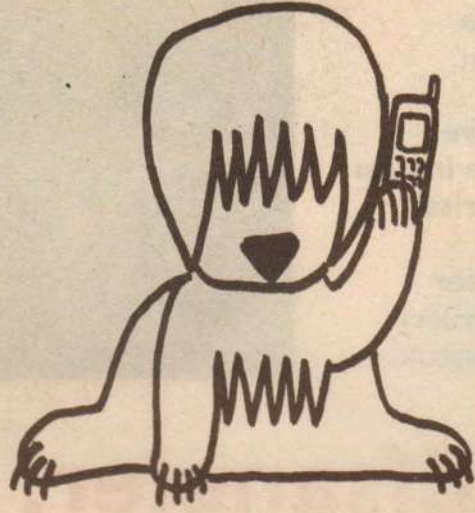
tarafından gömmek isteyen bu gibi tipler; "akşam yatarım buz gibi, sabah kalkarım kız gibi" lafını dillerinden düşürmez, burunlarından kıl aldırılmazlar. Bazen aşık olana hain hain "bir yeldi geldi geçti, senin neyini aldı kaçtı" deyip sırtıtmaları, ötekinin yüzüne karşı "bekle yarın köşesini!" sözleriyle gaddarca dalga geçmeleri yok mu! Ama aynı dalga an gelir bu ukalaları da vurur. Önce birkaç gülücükle "janjana" düşmek, "şeyiyle balık tutmuşa" dönmek, ardından da "kutu kola" halinde doğruca "sevdağlar çöplüğüne" ittirilmek olur kaderleri.

"Fotofos" bu meselenin son durağı. "Raf ömrü bitmiş", "kırık kalp iksiri içmiş" dişi için fazla lafa ne hacet! "İzmir büyüü" yapmış da tutturamamış, "ver yarini ellere, vur götünü yerlere" lafını yemiş yutmuş birini düşünün... Onu hangi umutla avutmali, yüreğindeki çarpıntıyı neyle unutturmalı... Galiba ünlü argo kalıbın dediği gibi, "sevenler s.kilir, s.kenler sevilir" uygun bir deyimdir. Bir de "insan bir sevildiğini bir de s.kildiğini unutmazmış" gibi bir şey denilebilir. Teselli laflarından "aşıklıkla sevişen eşeklikle ayrılır" sözü önerilebilir, belki de "gönül vermek şey vermeye benzemez!" deyip işi bitirmelidir.

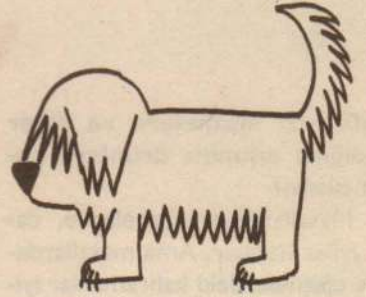
Ancak hayat aşk acısıyla geçmez, bu hikayenin sonu da katiyen böyle bitmez! Bir kere "uf oldun" diye ömrü billah "okşısız kalmak", "sapsız gezmek", "cicozsuz" vakit geçirmek akıl kârı mı ayol! Her da im aşk ile bir dahi.... "çüküprens" arayışı an meselesi! Kismete düşen "hasibenin kel horozu" imiş, ne gam! "Sinyale gitmek", "malum şahıs", "mevsim meyvesi", "jokey", "esas oğlan" peşine düşmek, "tazecik bir kalbi çitir çitir yemek" hem hareket hem bereket demektir. "Okey"miş, "sahte okey"miş, "paratoner"miş, "transfer"miş... Artık, ne çıkarsa bahtına! Şu "cehen-net" dünyada, "böcekleri ölmemiş" biri için her yeni "kimya barışıklığı", "tükürük kardeşliği", "mutedil dalgacı" esrikliği zaten eşsizdir.

Geçenlerde seksen yaşında bir teyzenin dediği gibi, "sevgilisi olmayan, iki dünyada da kimsesiz."

Rüya tabirleri Selva Bayyurt

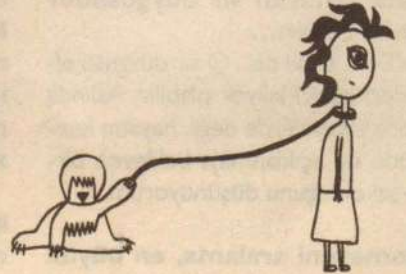
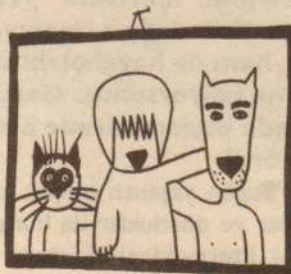

Rüyamda sevgili minnoş köpeğimi gördüm. Daha doğrusu tam olarak onu görmesem de en azından iletişim kurma şansını yakaladık. Bizim beyaz cadı biraz fazla zekidir de bu kadar mı olur kardeşim! Neyse ben rüyamda bir yerdeyim, o zaman için anlamlı olsa da şimdi düşününce tanımsız bir yer. Firili firili diye cep telefonuma mesaj geliyor. Açıyorum bakıyorum, mesaj Kiçi'den (demincek bahsettiğim köpek). 'Akşam geç kalma, bekliyorum' gibi bir şey yazmış. Yani o kadar şaşıyorum ki, anlatamam. Hemen geri cevap yazıyorum. Merak etmesin diye. Tabii beni bir düşüncedir alıyor, öncelikle telefonu olduğunu bilmiyorum ama numarası bende kayıtlı. Bu nasıl olur? Rüyamda buna şaşıyorum ama en çok fotura'yı nasıl ödüyor, onu merak ediyorum. Herhalde faturasız hat almış. Ayrıptır söylemesi bunu şimdi düşündüm.

Bu rüyanın anlamı:

Bu Kiçi adındaki köpek 2 yaşında bono gelmiş, 10 senedir de bir yere gitmemiştir. Arada anneme gitmiştir tabii, ama sonuçta uzun zamandır birlikte yaşıyoruz. Bana çok iyi bir terbiye verdi, (evdeki diğer hayvanlar gibi) her istediğini yapıyor. İşte adı geçen bu köpek ara ara rüyalarımda benimle konuşur. Ne istediğini açık açık söyler. Gerçi ben onun karizmatik bakışlarını okumayı da biliyorum ama neyse işte. Kısaca ondan her şeyi beklerim.

Almora, şarkılarında efsanelere, mitolojiye, masallara yakın duran ve senfonik rock tarzında müzik yapan bir grup.

Grubun söz ve müziklerinde imzası bulunan gitaristi ve kurucusu Soner Canözer ile yeni albümleri üzerine konuştu.

Efsaneler, masallar ve Almora

Nedir sizi efsanelere ve diğer saydığım anonim ürünlere çeken tılsım?

- Masallarda ve efsanelerde, da-
ima iyiler kazanır. Ama masallarda-
ki ve efsanelerdeki kahramanlar iyi-
ye hizmet ederken, günümüzün
sahte kahramanları -ki onları tele-
vizyonlarda ve gazetelerde her gün
görmekteyiz- kötüye hizmet edi-
yor. Almora'nın müziğindeki masal-
lara yakın duruş da, belki de yaşadığımız
çağda kötülerin kazanmasına
karşı duyulan bir tepkinin sonucudur.
Yaşamda olması gereken ile
olan arasındaki farkın Almora'yı
masallara daha çok yaklaştırdığına
inanıyorum.

Belki de oradaki hiçbir zaman açıklanamayan sır duygusudur ilginizi çeken...

- Evet, belki de... O sır duygusu efsaneleri çekici kılıyor olabilir. Aslında sadece efsanelerde değil, hayatın kendisinde de açıklanmayı bekleyen birçok sır olduğunu düşünüyorum.

Bilinmeyi aralama, en büyük sır olan ölümün nihayetindeki dünyayı da merak ediyor gibisiniz. Albüm kapağında Japon mi-

marisi var. Ve Hiroşima'yı işaret ediyor, ancak bana ayrıntıda ölüm sonrası hayal ettiğimiz cenneti de anlatıyor gibi geldi.

-Albümün kapağında vurgulanan şey, haritadan silinen bir şehirde, insanlar ve bütün bir kent ile birlikte, bütün bir geleceğin ve geçmişin, rüyaların, hayallerin, umutların ve masalların da yok olduğu. Evet, ölümün ötesindeki şeyi tüm insanlar kadar ben de merak ediyorum, özellikle de son bir buçuk yıldır daha da fazla merak etmeye başladım. Ama sanırım ölümden sonra gideceğimiz yer yüreğimizdeki cennet veya cehennem olacak. Bu sadece bir tahmin...

Şarkılarınıza baktığımızda gerçek ve gerçek olmayanlar birbirinin içerisine geçmiş. Hem Kaf dağına inanıyorsanız, hem de hayal olabileceğini ima ediyorsunuz. Gerçeklik nerede başlar, nerede biter size göre?

- Bugün yaşanan birçok şeyin - ilişkiler ve dostluklar da buna dahil olmak üzere- sanal olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla masallar, yaşadığımız bu sanal ortamdan daha gerçek ve daha erdemli bir dünya

sunuyor. Gerçeklik bana göre kalpte başlar, beyinde son bulur. Hepimizin yaşadığı bir şeydir; yüreğimizin bizi götürdüğü yeri çoğu zaman es geçeriz. Mantığımızla davranmak isteriz. Böyle davranmanın her zaman daha doğru olduğunu düşünürüz. Mutlak gerçek insanın benliğindeki, maneviyatındaki, doğasındaki gerçektir. Öğrenilmiş gerçekler ise her zaman tartışılmaya açıktır. Masallar mutlak gerçeğe daha yakındır, çünkü beynimizdeki işitme merkezi değil, kalbimize seslenir.

İlk başlarda power metal tarzında şarkılarla başladınız ve senfonik rock'a doğru evrildiniz. Büyük bir estetik var şarkılarınızda. Ancak yolunuzun Ruhi Su'ya kadar gideceğinizi düşünüyorsunuz. Ve ne hoş olur.

-Müziğin en yalını ve insan doğasına en yakını olan folk müzik ve dünya sanat müziğini bir araya getirmek gerçekten en güç işlerden biri. Ruhi Su, Modern Folk Üçlüsü, Ergüder Yoldaş gibi isimleri ustalarım olarak görüyorum. Folk müziğini yüksek bir sanatsal anlayış ve çok seslilikle bütünleştiren bu ustalarımızın bize önemli bir yol açtığını düşünüyorum.

En Harbi Özlü Sözler

En iyi mücevher benim gibi küçük olur.

Lerzan Mutlu

Kendini, müzik ve spora ve toplum kurumlarına, vakıflarına adanmış bir sanatçı modeliyim ben.

Yılmaz Morgül

Ayın En Sıkı 8'lisi

- 1- Vega - Sokaklar Tekin Değil
- 2- Hayko Cepkin - Hüzünle Karışık
- 3- Almora - The Hangman
- 4- Dorian - Porno Sezar
- 5- Yüksek Sadakat - Bir Kuş Geçer
- 6- Cem Karaca - Raptiye Rap Rap
- 7- Murat Köseoğlu - Paparazzi
- 8- Nem - Kırılana Dek Büküldüm

R a f l a r d a B u A y

Hayko Cepkin - Yarası Saklı

Tek rakibim piyanoda Richard Clayderman diyen, ama Marilyn Manson hayranı biri var karşımızda: Hayko Cepkin. Yarası Saklı adlı ilk albümünü 2005 yazında çıkaran Hayko Cepkin'i değerlendirmeye fırsatını geciktirdim. Bazı albümler mevsimsizdir, her dem tazeliğini korur. Hayko'nun albümü de böyle bir çalışma. Bu anlamda kendimi gecikmiş hissetmiyorum. Aksine zaman geçince sakin kafayla, sanki bazı şeyler daha bir yerine oturuyor.

Yarası Saklı, son yıllarda birbiri ardına çıkan albümlerden farklı bir yerde duruyor. En başta Hayko'nun içindeki acının, dramın dışavurumu bu şarkılar. Bir eserde en önemli olan şey ajite edilmemiş dram, içerdeki yaradır. Yaralanmadan, örselenmeden, darbe almadan üretemezsin. Üretirsen de

o bir proje olur. Açık verir, anlaşılır. Yarası Saklı, adından anlaşılacağı gibi o hüznün, çıkmazların, yalnızlığın sonucu. Yani samimi. Aynı zamanda karanlık, rahatsız edici, hırçın bir tarafı var bu şarkıların. -Hani Hayko boşuna beğenmiyor Marilyn Manson'ı- Yer yer şarkıları bilerek, isteyerek tekdüze yorumlaması, o karanlığı, sıkıntı hissini yansıtmaya istediğinden kaynaklanıyor. Şarkı sözlerinde de pesimist bir ifade var.

Klavyedeki ustalığı göz dolduruyor Hayko'nun. Özellikle Hüzünle Karışık adlı şarkıda, klavyesine kattığı ruh sizi başka bir yere götürüyor. Daha uzun süre o melodiyi dinleme ihtiyacı duyuyorsunuz. Hayko piyano eğitimi almış, birçok müzisyenle çalışmış. Barok müziğe duyduğu ilgi şarkılarına yansıdığı gibi, bu şarkılar, içinde bulunduğu kültürün çok sesliliğini de yansıtıyor. Arabesk motifler, türkü tadında yorumlar, kendi köklerinin yansımaları da var şarkılarında. Dışarıdan bakıldığında rock, elektronik, arabesk gibi tarzların bir karışımı gibi görünse de, bu onun ruhuna denk düşmüş. Planlanmış, tutması için önceden üzerinde oynanmış bir proje müziği değil. O nedenle sırtıtmıyor. Yolu açık olsun demeyeceğim, o yolu açmış zaten...

Dorian - Yeniden Hayata

Dorian da yeni çıkan gruplardan biri. İlk albüm için hiç fena değiller, belki gelecek vaat ediyorlar, ancak melodiler tanıdık, söyleyen yeni çıkan diğer gruplardan farklı değil. İlk dinleştirmede Ankaralı gruplardan biri mi diye düşünüyorsunuz. Belki şarkıların metal tarzında olmasıyla ilgisi var ama, ortak bir dil taşıyor son çıkan gruplar. Bu onların önünü tıkayan, aralarındaki farkı ortaya koymayı geciktiren bir durum.

Hangisi en iyi söyleyecekse, sanki o kazanacakmış gibi bir durum var ortada.

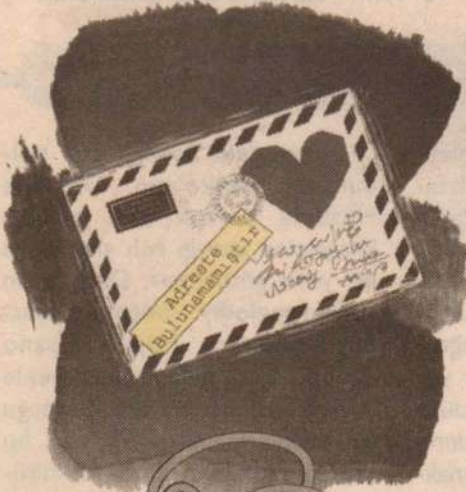
Oysa bütün bu sesleri bünyelerinde eritip kendi seslerinin arayışında olmaları gerekir. Örneğin; albümdeki Porno Sezar hem müzikal olarak, hem de söylem olarak öne çıkıyor. İşte Dorian bu diyor, bu olmalı. Gerçekten çok heyecanlandığım, solist İlkin'in sesinin renginin kıvraklığını yakaladığım bir şarkı. Rüya'dan da diğer çalışmalardan

farklı, daha doğrusu Dorian'ın kimliğini öne çıkarabilecek şarkılardan biri. Gel Gör Beni ise başarıyla kotarılmış bir 'cover' şarkı. Sanırım ikinci albümlerinde o kimliği oturtacak, oldukça iyi şeyler yapacak bir grup Dorian.

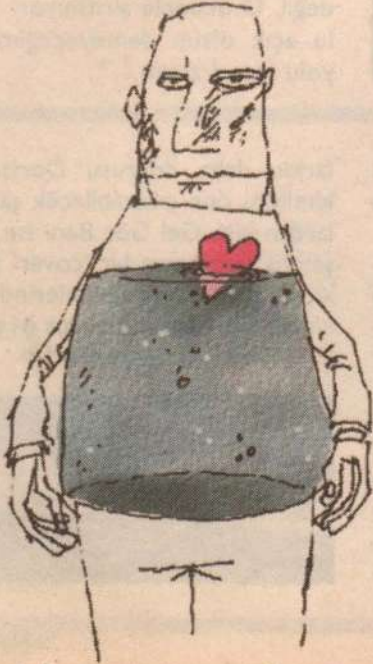
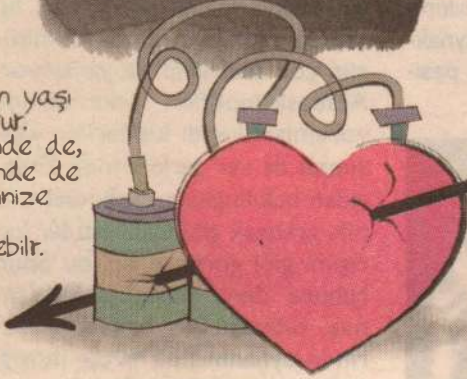

KALP

Yürek sadece bir kez
yollanan bir mektuptur.

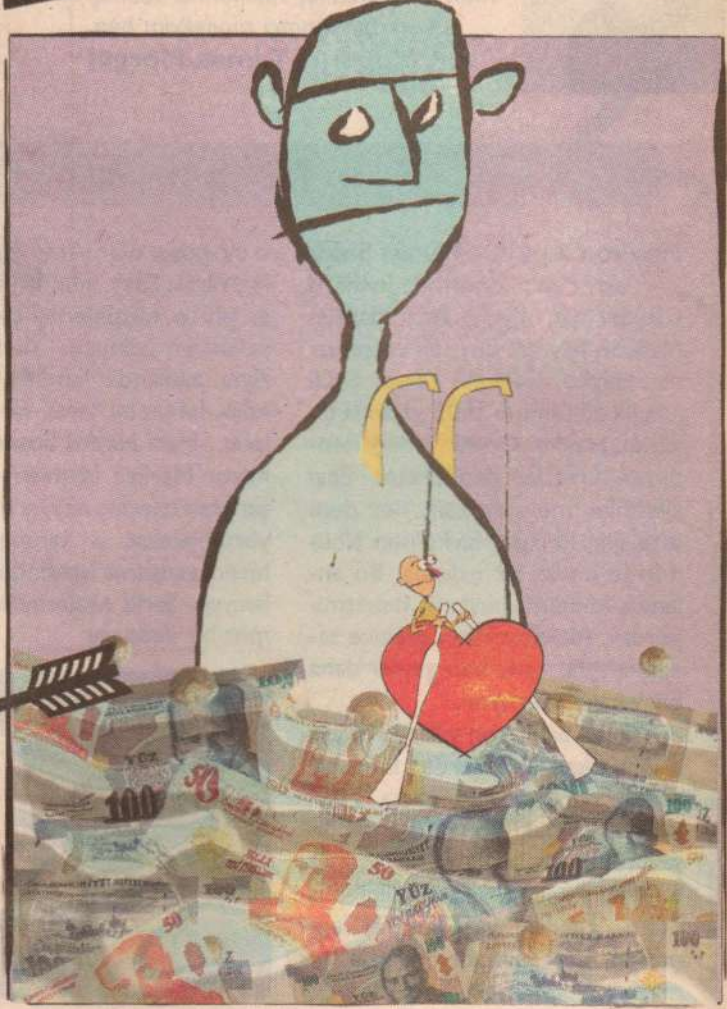

Aşkın yaşı
yoktur.
7'sinde de,
70'inde de
kalbinize
aşk
düşebilir.

Akşamsefası

Göğüs boşluğunda, iki akciğer
arasında, vücudun her yanından
gelen kanı akciğerlere ve oradan
gelen temiz kanı da vücuda
dağıtan organ, yürek.

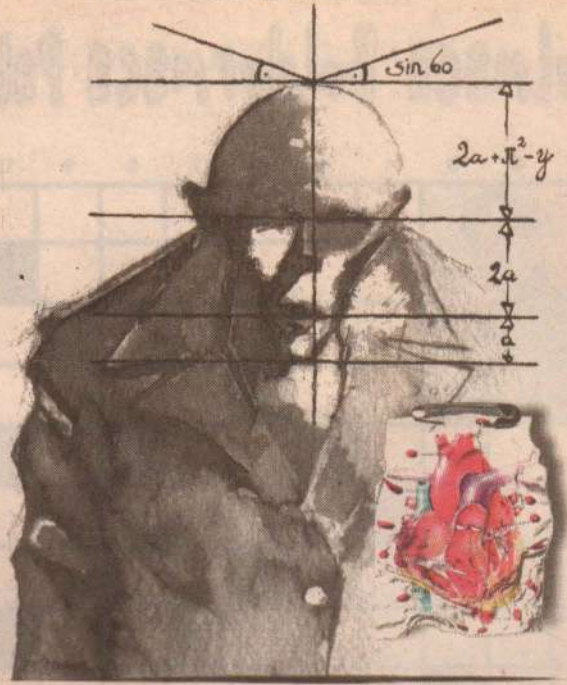
Önce yüreğimiz terketti bizi,
bu yükselen değerler denizinde...

O ilişkiden bu ilişkiye,
bozuk para gibi harcarız
kalbimizi...

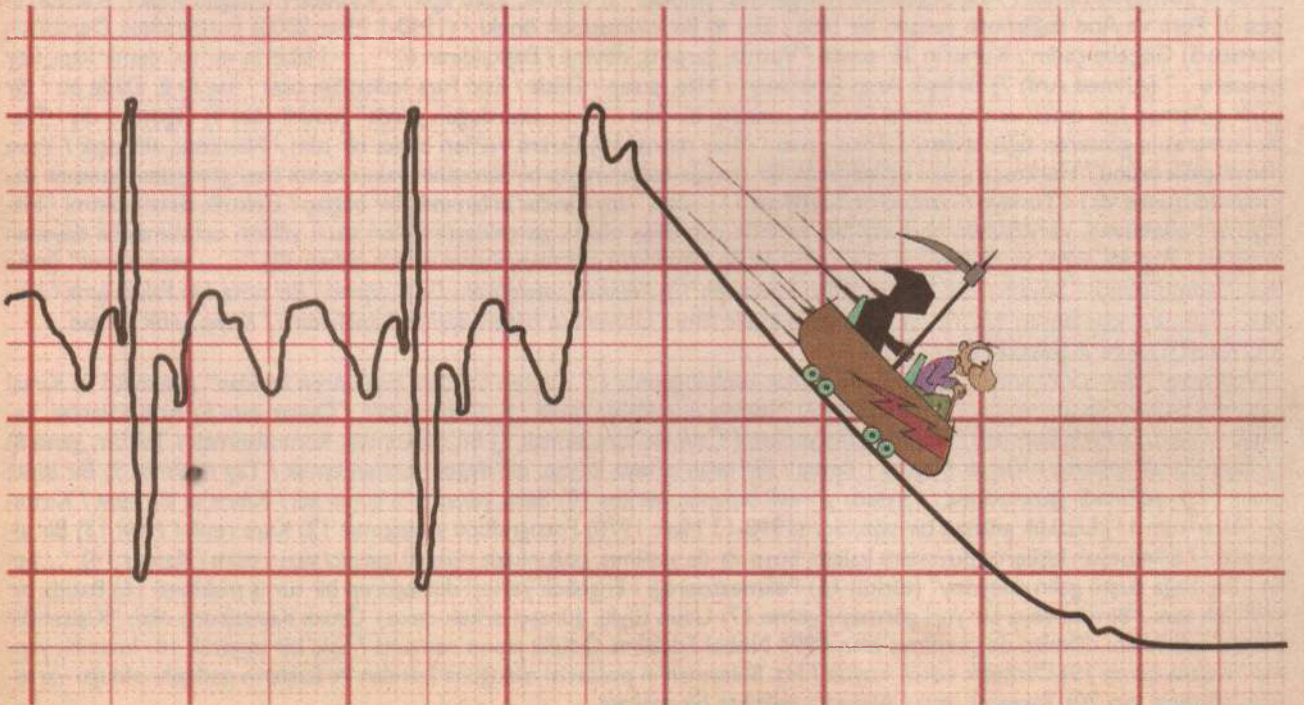
Şehir hayatı zorluklarla, sıkıntılarla dolu.
Şehir hayatı kalbin düşmanı...

Sentetik hüznler, poliüretan gözyaşları, vardiya
düzeninde sevişmeler; mutluluklarsa ücrete tabi...

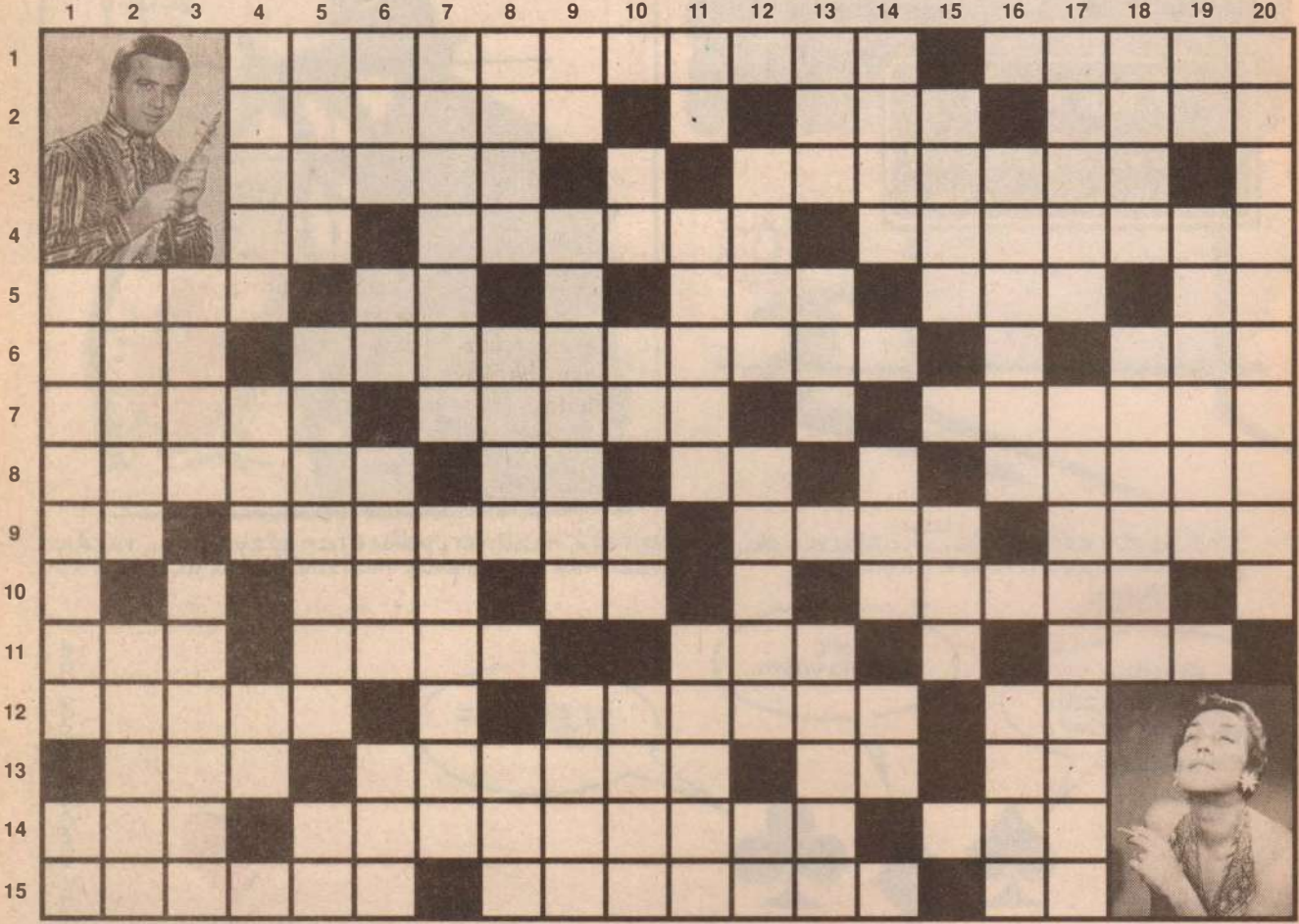
levant.gonenc@yahoo.com

Akşamsefası

Bulmaca Buldurmaca Paldır Kültür Doldurmaca

SOLDAN SAĞA

1) Sonu gelmeyen zaman / Ana çizgilerine indirgenmiş, çizimsel 2) Uyanık, gözü açık / Molibden / Düzgün sopa / Trabzon ilçesi 3) Peru ve And dağlarında yetişen bir bitki / Ece 4) Bir olumsuzluk öneki / (1940-1 Mart 2000) Fotoğraftaki Denizli'nin horozu 5) Göçebe çadırı / Kuran'ın 36. suresi / Vurma, çarpma, dövme / Başkaldıran 6) "... - Haberin var mı, demir kapı, kör pencere ..." (Ahmed Arif) 7) Birleşik Arap Emirlikleri / Hile, dolap / Dilsiz / Eski Fars halkından olan / İlaç 8) E. Dilde bu / Bir şeyin gelişmesi için emek verme / Emel Sayın'ın oynadığı bir film / ".....oturduğun yerde" (emirli söz) 9) Öğütücü diş / Trafik numarasını gösteren taşıt levhası / Anne yarısı / Mısır tanrısı 10) Esrara verilen başka bir isim / Namuslu, alnı açık / Yassı demir-çelik ürünü / Herkesçe kabul edilebilecek bir temele bağlanmayıp bir kimsenin yalnız kendi özel görüşüne, kanısına dayanan (düşünce vb.) / Türkiye Gazeteciler Sendikası 11) -den, -deye kadar anlamında bir bağlaç / Elektrik direnç birimi / Havayuvuru olaylarının, yeryüzünün herhangi bir yerinde ortaklaşa olarak gerçekleştirdikleri uzun yılların ortalamasına dayanan durumu / Argoda karısı ya da çok yakını olan bir kadın tarafından aldatılan, ihanet edilen erkek 12) ".....yazılı senet" (isme düzenlenmiş bono) / Soyadı Önal olan gazeteci / Serüven 13) Nesnel, gelişigüzel / Geri dönen / Bir nota 14) Fakat, ama / Kobalt / Kolsuz erkek fanilas 15) Yeşim Ustaoglu'nun bir filmi / Üniversite öğrencilerinin kimlik kartı / Kayıp, yitik / Titan

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1) Aşk ateşi / Bir tür otomatik tüfek 2) Bir müzik topluluğumuz / "...veren candan, çok veren maldan" (atasözü) 3) Kırsal kesimde büyük toprak zengini / Uzaklaşmak 4) Notada duraklama mola / E. Dilde dudak / Duvar ilanı 5) Arta kalanlar, kalıntılar / Avrupa Parlamentosu / Kasık 6) Ses yankısı / Çalmak, hırsızlamak 7) Büyükmek, kurumlanmak / Tekrar, gene 8) Dolaylı olarak anlatma / Küçük mağara / Beyaz / Bir ürün ortaya koyan, bir değer yaratan emek / Yay mermisi 9) Bir itiraz ünlemi / Ayşe önadlı gazetecimiz / Orduda görevli bulunan herkes 10) Basit şekerlerin genel adı / Kıbrıs'ta bir kent / Kırmızı / Aktinyum 11) Uzaklık anlatan bir sözcük / (1910-13 Mart 1970) Fotoğraftaki sanatçımız 12) Kara renk / Mavi 13) Bir alkış sözü / Bilinmeyen kişilerce duvarlara kalem, boya vb. ile yazılmış, çoğunlukla nükteli, çarpıcı yazı, resim / Kamer 14) "...gelin - Saç bağa düştü gelin dıloy loy" (türkü) 15) Pekmeztoprağı / Engbeli yerleri düzleştiren bir tür iş makinesi 16) Batıda bir soyluluk sanı / Birisini veya bir yeri görmeye gitme 17) Uzun tüylü, güreşçi erkek deve / Önadı Kenzaburo olan "Kişisel Bir Sorun" adlı kitabı dilimize de çevrilmiş olan 1994 Nobel Edebiyat Ödüllü Japon romancı / Eski bir uygarlık 18) İmamlık yapma / Kısaca takım 19) Damızlık erkek koyun / Hz. Süleyman'ın postacısı olduğuna inanılan ve kuşların padişahı olduğu varsayılan efsanevi kuş 20) Tapıncak, put / Alaturka müzikte bir makam

Kitap Kuşu

ESER BAYKUŞ

'Kitaplarınızı başkalarına vermeyiniz. Çünkü ben kütüphanemi başkalarından aldığım kitaplarla kurdum'
Anatole France

Hepsi Hikâye / Tarık Dursun K., Aykırı Yayınları

Ağaçlar Ayakta Ölür, Ömrüm Ömrüm, Kopuk Takımı ve Hasan-giller'in yazarı Tarık Dursun K.'nin

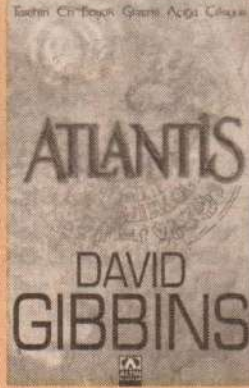

'Hepsi Hikâye' isimli kitabı kitapseverlere sunuldu. 2005 yılında 'Hasan-giller'in çıkışının tam 50. yılı olmasına rağmen ne bir panel, ne bir kut-

lama, hatta kısacık bir yazı bile yazılmadı. Yeni nesillerin Tarık Dursun K. ile tanışabilmesi için 'Hepsi Hikâye' bulunmaz bir fırsat.

Atlantis / David Gibbins / Altın Kitaplar

Bir zamanlar, dünyanın büyük bir kısmını güçlü bir imparatorluk yönetiyordu. Hükümdarları, denize

karşı muazzam bir kalede, eşi benzeri görülmemiş büyük labirentler arasında yaşıyordu. Ama sonra, deniz tanrısı Poseidon'a karşı gelince, tek bir şiddetli tufan, kaleyi dalgaların içine sürükledi ve kale halkı bir daha görülmedi. Kayıp kıta Atlantis'in adı ilk olarak Platon'un (MÖ 347) yazdığı 'Ti-

macus ve Critias' ta geçiyor. Atlantis yüzyıllardır insanlık tarihinin en ilgi çeken gizemlerinden biri oldu. Birçok araştırma yapıldı ve olduğu varsayılan yerlerde araştırmalar başlatıldı.

Yüz Elli Yılın Tanığı Notre Dame de Sion / Saadet Özen / Yapı Kredi Yayınları

150 yıldır İstanbul'la birlikte yaşayan Notre Dame de Sion, yeni yaşını bir 'kurum tarihi' kitabıyla onurlandırıyor: Yüz Elli Yılın Tanığı Notre Dame de Sion...Pangaltı'ndaki okul binasının tanıklık ettiği tarih.

Keşke Yeniden Basılsa

- Şahbaba (Vahdettin'e to-runları 'şahbaba' diye hitap ederler) / Murat Bardakçı / Pan Yayınları / 1999 / Konu: Son padişah Vahdettin'in hayatı. Hatıraları ve özel yazışmaları.

- Cervantes - İnebahtının Tek Kollusu / Yağmur Atsız / Boyut Yayın Grubu / 1997 / Milliyet Dergi Grubu'nun Yaşasın Edebiyat Dergisi tarafından 1997 Yılın Kitabı ve Yazarı ödülü almış bu kitabı raflarda hatta sahaflarda bile bulamamak üzücü. Bu yüzden bu ödüllü kitap keşke yeniden basılsa diyoruz.

Ayin Tozlu Rafı

Kadıköy ve Beyoğlu'ndaki sahaflara sorduk

- 1- **Nutuk** - Atatürk - Elips Kitap
- 2- **Safahat** - Mehmet Akif Ersoy - Timaş Yay.
- 3- **İnce Memed** - Yaşar Kemal - Yapı Kredi Yay.
- 4- **Peri Masalları Üzerine** - John R. R.Tolkien - Altıkırkbeş Yay.
- 5- **Albaya Mektup Yazan...** - Gabriel G. Marquez - Can Yay.

Yeni Baskıları Yapılanlar

- **Morötesi Requiem** - Ece Ayhan.
- **Aylak Adam** - Yusuf Atılgan
- **Ziya Kozanoğlu'nun** kitapları Bilge Kültür Sanat tarafından yeniden yayınlanıyor.
- **Kemal Tahir** - Derini Yüzece-

- ğim (Bir Mayk Hammer Romanı) İthaki Yayınları. Kemal Tahir'in takma adla yayımladığı Mayk Hammer dizisi yeniden huzurlarınızda.
- **Al İşte İstanbul** - Çetin Altan
- **Üç Beş Kişi** - Adalet Ağaoğlu

Kısa Kısa • Kısa Kısa • Kısa Kısa • Kısa Kısa ¥ Kısa Kısa**2006 yılı Mozart yılı olacak**

• Dehanın Gölgesinde / Maria Publig, Çeviren: İlknur Özdemir, Can Yayınları, 342 sayfa, 23YTL.

• Bir Dâhinin Sosyolojisi Üzerine / Norbert Elias, Çeviren: Yeşim Tükel, Kabalci, 192 sayfa, 1,5 YTL.

• Mozart'ın yapıtlarındaki masonik örgü / Katharine Thomson, Çeviren Halim Spatar, Pencere Yayınları, 2. baskı, 17 YTL.

İstiklal Marşı telif konusu olabilir

Mehmet Akif Ersoy'un en çok okunan eserlerinden biri olan Safahat, bundan sonra İnkılap Yayınları dışında başka yayınevleri tarafından basılamayacak. 1995 yılında Safahat'ı basma ve yayımlama hakkı merhum şairin torunlarına bırakılmıştı. Akif'in torunları, İnkılap Yayınları dışında Safahat basacak olan yayınevlerine tazminat davaları açılabilir. "Bu durumda Akif'in varisleri İstiklal Marşı'yla ilgili de telif hakkında bulunabilir".

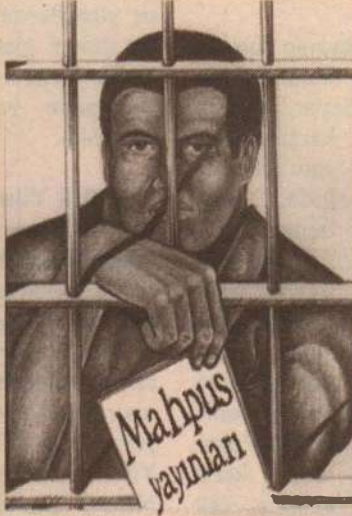
En güvenilir 'çok satan kitaplar listesi'

Türkiye Yayıncılar Birliği tarafından açıklanan en çok satan kitaplar

listesine göre Atilla İlhan'ın kitabı Gazi Paşa, Turgut Özakman'ın kitabı Çılgın Türkler'i geçmiştir.

Salman Rushdie'nin yeni kitabı

Henüz Türkçe'si basılmayan Salman Rushdie'nin son kitabı 'Deli Shalimar' yine müslümanları kızdıracak. Kitap, Kaşmir'deki biri ip cam-bazı, diğeri dansçı iki genç insanın aşk hikâyesini anlatıyor.

"Kötüyle değil, kötülükle mücadele edilmelidir" / Tolstoy

İstanbul Terörle Mücadele Şubesi, nezarethanede kalanlara artık kitap servisi yapıyor. Terörle Mücadele nezarethanesinin girişinde 56 kitaplık bir liste asılı. Terör nezarethanesinde ka-

lanlar, Türklüğü aşağılamaktan dava edilen Orhan Pamuk'un, yazdıkları nedeniyle hapis yatan Çetin Altan'ın, Nazım Hikmet, Dostoyevski ve Tolstoy gibi yazarların kitaplarını okuyabiliyor. Her üç ayda bir değişen kitap listesi, nezarethanesinin girişine asılı. Üzerinde de nazik bir duyuru: "Okumak isterseniz" yazıyor. Terör zanlısının buradan seçtiği kitap, bir polis tarafından kendisine getiriliyor.

Ayin Korsanları

Kadıköy- Mecidiyeköy-Aksaray ve Topkapı'daki tezgahlara sorduk.

1- Gazi Paşa

Atilla İlhan

2- Ladesçi

M. Üstün Dökmen

3- Şu Çılgın Türkler

Turgut Özakman

4- Aşk Neyin Kısaltması

Tuna Kiremitçi

5- Yusufçuk Gece Gelir

Melissa P.

Not: Korsancılar dernek kurup Ankara'ya yürüyeceklermiş. Son çıkan kanunlardan rahatsızlar. Devlet, yayınevleri ile anlaşsın, biz de belli sayıda kitabı ucuza satalım, iki taraf da kazansın diyorlar.

Satır Arası

• Fransız İhtilalinden önce Fernand D. Freiu, Fransa'daki tüm yazarların isimlerini içeren bir çalışma yapmayı kafasına koydu. Hiçbir zaman bitirilemeyen bu çalışmanın en ilginç kısmı 'tanrı'nın da yazar olarak listede bulunmasıydı.

• Yeryüzünde şimdiye kadar en fazla satılan kitap:İncil

• Yeryüzünde şimdiye kadar en fazla satılan roman: Don Kişot

• Google'da 2005 yılında en çok aranan yazar: Dan Brown.

Kütüphanenizde Mutlaka Bulunması Gereken 3 Sinema Kitabı

1) Kısa Film Yazmak / Ken Dancyger, Pat Cooper / Es Yayınları, Ocak 2006

2) Türk Sinemasına Yeni Bir Bakış: Yönetmen Sineması / Nigar Pösteği / Es Yayınları / Ocak 2006

3) Amerikan ve Türk Sinemalarında Uyarlamalar: Karşılaştırmalı Bir Bakış / Zeynep Çetin Erus / Es Yayınları / Aralık 2005

Kütüphanenizde Bulunursa Eğlenceli Olur

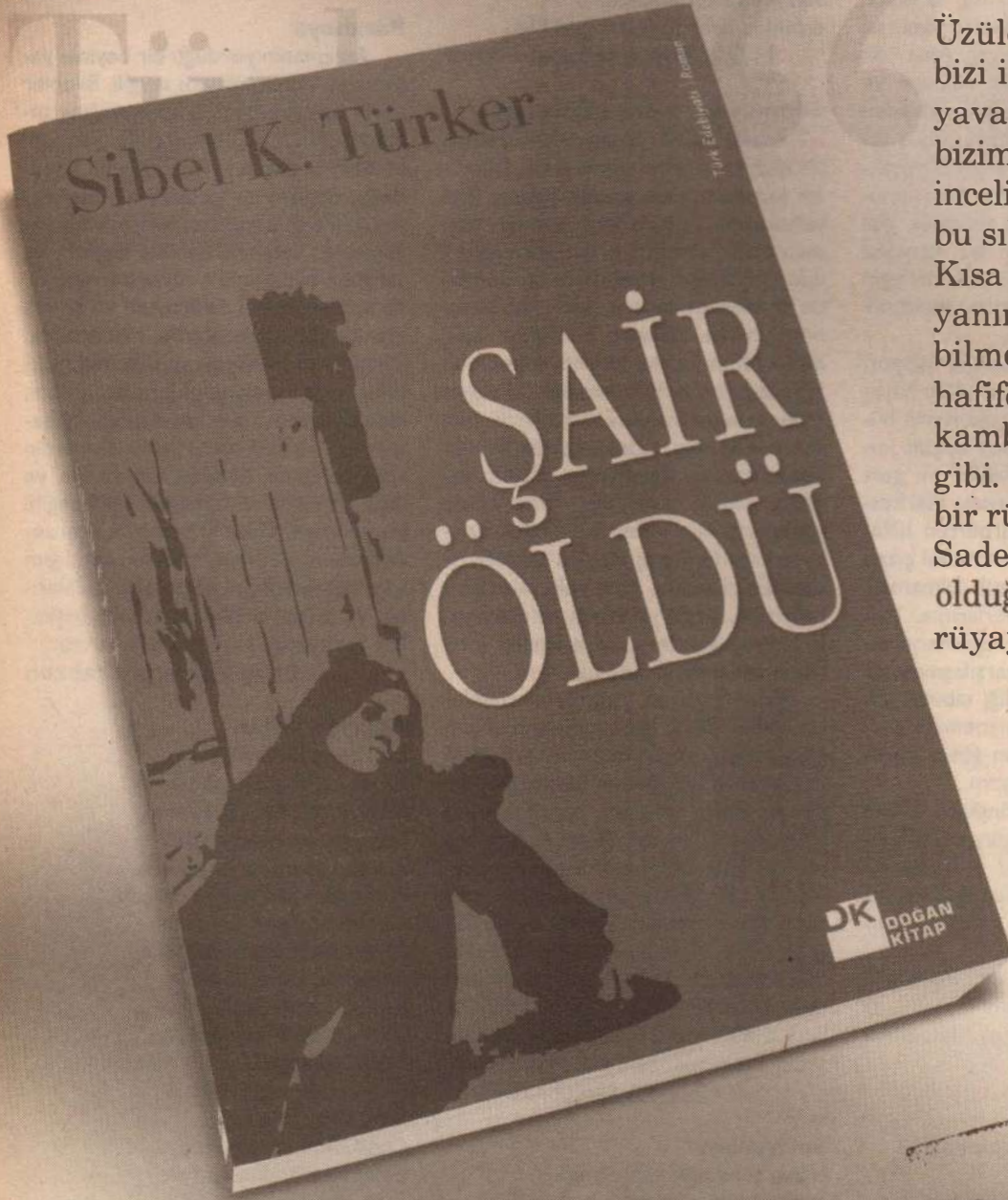
İtimat Kitabevi'nin Seçme Seks Romanları: Papaz ve Satılık Kızlar, Papazın Günahı, Papaz ve Şeytanlar, Papaz ve Metresi, Babamın Günahı, Herkesin Kadını, Bizi Kimse Ayıramaz, Çıldırtan Kadın, Tatlı Günah, Seksoloji 68 (Seksoloji 69'u heyecanla bekliyorum), Çıldırtan Dişi, Kont ve Metresi, Şehvet Durağı, Vicdansız Kadın, Seksoloji Yıllığı ve Albümü (Benim favorim 'Papaz ve Metresi'. Bilhassa 63-70. sayfalar arası zirve yapıyor).

Yeni Başlayanlara**Çocuklar İçin Nutuk**

Levent F. Yılmaz'ın hazırladığı, Atatürk'ün en büyük eseri olan Nutuk, altı yaşındaki bir çocuğun bile anlayabileceği şekilde sadeleştirilerek Lamia Yayınları tarafından basıldı.

İki genç kız. Biri türbanlı, diğeri değil.
İkisi de bu ülkede yaşıyor, bu ülkenin
onlara sunduğu sorunları soluyordu...

Üzülduğümüzde zaman
bizi incitmemek için
yavaşlatır adımlarını:
bizim hızımızla yürüyen
incelikli bir arkadaş gibi
bu sıkıntıya katlanır.
Kısa boylu arkadaşların
yanında çok da
bilmeyerek sırtımızı
hafifçe
kamburlaştırdığımız
gibi. Yavaş yürümekse
bir rüyaya götürür bizi.
Sadece kendimiz
olduğumuz o uzun
rüyaya...

hayvanartbahçesi

Mektup: Katip Mustafa Çelebi Mah. Anadolu Sok. 2 / 5 Beyoğlu - İstanbul

Çok korkmuyorum

Çok canımı sıkıyor. Hayat, sadece benim kararlarım ile yönlendiğinde, ek-
şiyor. Belki de sırf bu yüzden yönetici
olmayacağım(!). Bu sanki... sürekli bar-
saklarımı dolaşan gaz sancısı gibi, içeri-
de olması da dışarıya vurması da rahat-
sızlık verici. Biliyorsun küçük kız, yolun
yarısını geçti yaşımsın. Aşağı yukarı senin
iki katın varım. Akıl yaşımsa 10 basar.
Sakinliğime bakma, damarım basılırsa,
sendeki asilik bende de var. Ama çok
çektirmişsin sen annene. Annene ve
diğerlerine. Herkes "kafasındakinden
şazmaz" diyor. Şaşırtacağım. Öyle şa-
şırtacağım ki seni, bana saygı duyacak-
sın. Nefret de edeceksin. Ama umu-
rumda değil. Seni yola getirmek gibi
bir çabam yok. Neden bu misyonu
yükleneyim? Ben senin iyilik meleşin
değilim. Ama "O" benim meleşim.
Belki biraz korkuyorum.

Düşününce... hâlâ canımı sıkıyor.
Bana bahşedilmiş bu huzur dolu haya-
ta biraz fitne sokarsın, şükürlerle bü-
yüttüğüm sevgimi bir boy küçük ku-
tuya koyarsın diye. Olabilir mi ger-
çekten, diye düşünüyorum. Herkes-
ten dinlediğim tüyler ürperten hikâ-
yelerden biri benim avucumdaki çizgi-
lere yenisini katabilir mi? Olmamalı.
Gerçekler vurmali duvarlarıma. Yal-
nız kendimi çektiğim fotoğrafların ta-
binda hayali yüzlerle karşılaşmamalı-
yım. Herkesin sırt verdiği tabutla gö-
müldüğü toprakta yeşermemeli, sevgi-
m. Ben onu evimin en güzel köşe-
sinde büyötmeyi seçmiştim.

Yüzümü güneşe döndüm. Beyaz
da yansıyor ayrıca. Bir güneş tutulma-
sı sarar mı aydınlığı? Korkmuyo-
rum, hayır! Sen istemesen de büyüte-
ceğim seni. Gerekirse sevgimi göm-
düğün mezarı da açarım.

Dinle beni küçük kız. Ve kork.
Ama canını sıkmayacağım.

Derya Karakoyun / İstanbul

Dönem Ödevi

Yarışa yarışa barışacağız,
yurdum da vatanım da toplumdur
Evrişe barışa yarışacağız,
emekten donanan insancığım ben
Seve seve emenirken,
oku dinle gelinirken
Yüzyıl güne dolanırken,
o terane eskimez mi?
Uğraşa alışa sevişeceğiz,

sevişe sarışa gelişeceğiz
Barışa derişe çağıracağız,
emekten donan insancığım ben
Kim yitirdi kazanmadı,
kazandı da azınmadı?
Sızı sızı gezinmedi,
o terane eskimez mi?
Mihneti külfeti yağuragide,
durani susanı devinirkıla
Yeniye yeniden doğurabile,
emekten donana insancığım ben.

Hakkı Büyükdamlacı / İzmir

Sönmüş bir mum yakıyorum

Arayış öptü dudağımdan. Hanım
bir kadının masum, temiz yüzü, hanım-
cık kızyken, gebe kaldım yalana. Ben
yalanlarımı doğururken yalancı tüm
mumlarını söndürüyordu, göremiyordum
yarını. İşte dönelmişim bu döngü-
de en büyük yalanıma aşererken tanış-
tım ruhuma, kalbime, benliğime 'cuk'
diye oturan kişiyle. İlk defa erkek ola-
rak doğmuş olmak istedim. Umay'ın
'kalp sokakta vurulmaz sandım'lı kal-
kan cümlelerini müzik setinde bırakıp
korumasız, en içten ve en yalı(a)n ya-
nımla çıktım sokaklara. "Ben böyle
günler yaşadım". Yaşadım demek sızla-
tıyor kalbimi. Geniş zamana çekmek istiyorum
cümlemi. Ama yok, yalan olu-
rum yine... İşte yalanlarla buldum, ya-
lanlarla kaybettim mavi kalemimi (ona
böyle seslenmeyi nasıl özledim).

Aslında var ya tüm mecburiyetle-
rim yalan: Daha uyanmadan dilediğim
günaydınlar, umursamadan sorduğum
nasılsınızlar, sevmeyen söylediğim sizi
seviyorumlar, lar, lar, lar! Yalan-lar,
yalan-lar, yalan-lar! Mavi Kalem'im
gerçek yalanımın ne olduğunu anlata-
madım. Ve Umay anı bir çığlık attı,
ama kimse duymadı. Kurt üzerine dü-
şebi yaptı, Mavi Kalem'im kaptı. Sa-
bah gözümde olan tuzlu yaşla kavur-
dum helvasını. Yazım biraz fazla ya-
lan'lı oldu. Neyse yatsı olmuş, yatıcım
artık. Sahip olduğum tek hayvansınız.

Gülşen Çerçi / Ankara

Seviyorum

Hâlen sana aşık kafiyelele
dolaşıyorum sokakları
Sana sarhoş cümleler ağzımda,
Şiirler söylemeye çalışıyorum
Geçen bir anın bile
nasıl hasreti var anlayamazsın.
Düşünmüyor mu sanıyorsun?

Ya da öyle mi sanıyorlar beni
Adını ve güzelliğini bildiğim
tanrı kadar eminim ki;
Ne sessiz bir an
ne sensiz bir soluk alabilirim
Bir portakalı soyar gibi
aşık oluyorum sana
Söylemek yetmiyor, işte kabuklarım
Şener Güneş / İzmir

Paranoya

Anlamanın yorduğu bir beyinle ya-
şamanın sancısındanayım sevgili. Bilebilir
misin anlayabilmenin kırılmışlığını, in-
cinmişliğini, tükenmişliğini. Şanlısın,
ülkenin kuşlarını sevmediği için. Ağaç-
larını, denizlerini, gökyüzünü. Sevsey-
din geleceğini kuşatıp harcatırdın ya-
rınlarına. Vatanına cebinle bağlısın ve
şanlısın ki paranla ödüyorsun vergini.
Ki ben beynimle ödüyorum ve bedeli
ağır oluyor işkencelerde, zindanlarda.
Sürgünlere veriliyorum ülkemin yok-
luklarında, yoksulluklarında... sen
hiçbir zaman utanç duymadığın yaşa-
mından bir kez olsun bakıp durmadın
arka bahçene. Sadece sen vardın ve
inşa etmekle meşguldün geleceğini
burjuvaziye. Oysa ki ben hâlâ seni se-
viyordum ve kendimden utandığım
için sığınyordum votkaların zulaları-
na. Ve ne acı ki biliyorum, hep başka-
ları yaslayacak başlarını uykularına.

Ersin Kalaycı / Trabzon

Ağlayan Vatan

Bir Vatan, bir Başbakan
Bir de köylü, bir gariban.
Konuşuyorlar ordan burdan
Ben çiftçiyim diyor köylü,
Artistsin sen diyor başbakan,
Mahsulüm harap, ben perişan
Yardım et, Sayın Başbakan.
Birden surat asıyor Başbakan.
Anlıyor ki, köylü yaman,
Kaşlarını çatıp haykırıyor,
"Bana artistlik yapma ulan"
Köylü; ameliyatlıyım sol koldan
Bana mı diyorsun, 'ulan'?
Evde ağlayan anam,
Çocuklarım aç, el aman.
Evet, diyor Başbakan
Sana diyorum ben, ulan
Çiftçiye ne verdik bizler
Konuşma öyle kafadan.
Ne zaman Sayın Başbakan
İki yıldır mahsul ziyan,
Seninkiler Amerikalarda

Akşamsefası

Aydın Güven Gürkan

Mümtaz Sevinç

Baki Koşar

Anılarıyla hep hayatımızda olacaklar...

Benim çocuklarım aç, ederler figan.
 Köpürüyor Başbakan
 Yanında var üç beş Bakan
 Ağlasın hem anan hem de baban,
 Al sana Likit Yumurta,
 üstelik şu akanından.
 Devam ediyor Başbakan
 Artık her şey likit, akışkan.
 Öyle değil mi Unakıtan
 Ananı da al yanına,
 haydi bas git buralardan.
 Köylü -ağlamaklı- sesi yavan,
 Senin de devrin geçer Başbakan,
 Diyemezsin bana ulan,
 Lakin 'Efendi'yim ben,
 Unuttun mu, Öyle Buyurmuştu Atam,
 Sessizce ağladı VATAN!

Coşkun Ongun / İstanbul

Keşke On Parmağım da Kırılsa

Yazar olurum umuduyla gittiğim fakülte hayal kırıklığıyla dağıldığım ilk günlerdi. Önceki yıllardan kalan, okulu bir türlü bitirememiş (bitirtirilmemiş) bölümün tutunamayan öğrencilerinden duydum adını ilk. Şiirlerini onlarla tanıdım. Adının geçtiği bir konuşmada tutunamayanlar onu tanımış olmanın, biz de aynı okulda okumaktan hoşnuttukla söz ederdik. Öyle ya darbe sonrasının boğucu, apolitik, duyarsız günlerinde, okulun sıradanlığının eritici ortamında sıra dışı bir sestir o.

Sonra bir gün okula geldi. O gün eski arkadaşlarının tanıttığı yeniler arasındaydım. Durgun, derin bir acıyı, yi-

ne derin bir tevazu ile taşıdığını düşündüğüm bakışları sonraki yıllarda okuduğum her şiirinin fotoğrafıydı.

Üniversite sonrası yaşadığım taşra kentinde geçen yıllar boyunca Ankara'yı, üniversite yıllarımı, gençliğimi düşündüğümde onu da düşündüm. Bunda şiirlerinde Ankara'yı çağırıştıran unsurlar kadar, önceleri çocuksu bir merakla açıldığını gördüğüm, sonraki yıllarda artık hiçbir şeyi merak etmeyecek kadar umarsız baktığını düşündüğüm gözlerinin de etkisi var mıydı? Herkesin şov dünyasına yakın olmak isteyen manken kızlar gibi ünlü olmaya İstanbul'a gittiği bir dönemde Ankara'da yaşamasının peki? Cemal Süreya'nın Ankara anıları onu daha çok sevmemi sağlamamış mıydı?

Ahmet Erhan'ın gerçek bir kaybeden olarak kalması, kaybedeni oynamıyor, yaşıyor olması, elini ateşe tutması, yarasına tuz basıp çılgınlığını sözcüklerle ezgilemesini izledim yıllarca... Sonra bir gün Haydar Ergülen yazdı da öğrendik İstanbul'a yerleşmeye karar verdiğini.

"Ankara'dan Ahmet geldi." diyor du Ergülen. Onunla birlikte "ilk gençliğim de geldi. O içki içemiyor, ben sigara. Piyer Loti'de oturup çay içiyoruz. "Onun gitmesiyle güzel Ankara'nın eksildiğini düşündüm, kızdım, kırıldım. Öyle ya okuruydum, sorumluydu bana karşı. Sonra konuştuğum yayınevi sahibi bir arkadaşım evlendi-

ğini, yeni bir sayfa açtığını, ortamını değiştirdiğini ve bunun ona iyi geldiğini söyledi. Onun adına sevinmeliymişiz. İyi de ne kadar süre sonra bilmiyorum Hayvan'da okuduğum şiiri hiç öyle söylemiyordu. İncinen parmağına yazdığı şiirde keşke on parmağımın onu da kırılıyordu diyordu. Nasıl bir çaresizlikle kendine yönelmiş nasıl bir şiddet duygusudur bu?

Şimdi yine Ankara'yı düşündüğümde onu da düşünüyorum. İstanbul'u sevmiş midir, (Gebze?) hala parmakları kırılısın istiyor mu? Bir gün Yüksel Caddesi'nde karşılaşır mıyız?

Elif Şimşek / Kırşehir

Yıllık falınız

Aslan: Yılın ilerleyen kuşluk vakti saatlerinde kafanıza gökten taş yağacak, desem inanmazsınız herhalde, yağmazsa şerefsizim, desem yine inanmazsınız, vallahi billahi yağacak desem, içinizden birkaçı inanabilir. İçinizde toplam kaç kişi olduğunuzu bilmediğim için... Neyse falınıza ayrılan yer ve zaman burada bittiği için sene-ye tekrar görüşmek üzere...

Başak: Yılın ilerleyen sıcak öğlen saatlerinde, hiç Fransızca bilmediğiniz halde, bol bol Fransızca kitaplar okuyacaksınız. Tamam o kitaplardan hiç bir şey anlamayacaksınız ama iki sene sonra da Fransızca öğreniyorsunuz, o zaman anlamaya başlayacaksınız bu yıl okuduğunuz kitapları. Sonra bir arkadaşınızı ziyaret edeceksiniz, o da bu durumunuza çok gülecek.

Terazi: Yılın gerileyen öğlen saatlerinde sevgiliniz sizi aldatacak. O sizi aldatırken, siz de onu aldatacaksınız. Siz onun aldatmayı bıraktığınız halde o hala sizi aldatmaya devam ediyor olacak çünkü onun ön sevişme süresi tam iki saat sürüyor, bunu siz benden daha iyi biliyorsunuz. Boynuzlarınızın sağlığından endişe etmenize gerek yok, sevgiliniz cinsel yola bulaşan hastalıklara karşı bütün tedbirleri önceden almıştı.

(Devam Edecek...)

Aziz Gültekin / İstanbul

Mart 2006 • Aylık Yerel Süreli Yayın • İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni: Metin Üstündağ

Yazı İşleri Müdürü: Hatice Üstündağ • Yayın Koordinatörü: Faruk Kaya • Mutfak: Seyitali Aral, Eser Baykuş, Yıldız Bilgin Bayazıt, Seray Şahiner, Hilal Beyazıt, Erkan Doğanay • Düzelti: Mevlüt Gülveren • Ankara Temsilcisi: Emrah Serbes • Grafik Tasarım: Mustafa Devrim Özdiç • Lojistik Destek: Pinar Öztürk • İşletme Müdürü: Orhan Açar

Satış Müdürü: Cüneyt Aydın • Adres: Katip Mustafa Çelebi Mah. Anadolu Sok. No:2/5 Beyoğlu / İSTANBUL

Tel: 0212 293 32 77 - 78 • Faks: 0212 245 85 56 Yayıncı: PAK Basın Yayın e-posta: hayvandergisi@yahoo.com

ISSN 1303 - 944X Baskı: Ilıcak Matbaası (0212 880 40 75) • Genel Dağıtım: DPP (0212 622 22 22)

Yurtiçi: 1 yıllık 35 YTL / 6 aylık 20 YTL • Avrupa: 1 yıllık 25 Euro / 6 aylık 15 Euro ABD ve Uzakdoğu: 1 yıllık 50 Dolar / 6 aylık 30 Dolar /

Abonelik için İrtibat Tel: 0212 293 32 77 / 3 hat Ali Haydar Akkaya Hesap No: PAK BASIN YAYIN LTD.ŞTİ adına

TL: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 1101003-2 EURO Hesap: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi

Hesap No: 3006501-1 / DOLAR Hesap: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 3006502-9

Akşamsefası

Memnuniyet

Benden zarar gelmez
Kovandaki arıya
Yuvasındaki kuşa;
Ben kendi halimde yaşarım
Şapkamın altında
Sebepsiz gülüşüm caddelerde
Memnuniyetimden;
Ve bu çılgınlık delicesine
İçimden geliyor.
Dilsiz değilim susamam
Öyle ölümler gibi
Bu güzel dünyanın ortasında.

.....
SALAH BİRSEL

hayvan

Aksamsefası